

İsmet İnönü ve Bayan İnönü dün akşam verdikleri ziyafette misafirlerinin ellerini sıkarken

Millî Şefin dün akşamki çay ziyafeti

İsmet İnönünün yarın Üniversiteyi ziyaret edeceği, Salıdan itibaren kazaları gezecekleri anlaşılıyor

Millî Şef İsmet İnönü ile muhterem re-fikaları dün saat 17 de Dolmabahçe sarayında mebuslara, ordu, vilâyet ve belediye, matbuat, Üniversite, malî müessesat erkânına bir çay ziyafeti vermişlerdir. (Devamı 5 inci sayfada)

Tunus hududunda hâdise çıkmasından korkuluyor

Tunus hududuna birçok İtalyan bombardıman tayaraları sevk edildi, askerî kuvvetlerin arttırılması Londra'da büyük bir endişe uyandırdı

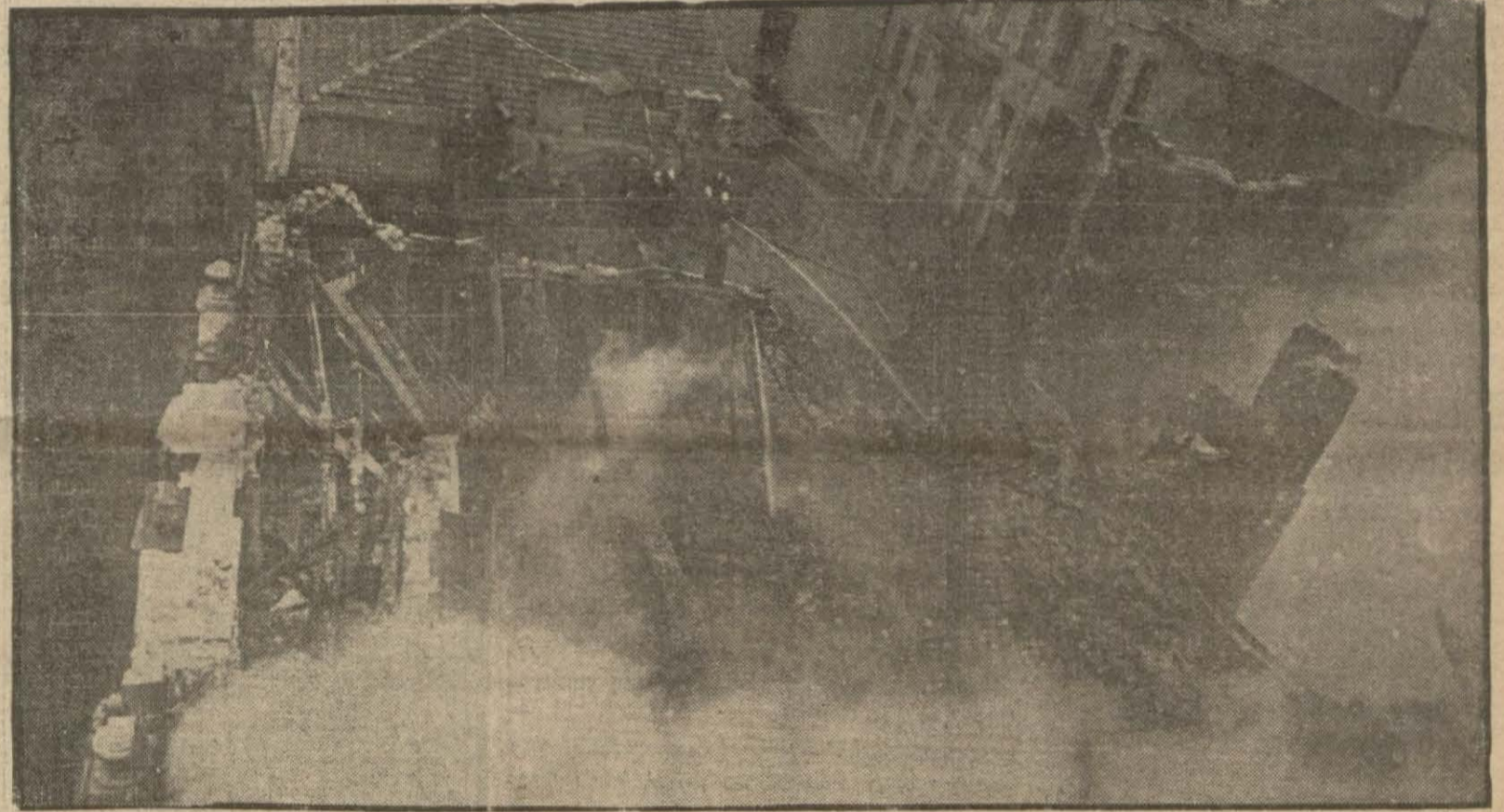
Paris 4 — Libya'daki İtalyan kuvvetlerinin arttırılmasının salâhiyet - bir mesajda kaydedilmektedir. (Devamı 5 inci sayfada)

Fuad Köprülünün 25 inci tedris yıldönümü dün kutlandı

Türkiyede bir ilim adamına ilk defa olarak yapılan bu jübile çok güzel oldu

Kıymetli ilim adamımız: Fuad Köprülü, dün Üniversite konferans salonunda (Yazısı 3 üncü sayfada)

Facia sahnesi dün akşam bu halde idi

Ata Atabek, faciayı sabahleyin haber aldı

Zevcesi yangın hakkında neler söylüyor?

Ata Atabek Zevcesi Bayan Nazmiye

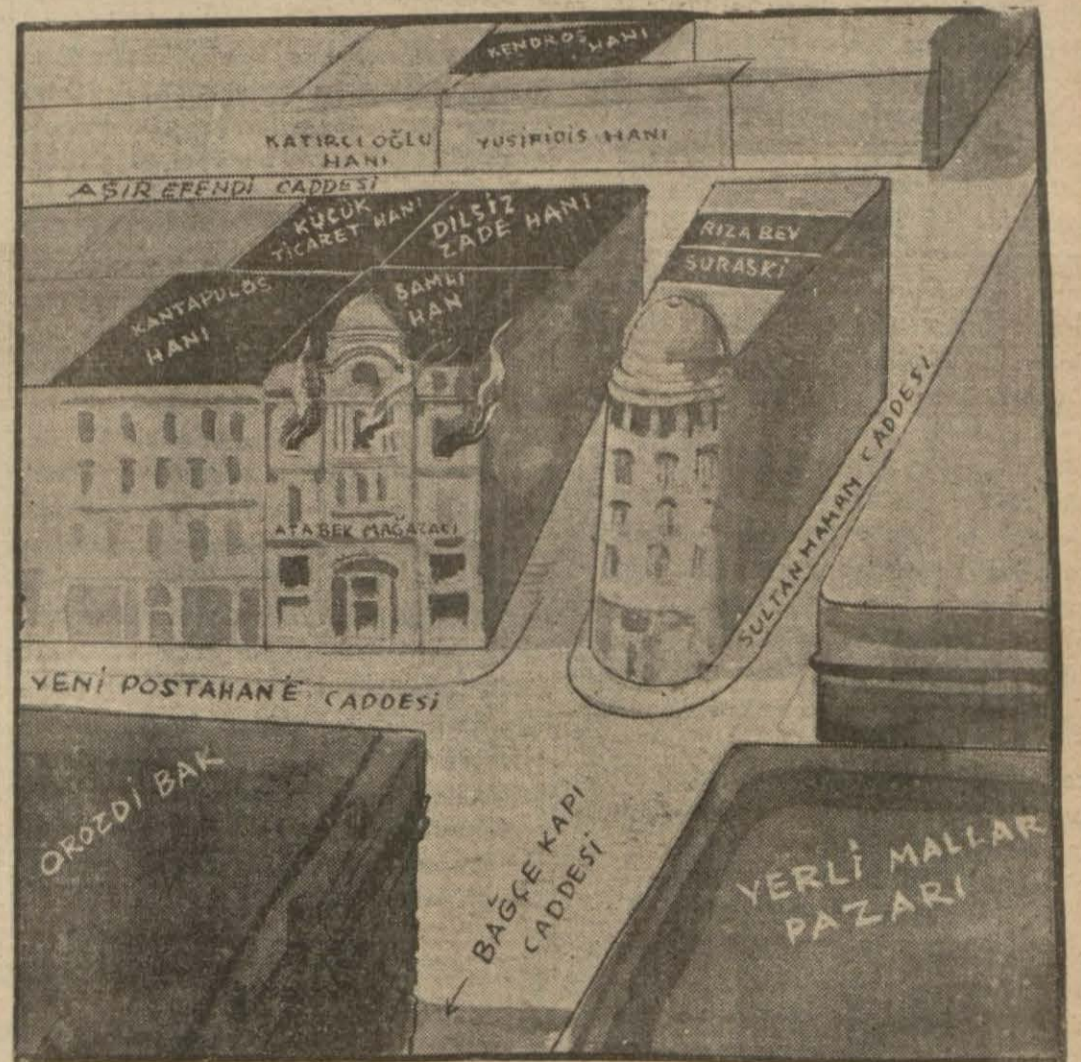
Bahçekapıdaki yangın faciasından en fazla zarar gören müessesenin Ata Atabek'tir. (Devamı 11 inci sayfada)

Bugün başladık

"Son Posta",nın yeni tarihî romanı

Battal Gazi

Yazan: Ziya Şakir
Bugün 8 inci sayfada takibe başlayınız!

Yanan sanaya kuşbakışı bir nazar: (Ustu siyah olan omalar yanan hanılardır. Siyaha en yakın renkle boyalıları kısmen zarara uğrayanları gösteriyor. (Atabek) hanında alev fışkıran pencereler, yangının ilk çıktığı yer olarak tahmin edilen trikotaj fabrikasının işgal ettiği dairedir)

Evvelki gece şehrinizin en mühim bir ticaret merkezi olan Bahçekapıda büyük bir yangın çıktığını, iki hanın altındaki mağazalarla beraber tamamı ve beş hanın da kısmen yandığını dünkü nüsha - mızda haber vermiştik. Evvelki gece saat 24 de doğru başlıyan

ve maddi zarar itibarıyla meşhur Çırcır, Fatih ve Aksaray yangınlarından sonra gelen yangın, başka tarafa sirayet etme - den dün de geç vakte kadar devam etmiştir. İtfaiye dün gece dahi için için yanan ve arasına kesif dumanlar savuran, kıs - (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Atatürk inkılabından
Cümhuriyet Devletine

Yazan: Muhtittin Birgen

Her şey gösteriyor ki Türkiye cümhuriyetinin tekâmülü bakımından çok büyük ehemmiyeti olan orijinal manalı bir istihale devri içindeyiz. Geçenlerde de bir vesile ile işaret etmiş olduğumuz bu hâdise, son zamanlarda gittikçe bariz bir şekil almakta ve çok yakın bir zamanda Türkiye cümhuriyetinin tam bir vüzu ile gözlerimizin önüne gelecek olan yeni çehresi, bütün çizgilerle canlanmakta devam etmektedir.

Bu yeni çehrenin bütün ana çizgilerini ve bu çizgiler içinde ifade edilen manayı şimdiden görebiliriz: Bu bir inkılab çehresi değil, yerleşmiş bir inkılab devlet halinde teşekkül eden simasıdır. Yeni Devlet Reisimiz, Atatürk inkılabını tamamlıyacak ve onu asri bir devlet kadrosu içinde canlanan asri bir ruh ile süsleyecek olan harekete kumanda ediyor. Hattâ, «kumanda» kelimesi burada ancak mecazi bir mana ifade eder. Onun yerine «tanzim» kelimesini kullanmak daha doğru olur.

Bizi bu müşahedeye sevkeden bir çok hâdiseler vardır, bu hâdiselerden en çok göze çarpan bir tanesini zikretmek için vatandaşların dikkatlerini bir noktaya üzerine celbedebiliriz:

Devlet Reisimiz, yeni vazifesini ele aldıktan sonra memleketi yeni bir harekete doğru götürmek için ilk umumî tedbirlerle meşgul oldu. Gayet tabii ve tabii men devlet kaide ve an'aneleri içinde itihaz edilen ve Millet Meclisi intihabatının yenileştirilmesi kararlarıyla neticelenen bu tedbirlerden sonra, Reiscümhur Hazretleri, evvelâ halk kütüphaneleri bir temas yapmak üzere bir seyahate çıktılar; sonra da devlet kadrosunun içinde yüksekçe mevkileri bulunan memurlara muhtelif çay davetleri yaptılar ve refikalarını yanlarına alarak devlet memurlarını aileleriyle birlikte kabul eylediler. Onu takiben üç gündür İstanbul şerefliendirmiş bulunuyorlar. Burada da, en evvel millet muhtelif tabakalarıyla hasbihaller yaptılar ve en evvel halkın elini sıkıp, onun sesini dinlediler; ondan sonra da İstanbulda gene devletin ve Türk cemiyetinin yukarı tabakasında bulunan unsurları, aynı suretle etraflarına topladılar ve refikalarıyla birlikte herkesin ayrı ayrı ellerini sıkıldılar.

Yalnız bu hâdise gösterir ki yeni ve orijinal manalı bir devir içindeyiz.

★

Atatürk devri, güzel inkılabımızın en parlak devri idi; efsane ve kahramanlık devri. O devre, Atatürk gibi an'anelere ve çürümüş kanunlara karşı millî bir ilham ile isyan etmiş, ele avuca sığmaz bir irade, şahlanmış bir millet kudreti riyaset etti. O coşkun ruh, yıkılmaya mahkûm bir imparatorluğun ve o imparatorluk içinde yetmişmiş bir cemiyetin yıkılacak her köşesini aşağı indirip ve her şeyi toz toz manâ karıştırdı. Bu zarurî fırtına, bu kurtarıcı coşkunluk, Türk inkılabının ilk devrini teşkil eder. Bu, ancak böyle olurdu ve böyle oldu.

Şimdi ikinci devir içindeyiz: Artık toz ve duman dağılmış, önümüzde yıkılmış bir imparatorluk enkazının altından bütün sağlam temelleri ve güzel taksimatı ile yeni bir devlet binasının yükselmekte olduğunu görüyoruz. Bu devlet binasını, tam ve fazlî manasile asri bir bina olarak tamamlamak ve süslemek için çalışmamız lâzım. İşte devletin reisi, şimdi bunu yapıyor; reiscümhurluğun an'anelerini kuracak ve âdetlerini yerleştirecek misalleri vermekle meşguldür. Bunun ne kadar güzel bir şey olduğunu anlamak için, bir cümhurreisinin ne demek olduğunu çok iyi bilmek lâzımdır.

Bunu iyi anlamayanlar için ilk ve ikinci seyahatin, Ankara ve İstanbuldaki kabul resimlerinin manaları nihayet merasimden ibaret kalır. Ne demek olduğunu feyizli bir inkılabın ilk ve kat'î âlâmetlerini görürler. Bizim böyle bir harekete çok ihtiyacımız vardı; Devlet Reisimiz en evvel buradan başladılar.

★

İsmet İnönü'nü muharebe meydanlarında bir kahraman olarak kâfi derecede tanıdık. Dünya meseleleri karşısında Türk siyasetine veçhe vermek üzere, bir takım büyük meseleler ve bunlara aid müşkül-

Resimli Makale:

Nelson'un düsturu..

Meşhur İngiliz amiralı «Nelson» a muvafak yetlerinin sırrı ne olduğunu sormuşlardı:

— Hayatımın hususî veya resmî her hangi bir hâdisesinde, hâdisenin cereyan edeceği yere zamanından bir çeyrek saat evvel gitmekliğim, orada hazır bulunmaklığumdur, cevabını verdi.

İstical istiyen meselelerde yapılacak şeyi derhal kestirip atmak, en münasib zamanda en münasib kararı vermek her insana nasib olmıyan bir haslettir, bu haslet bizde belki vardır, belki yoktur. Vazifemiz bu hasletin kendimizde mevcut olmadığını farzederek düşünce ve hareket için zaman payı ayırmaktır.

SÖZ ARASINDA

Evine hergün
Tayyare ile
Giden adam

Bu zat İngiliz tayyare kumpanyalarından birinin teknik müdürüdür. Sutamp-ton hava meydanının ilerisinde oturur. Onun için de her öğle vakti, tayyaresine atlar, ve tam evinin önünde inerek kendisini bekleyen karısı ve çocuğu ile birlikte yuvasında güle oynaya öğle yemeğini yer.

Herle pençeleşmekte ne güzel kudretler gösterdiğini de gördük. Memleketin umumî işleriyle meşgul olduğu zamanlarda da, her türlü müşkülâta rağmen, nasıl başırcı ve yapıcı bir tabikat kuvveti gösterdiğini de hep biliriz. Bütün bunlar, şimdi geçmişe aid hikâyelerdir. O hikâyeler içinde onun ferağat göstermesini ve hattâ silinmesini bildiğini de gördük. Fakat, onu bu yeni çehresile hiç görmemiştik. Bu çehreyi şimdi görüyoruz, Asri bir Devlet Reisinin yüksek çehresini.

Dağınık insan kütellerini bir araya toplayıp onları yokluk içinde giydirmek, kuşatmak, yedirmek ve bundan bir çelik kütlesi yapmak elbet bir san'attır. Bir muzafferiyetin arkasından millî bir davayı bütün kuvvetle muzaffer ülmek başka türlü bir kuvvetin âlâmeti olur. Bir hükümet başında senelerce maddî ve manevî bir imar mühendisliği yapmanın da ayrı bir kudret ifade ettiğini herkes anlar. Fakat, bütün vatandaşlarımızın dikkatlerini şu noktaya celbetmek isterim ki İnönü kahramanı, bugün karşımıza büsbütün başka, büsbütün yeni bir çehre ile çıkmış bulunuyor. Tarihî kıymet bakımından, belki de bu yeni çehre, bundan evvelki çehreleri, kendi kendisinin gölgesinde bırakacaktır.

Muhtittin Birgen

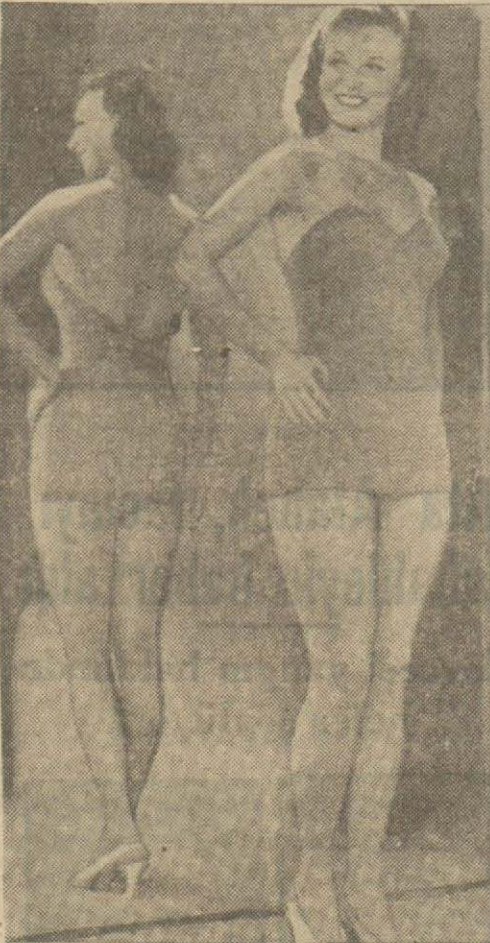
Hergün bir fıkra

Midem hazmetmez

Bir ziyafette yemeklere el sürmiyen davetliye, bir başka davetli sordu:
— Niçin hiç bir şey yemiyorsunuz?
— Hiç birini midem hazmetmez.
Hiç birini mi?
— Evet.

Bu cevap karşısında bir an düşündükten sonra oir tavsiyede bulundu:
— Bari hazmedilmiş bir şey getir-seler de yeseniz!

Yeni mayolar

Yazın, omuz ve sırtların kâfi derecede güneşe maruz kalarak yanmalarını temin için, resimde gördüğümüz mayolar icad edilmiştir. Filvaki bu mayoların eskilerinden daha pratik olduğu anlaşılmıştır. Yünden, kalın ipekten, üzerleri türlü türlü resimlerle süslü satenlerden yapılan bu mayoların biraz dolgunca vücudlu kadınlara pek yakışmadığı, hele tahtacı kemikleri fazla çıkık bayanları pek çirkin gösterdiği için, endamına güvenen genç kadınlar bunlara rağbet etmektedirler.

Ayaklarile
Tablular yapan
Kolsus ressam

Gazeteler ayaklarile resim yapan bir İngiliz san'atkârdan bahsetmişlerdi. Burada Cosling isiminde olan bu ressamın resmini, ve yaptığı bir tabloyu görüyorsunuz. Filhakıka Cosling değme ressamların el ile yapamadıkları kadar harikulâde güzel resimler yaratmaktadır.

İngiliz fudbolcuları grev mi yapacaklar?

Londrada futbol oyuncularının klübü azası gizli bir içtima yaparak, haftahlıkları arttırılmadığı, ve daha başka tavizatta bulunmadığı takdirde grevde bulunacaklarını bildirmişlerdir.

Kongre murahasaları alâkadar makamlarla temasa geçerek ıleri sürecekleri bir metalibet listesi hazırlamışlardır. Bu listeye göre oyuncular:

- 1 — Azamî haftalığın 9 İngiliz lirasına çıkarılmasını (eskiden 8 İngiliz lirası idi.)
- 2 — Asgarî haftalığın 4 İngiliz lirası olarak tesbitini,
- 3 — Yaralanan oyunculara daha fazla tazminat verilmesini istemektedirler.

Tayyare ile mektebe gidip gelen talebe

İngilterede Somersette bir mektebe okuyan leylî talebe, mukannen saatte mektebe bulunmamış, ancak 5 saat teahhurla derslerine yetişmiştir. Sebebini soran müdüre,

— Efendim, kabahat bende değil, tayyare geç kaldı!.. demiştir. Filvaki, hafta başlarında tayyare ile evine gidenler arasında bulunan bu talebe, dönüşte şiddetli yağmurlar ve havanın muhalefeti yüzünden Kardif tayyare meydanına su basmış, bu yüzden de tayyare geç kalmıştır.

Sözün kısası

Açığa çıkarılan memurlar

E. Talu

Edikodusu elân bitirmeyen bir müesseseden yüz kişi kadar açığı çıkarılmış, yüz kişi açığı çıkarıldı demek, geçimin zaten dar ve çetin olduğu bir zamanda yüz aile ocağı zaruret denilen ejderhanın kucağına atıldı, vasatî bir hesaba dört yüz kişi yarının acı endişesile başbaşa bırakıldı demektir.

Kanunun hükmü lâhik olmadıkça, yani ortada memuriyetin devamını imkânsız bırakacak bir suç vaziyeti bulunmadıkça ben, memurun açığı çıkarılması nın aleyhindeyim.

Peşin söyleyeyim ki, mevzuu bahs müesseseden çıkarılanlar arasında beni uzaaktan, yakından ilgilleyen hiç kimse yoktur. Ben burada aleltilak konuşuyorum. Bu son hâdise, ne vakittir içimde, bir düğüm halinde duran, acılığı nisbetinde mühim bir bahsi ortaya atıp, memur denilen çok defa biçârenin müdafaasını yapmağa salt vesile olmuştur.

Meşrutiyette yapılan muhtelif tensikat, bizde memur sınıfını zâfa uğratan en büyük amillerin başında gelir. Memur, hâlden, istikbalinden ve hakkının mahfuz kalacağından emin olmalıdır. Merhum babamın zihinlere nakşolunmağa lâyık bir vecizesini hatırlarım: Memurdan iltidar aramak, onu idkar eylemeğe vâbestedir! Memurun değeri yoksa, hizmete alınmamalı idi. Bir kere alındıktan sonra onun orada tutunmak hakkıdır. Liyakat göstermezse ılerliyemez. Kanunun suç telâkîki eylediği bir fiile mütecasir olursa ceza görür. Tasarruf ta, memuru açığı çıkarmak için makul sebep değildir. Tasarruf gayesi güden daire, münhalleri mevkuft tutmakla maksadına varır, Daire, bütçesinde israf varsa, meş'ulu memur değildir. Onu oraya alandır. Cezasını memura çekirtmek, adalete ve nasafete sığmaz. Ukubette niyabet caiz olmadığına hukuk tahsiline yeni başlarken öğrendik.

Tekrar ediyorum: Memur vaziyetinden emin olmadıkça, idare mekanizmasını iyileştirmek güçtür, muhaidir. Cümhuriyet hükümeti onun için memurlar hakkında bir kanun ve bir barem yapmıştır. Devlet memuru bu kanun ve bu barem sayesinde bugün aşağı yukarı azamî bir iş randımanı verebiliyor. Haklarının mahfuziyetinden emin olmasa idi, devair imparatorluk zamanındaki Allahlık hale rücu ederlerdi.

Bu hakikatin ehemmiyetle nazarı dikkate alınması lâzımdır. Hamuru adaletle yoğurulmuş bir rejimde, yüz ocak bir den söndürülemez, yüz aile perişan edilemez.

Âdil bir idare, belki duymuş olduğu bir takım zaruretlere sevkîe bazı servislerini lâğva lüzum görmüş ise, oradan açıkta kalan zavallıları bir an evvel başka yerlere yerleştirmek ve yerleştirinceye kadar da aç bırakılmamakla mükelleftir.

Bugün açığı çıkarılan yüz memurdan paraca ne tasarruf edilmiştir bilmiyorum. Fakat bildiğim bir şey varsa, bu elim hâdisenin, diğer yerlerinde kalmış memurların üzerinde yapacağı tesir, o tasarruf edilen paranın on misli de telâfi edilemeyecek kadar acıdır.

Bu yüz memurun akıbeti, kurtulan arkadaşlarımızın başlarında bir Damokles kılıcı gibi mütemediyen, kıl ucunda sallanıp tehdid edecek, onları, bir çarpıda bu kadar insan fedâ eden müesseseden soğutacaktır. Ve en iyi elemanları da başka ve daha emin bir kapıda iş aramağa sevkedecektir.

(Devamı 13 üncü sayfada)

TAKVİM

MART			
Kısmî sene 1364	5	Arabi sene 1367	
Şubat 20	Resmî sene 1939	Kasım 118	
PAZAR			
Muharrem		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
12 28	13	4 51	
10 25		10 48	
Öğle		Akşam	
D. D.	S. D.	S. D.	S. D.
12 26	15 38	18 05	19 35
4 6	20 9	35 12	— 1 30

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Millî Şef Kastamonu seyahatinde olduğu gibi İstanbul seyahatinde de halkın dilek ve ihtiyaçları ile yakından alakadar oldu. Ticaret ve sanayiî muhtelif şubelerine mensub olan bir çok kişileri dinledi. Huzurlarına kabul edilenler arasında tüccar, komisyoncu, sinemacı, otelci, kunduracı, arabacı, bahçıvan, derici, mensucatçı, lokantacı, odun, kömür taciri gördük. Fakat aynı zamanda da anladık ki, İstanbul şehrine can ve hayat veren bu anasıra azim ekseriyeti İstanbullu değildir, tek müşahededen umumî netice ve hüküm çıkarılamaz, bununla beraber bize öyle geldi ki İstanbul çok eski zamanlardan kalma bir alışkanlığa tebaan serbest sun'at ve meslekleri İstanbullu olmıyanlara bırakmakta devam etmektedir.

İstanbul şehrine can ve hayat veren bu anasıra azim ekseriyeti İstanbullu değildir, tek müşahededen umumî netice ve hüküm çıkarılamaz, bununla beraber bize öyle geldi ki İstanbul çok eski zamanlardan kalma bir alışkanlığa tebaan serbest sun'at ve meslekleri İstanbullu olmıyanlara bırakmakta devam etmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Harb senelerinde İngilizlerle Şerif Hüseyin arasında teati edilen mektuplar Londrada neşredilen beyaz kitaba göre İngilizler Şerif Hüseyine 70 bin sterlin göndermişler

Umumi Harb senelerinde İngilterenin Mısır fevkalâde komiseri Macmahon ile Şerif Hüseyin arasında teati edilen muhaberatı muhtevî beyaz bir kitap neşredildiğini dün telgraf haberlerimiz bildirmiştik. Dün akşam Anadolu Ajansı Londra mahreçli telgrafında bu kitab hakkında şu dikkate şayan malûmatı vermektedir:

Londra 4 (A.A.) — Şerif Hüseyin ilk mektubunda İngilterenin Arab memleketleri için istiklâl tanınmasını rica etmekte ve bu Arab memleketlerini şöyle hududlandırmaktadır.

Şimalde, Mersin ve Adananın cenubundan 37 Paralel'e kadar,

Cenubda, Aden haric olmak üzere Hind denizine kadar,

Garbde, Kızıldenize ve Akdenize kadar.

Şerif Hüseyin, aynı zamanda bir Arab halifenin ilânını tasvib etmesini de rica etmektedir.

Şerif Hüseyin 5 Teşrinisani 1915 tarihli cevabında Arabların Mersin ve Adana vilâyetinden vazgeçmeğe âma-

de olduklarını bildirmekte ve hristiyan Arablarla Müslüman Arablar arasında hiçbir fark olmadığını ve halâkinın kâmilen Arab bulunduğunu ileri sürerek Haleb ve Berut vilâyetlerinin dahil mülkâna ile birlikte Arab İmparatorluğuna ilhakında ısrar göstermektedir.

İngiltere fevkalâde komiseri 15 Kânunuevvel 1915 tarihli mektubunda, müttefiki Fransanın menfaatlerini gözeterek Haleb ve Berut vilâyetleri hakkında bir karar vermek hakkını muhafaza etmekle beraber Arab halkının Türk ve Alman «boyunduruğundan» kurtulmasını temin edecek şartlar altında sulh muahedelerinin aktedileceğini temin eylemiş ve aynı zamanda Şerif Hüseyine 20 bin sterlin göndermiştir.

Muhabere İngiltere fevkalâde komiserinin 10 Mart 1916 tarihli mektubu ile nihayetlenmektedir. Bu mektubda, Şerif Hüseyinin istediği 50 bin İngiliz lirasının tediyesi ve diğer bazı askerî mesall mevzuu bahsaldır.

Ruzveltin dünkü nutku Amerika Cümhurreisi demokrasiyi şiddetle müdafaa etti

Vaşington 4 (Hususî) — Amerika donanmasının manevralarında hazır bulunduktan sonra bu gece Vaşingtona dönmüş olan Cümhurreisi Ruzvelt, Amerika parlamentosunun kuruluşunun 150 inci yıldönümü münasebetile mebusan ve âyan meclislerinin yaptıkları müşterek toplantıda heyecanlı bir nutuk söylemiştir.

Ruzvelt, yarım saat kadar devam eden ve sık sık alkışlanan bu nutkunda Amerika istiklâlinin ve kanunu esasının tarihçesini yaptıktan sonra, Amerikanın tamamen demokratik prensiplere dayanan bir devlet olduğunu ve bu demokrasiyi hiçbir şeye feda etmek azminde bulunduğunu beyan etmiştir.

Ruzvelt, diğer devlet sistemlerinin zâhiren yeni görünmekle beraber, esasta çok eski olduklarını ve birferdin kütle üzerinde hâkimiyetini icbar ve idame etmekten başka hiçbir gayeye matuf bulunmadığını söylemiş, bu gibi sistemlerin zulüm ve cebirle kaim olduklarını anlatmıştır.

Reisicumhur hususî surette haricî politikaya temas etmemiş, yalnız, düşünce, söz ve iman hürriyetlerine dayanan demokrasi doktrinini yüksekliğini ileri sürmüştür.

Reisicumhur, Amerikanın 2 bin senelik tecrübe ile sakatlığı isbat edilmiş olan rejimlere dönülmesini tasvib edemeyeceğini bildirmiş, Amerikanın politik sistemini ve hürriyetlerini met-hetmiş ve Amerika vatandaşlarının 150 sene evvelki cedlerinin başladığı esere devam edeceklerini bildirerek sözlerini bitirmiştir.

Türkiyenin göz Kamaştırıcı Kalkınması

Eski Fransız sefiri bir konferans verdi

Paris 4 (A.A.) — Fransanın Ankara eski büyük elçisi Kont de Şambrun, dün akşam Akademi Française azasından Chaumeix'in riyasetinde coğrafya enstitüsü tarafından tertib olunur toplantıda, Türkiye hakkında çok parlak bir konferans vermiştir.

Konferansta bulunanların arasında Türkiye büyük elçisi Suad Davaz, General Gourod, kordiplomatik ve Academie Française azaları mebr'uslar ve tanınmış gazeteciler göze çarpıyordu.

Konferansı Türkiyenin göz kamaştırıcı kalkınmasını çizmiş, Atatürkün dehasını ve vatanperverliğini tebarüz ettirmişti. Ve nihayet hazır bulunanların sürekli alkışları arasında Atatürkün arkadaşları ve devamcısı İsmet İnönüne tazimde bulunmuştur.

Ankara B. muhteliti Tamşvarı 5 - 2 yendi

Ankara (Hususî) — Romanyanın Tamşvar futbol takımı, bugün Ankara B. muhtelitle yaptığı ikinci karşılaşmada 5 - 2 gibi mühim bir farkla kaybettir.

Oyunun ilk devresi, sonlara kadar, güneş ve çok şiddetli esen rüzgâr altında bulunmasına rağmen sistemli bir oyun çıkaran Ankaralıların lehine iken Rumenlerin son dakikada çıkarı dıkları bir sayı ile 2 - 2 beraberlikle bitti.

İkinci haftaym başlar başlamaz penaltıdan bir sayı kazanan Ankaralıları, sağ ve sol muavinlerinin gayretile 2 gol daha yaparken maçı 5 - 2 galibiyetle bitirmişlerdir.

Fuad Köprülünün 25 inci tedaris yıldönümü dün kutlutandı

Dün Türkiyede ilk defa bir ilim adamına jübile yapılmış, profesör Fuad Köprülünün yirmi beşinci tedaris yılı kutlanmıştır.

Üniversite konferans salonu, bütün profesörler, doçentler, memleketin tanınmış şahsiyetleri, ilim ve fikir adamları ile, münevver gençlik ile dolmuştur.

Memleket kültürüne 25 yıl hizmet eden Fuad Köprülü, tören başlamadan bir kaç dakika evvel yirmi beş yaşında bir delikanlı çevikliği ve tazeliliğe salona girmiş, uzun uzun alkışlanmıştır.

Tam saat on beşte Edebiyat Fakültesi doçentleri Ali Nihad Tarlan kürsüye gelmiştir. Doçent sözlerine:

«Edebiyat Fakültesi ailesi bugün muhterem profesör Fuad Köprülünün yirmi beşinci tedaris yılı dönümünü kutluyor.»

Diye başlamış ve şöyle devam etmiştir: «Türk irfanına velev cüz'î hizmet etmiş olsun her ilim adamını takdir ve şükranla karşılamak münevver zümrenin borcudur. (Fuad Köprülü) az sonra hülâsaten arzedeceğim büyük hizmetleri dolayısıyla bu takdir ve şükranı en büyük salâhiyetle hakketmiş bir ilim adamımız, beynelmil ilim âleminde değerli ismini duyurmuş müteşriklerin birçok hatıralarını taşıyarak, kalemi ile de o âlemi fethetmiş bir alimdir.

Ali Nihad Tarlan bundan sonra profesörün kültürümüze yaptığı hizmetlerden, eserlerinden bahsetmiştir.

Ali Nihadı takiben kürsüye arabca ve farsça profesörü Ritter gelmiş, düzgün bir türkçe ile Fuad Köprülünün ilim hüviyetini tebarüz ettiren çok güzel bir konuşma yapmıştır.

Ritterden sonra doçent Ömer Lütfi, değerli alimden tarihçiliğini anlatmıştır.

Dördüncü olarak kürsüyü işgal eden doçent Ziyaeddin Fahri çok güzel bir konferans Köprülünün içtimaiyatçı vasfını tebarüz ettirmiştir.

Kabataş lisesi edebiyat hocası Nihad Sami Bamarlı üstadın bir talebesi olarak heyecanlarını aksettirmeye çalışmış ve Avrupa mecmualarında Fuad Köprülü için yazılan makalelerden bazı parçaları okumuştur.

Nihad Samiden sonra Azerbaycan Bakü üniversitesindeki, üstadın talebelerinden Bayan Süreyya Odoğlu heyecanlı bir hitabe ile Azeri arkadaşları namına Fuad Köprülüye selâmlamış, şiddetle alkışlanmıştır.

Bundan sonra üstad salonunda bulunanların büyük tezahüratı arasında kürsüye davet edilmiş, çok heyecanlı olan değerli ilim adamı, ağır ağır kürsüye çıkmış ve alkışlar arasında sunları söylemiştir:

«Çok sevgili arkadaşlar, Hayatını gençlik hizmetine vakfetmiş olmaktan başka hiç bir meziyeti olmayan bir adama karşı gösterilen büyük teveccühler karşısında, büsbütün küçüldüğümü duyuyorum.

Kendisine yapılan en küçük bir hizmet bile unutmamak ve onu en büyük mukâfatlarla karşılamak lütüfkâr ve âlicenab Türk milletinin eski bir anesidir.

Ben bu teveccühleri sadece bu asil an'enenin bir tezahürü gibi telâkki ediyorum. Ve sizlerle candan teşekkürlerimi sunuyorum.

Millî hayat kadrosu içinde kendisine düşmüş bir vazifeyi yapmaktan fazla bir iş görmiyen benim gibi âciz bir insan bu küçük hizmetin mukabilinde bu kadar büyük mukâfata asla lâyık değildir.

İnönüden Sakaryaya, Dumlupınardan Lozana kadar müselsel ve muhteşem zafere abideleri kurarak düşman çizmeleleriyle çignemiş topraklarda, müstakil ve mes'ud bir devlet kuran Büyük Şeflerin idaresi altında kaniarını, canlarını ve ren isimsiz kahramanları sonsuz hürmet ve minnetle anırım. Onlar ancak, devlerin yapabileceği büyük işleri mukabilinde hiç bir şey beklemeden sadece millî bir vazife olarak yapmışlardır.

Arkadaşlar, bugün cümhuriyet ve inkılâb yolunda, medeniyet ve itilâ yolunda Millî Şefinin etrafında aşkla ve şuurla birleşen büyük Türk milletinin idealist gençliğini sizin şahıslarınızda derin saygı ile selâmlarken, çok yakın bir istikbalde saflarınız arasında yetişecek büyük ilim adamlarının hayalî karşısında daha şimdiden en derin iftihar ve hürmet duy

Siyaset, ALEMİNDE

Yeni Papa

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Konklav adı verilen altmış iki Kardinalden mürekkep meclis, Hristiyanlığın en büyük ruhanî ve cismanî reisi olan Papayı ihtihab etti

Ajans haberlerinin bildirdiği gibi yeni Papalığa bundan evvelki Papanın Hariciye nazırı olan Kardinal Paçelli seçilmiştir.

Kendisi Romalıdır ve bilhassa diplomatik kabiliyeti ile temayüz ettiği için, Vatikan, siyasi faaliyetin diğerlerine üstün geleceği umuluyor.

Şimdiye kadar Hristiyanlığın dünyaya intişarı üzerinden iki bin sene geçmişir. Bu müddet zarfında altı yüz kırk Papaya seçilmiştir. Fakat bunların hiç biri ilk kur'ada ekseriyet kazanmamıştır. Bu defaki seçim neticesi Papa intihab olunup on ikinci «Pi» adını alan Kardinal Paçelli de, şahsiyetinin kuvvetine, Konklav meclisinde haiz bulunduğu nüfuzuna rağmen ancak üçüncü seçimde intihab nisabını temin etmeğe muvaffak olabilmıştır. Tamamen Hristiyan bir mahiyet arz etmesi itibarile bizleri alâkadar etmemek lâzım gelen papa seçiminin hususiyeti şudur ki, bir defa, çok geniş bir insan küllesinin ruhanî ve cismanî vaziyeti bu davada mevzuubahstir.

Bu bakımdan ve beynelmil geni bir mana ifade eden bu hâdise lâzım kalmak mümkün değildir. Kalırdı ki, ideolojik davaların şiddetle karşılaştıkları bu asırda seçilecek Papanın şahsiyeti, tezahür eden umumî fikirle itibarile siyasi vaziyette de büyük bir yarıklık gösterir. Nitekim, Papa on birinci «Pi» nin ölümünü müteakib yeni seçilecek Papa hakkında gerek demokrat Fransadan, ona mukabil Faşist ve Nasyonal sosyalist İtalya ve Almanyanın yükselen sesler, her şeyden evvel dinî bir mahiyeti haiz olmak lâzım gelen bu meselenin mahiyetini de hi değiştirmek istidatını göstermiştir. Kardinal Paçellinin seçimi, bir iddia ya göre demokratları memnun etmiş, Faşistleri müfail bırakmıştır.

Hakikat şudur ki Kardinal Paçelli, ince zekâsile, Vatikan siyasetini idarede gösterdiği yüksek dirayetle temayüz etmiş ince bir kilise diplomatidir. Siyasî herhangi bir ideolojiye alet olmamanın, iki bin senedenberi devam eden Papalık gibi büyük nüfuzu haiz bir müessesenin vaziyetini sarsabileceğini pek âlâ bilir. Bundan dolaydır ki Papa, ancak Papalığın menfaati ile alâkadar davaları benimseyebilir. Bundan dolaydır ki, tarafların bu meselede ta-kınabilecekleri muzaferane tavırların hemen hiç birinin kıymeti yoktur.

Selim Ragıp Emeç

Papanın tac giyme merasimi

Vatikan 4 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

12 nci Pie'nin tac giyme merasimi Martın 12 nci Pazar günü yapılacaktır.

gularile eğiliyorum.

Ali Nihad Fuad Köprülüye her taraf tan gelen tebrik telgraflarını okumuş, Türkiyede ilk defa bir ili madamına yapılan bu çok yerinde jübile de böylece sona ermiştir.

Köprülünün umumî Türk kültürü, Türk folkloru ve bilhassa Azerbaycan edebiyatı üzerinde yapmış olduğu araştırmalar, kendisine Azerî muhitleri içinde de hususî bir sempatinin toplanmasını mu cüb olmuştur.

Jübile münasebetile İstanbulda bulunan Azerî talebe ve dostları, kendisine karşı Azeriliğin hususî bir cemilesini göstermek istemişler ve Azerî Türklüğünün ilk uyandırıcılarından biri olan Hasan Bey Zerdabinin bir fotoğrafını, anti-ka bir Türk çerçevesi ile çerçevelenmiş olarak kendisine hediye etmişlerdir. Hediyeyi Azerîlerden mürekkep bir heyet götürmüş, Köprülüye evinde ziyaretle kendisine takdim ve yıldönümünü tebrik etmişlerdir.

Yemende Alman ve İtalyanların faaliyetleri San'ada bir Alman askerî mektebi kurulmuş

Londra 4 (Hususî) — Cibutiden bildi-tiliyor:

Yemenin hükümet merkezi olan San'ada bir Alman askerî mektebi kurulmuştur. Ecnabilerin umumiyetle sıkı bir kontrol altında buldukları bu Arab ülkesinde, Alman mektebinin muallimleri her türlü serbesti verilmiştir.

Mektebin ameli tedaris müddeti üç aydır. Bu müddet zarfında 120 sübaya tank, hava dafi top ve tutuşturucu bombaların sureti istimali öğretilmektedir. Her üç ayda bir, tedaris müddetini ikmal eden talebe, yerini yenilere terketmektedir.

Diğer taraftan İtalyan hava sübayları da bir Yemen hava kuvvetinin temellendirilmesini meşguldürler.

Almanya bir Avrupa harbine girmeğe mecbur kalırsa ne yapacak?

Berlin 4 (Hususî) — «Pres Asosiyasının» ajansı bildiriyor.

Nasyonal - sosyalist partisinin millî müdafaa mütehasısları, Almanyanın büyük bir Avrupa harbine iştirake mecbur kalırdığı takdirde, merkezî Aşrupada alınması icab eden tedbirlere dair bir liste hazırlamaktadırlar.

Bu tedbirler listesinde, Çeko-Slovakya ile Macaristanın vaziyetine müteallik ehemmiyetli noktalar mevcuttur.

1 — Çeko-Slovakyanın sadakatine güvenilemez. Bunun için Çek ordusu ve silâhları tensik edilmeli.

2 — Bütün Çek askerî fabrikaları Almanyanın kontrolü altına geçmeli.

3 — Macaristanın bitaraf kalmasına müsaade edilmemeli ve Macar zıraf mahsulâtının Almanyaaya terkinin temin etmeil.

4 — Çeko-Slovakya ve Macaristan, Alman kıt'alarının kendi topraklarından geçmesine müsaade etmelidirler.

İzmirde bir cinayet

İzmir 5 (Hususî) — Zehra isminde bir kadının idare ettiği umumî evlerden birinde bugün bir cinayet işlenmiş, Osman isminde biri sermayelerden 4 kadını ağır surette yaralamıştır. Yaralılarıdan Münevver adındaki kadının ölmüştür.

Polonya - Romanya arasındaki müzakereler Varşovada Tuna havzası meselesi görüşülüyor

Varşova 4 (A.A.) — Havas :

İyi haber alan mahfellerde söylenildiğine göre Gafenco ile Beck arasında yapılacak müzakereler esnasında Avrupanın siyasi vaziyeti ve bilhassa Tuna havzası meseleleri tetkik edilecek ve Polonya ile Romanya arasındaki iktisadî münasebetlerin sağlamlaştırılması imkânları araştırılacaktır. Bu müzakereler esnasında Yahudi meselesinin de tetkik edileceğine muhakkak nazariye bakılmaktadır.

Aynı mahfellere göre Polonyada Almanyanı takliden beynelmil Tuna komisyonuna girmeği deriş eylemektedir.

İki nazır arasında yapılacak mülakat esnasında Vistül nehrini Tunanın mansab cihetine bağlayan bir kanal inşası projesi de görüşülecektir.

Franko şerefine İngiliz kruvazöründe 21 pare top atıldı

Londra 4 (Hususî) — Franko hükümetinin İngiltere tarafından tanınması şerefine, Palma limanında (Majork adası) demirlemiş olan İngiliz «Devanşayr» kruvazörü, 21 pare top atmıştır. Sahildeki nasyonalist bataryalar mukabele etmişlerdir.

Franko nezdine tayin edilen yeni İngiliz sefiri Moris Paterson, yakında vazifesi başına geçecektir.

Amerikanın vaziyeti

Londra 4 (Hususî) — Amerikanın İspanya sefiri Bauers, «Kuin Mery» vapuru ile Nevyorka hareket etmiştir.

Sefirin bu seyahati, Franko hükümetinin Amerika tarafından tanınmasıyla alakadardır.

Paris 4 — Mareşal Patatinin Burgos büyük elçiliğine tayin mevzuu bahseden nasyonalist hariciye nazırı general Jor-dana, Matin gazetesinin Burgos muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

Fransa, bize karşı ta kalbimizde hissettığımız çok güzel bir jest yapmış ve bize en iyi ve en şerefli evladını büyük elçi göndermeye karar vermiştir. Esasen birçoklarımızın kalbinde Fransız sevgisini hâlâ tam olarak mevcut bulursunuz.

Denizlerde fırtına bütün şiddetile devam ediyor

Fırtına sebebiyle Karadenize hareket edecek vapurlar Büyükdere'de demirledikleri gibi limana gelmesi beklenen vapurlar da henüz gelemediler

İki gündüberi Karadeniz ve Ege denizlerinde hüküm sürmekte olan fırtına şiddetle devam etmektedir. Fırtına yüzünden dün Boğazda bile seyriser güçleşmiştir. Fırtına bilhassa Karadenizde çok şiddetli olduğundan seferde bulunan vapurlar gene limanlara sığınmışlardır. Karadeniz limanlarına hareket edecek vapurlar, dün de Boğazdan dışarı çıkamıyarak Büyükdere önünde beklemek mecburiyetinde kalmışlardır. Tarife mucibince dün saat 10 da Bartından gelmesi beklenen Ülgen vapur ile Mersinden gelmesi beklenen Sadıkzade vapuru fırtına yüzünden limanımıza gelemediğinden. Bu vapurların bugün gelmesi beklenmektedir.

Geç vakte kadar fırtınanın bir hasar ya-

pıp yapmadığı hakkında limana bir haber gelmemiştir.

Dün şehrimizde de hava kapalı ve fırtınalı geçmiş, öğleden sonra küçük dolu taneleri düşmüştür.

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun doğu ve cenubu şarki Anadolu bölgelerinde kapalı ve yağışlı, orta Anadolu, Karadeniz kıyılarında şark kısımları ile Kocaelide mevzii yağışlı, diğer bölgelerde umumiyetle bulutlu geçmiştir.

Rüzgârlar bütün bölgelerde umumiyetle şimalden orta kuvvette, Trakya, orta Anadolu bölgelerinde kuvvetlice, Karadeniz, Marmara, Ege denizlerinde fırtına şeklinde esmiştir.

Sühnet en yüksek 6,1 ve en düşük 2,9 santigrad kaydedilmiştir.

iki kadın satır ve keserle birbirlerini yaraladılar

Evvelki gün Şehreminde Seyidömer mahallesinde oturan Emine, ev sahibi Şevkiye ile konturat meselesi yüzünden kavgaya tutuşmuşlardır. Bu sırada Şevkiye, Eminenin elinde bulunan et kesmeğe mahsus satırı birden bire kapmış ve Emineye hücum ederek vücudünün muhtelif yerlerine vurmağa başlamıştır. Can acısıyla ne yapacağını şaşırarak Emine de, eline geçirdiği bir keseri yakalayıp Şevkiyenin kafasına indirmiştir. Kanlı bir şekil alan bu boğuşma sonunda, her iki kadın da ağır surette yaralanarak kanlar içerisinde kalmışlardır. Gürültü üzerine yetişen komşular tarafından hâdise zabıtaya haber verilmiş, yaralıları tedavi altına alınmışlardır.

Zabıta tahkikata başlamıştır.

Şehir işleri:

Öç yüz elli ekmeğe müsade edilmiş
Beyoğlu kazası dahilindeki esnafın kontrollerinin bitirilmiş olduğunu yazmıştı. Beyoğlu fırınlarında üç yüz elli ekmeğin miktarlarının eksik olduğu görülmüş ve ekmeğe müsade edilerek Darüla'ceze'ye gönderilmiştir.

Belediye muhasebe teşkilâtının mesai saatleri

Belediye muhasebe teşkilâtı akşamları on dokuz buçuk kadar çalışmakta idi. Gelecek haftadan itibaren normal mesai saati tekrar başlayacaktır.

İnşaat şubesi müdürü istifa etti

Belediye fen heyeti inşaat şubesi müdürlüğüne tayin edilen Arif Hikmet yeni vazifesinden istifa etmiştir.

Bir kundura boyacısı üç kişiyi yaralayıp kaçtı

Dün, Küçükpazarda üç kişinin ağır surette yaralanması neticelenen bir hâdise olmuştur.

Küçükpazarda ayakta boyacılığı yapan Kıpti Durmuş, dün o civarda dolayınca, bir kadın yüzünden araları açılan Celâl'e rastlamıştır. Bu tesadüf üzerine aralarında kısa bir ağız kavga olmuş ve derhal boğaz boğaza gelmişlerdir. Yumruk ve tekme ile epey uzun süren kavgaya oradan geçmekte olan Celâl'in arkadaşlarından Ali ve Mahmud müdahale etmişler ve onları ayırtmağa çalışmışlardır. Bu müdahaleye büsbütün kızan Durmuş, biçimini çekerek her üçünün de üzerlerine atılmış ve rastgele savurmağa başlamıştır.

Bu sırada Celâl göğsünden ve karnından, Ali bacağından, Mahmud da başından ağır surette yaralanmışlardır. Her üç arkadaş kanlar içerisinde yere yuvarlanarak feryad etmeğe başlamışlardır. Gürültü üzerine yetişen zabıta memurları yaralıları cenkür-taran otomobile hastaneye kaldırmışlardır. Vak'ayı müteakib kaçan Durmuş aranmaktadır.

Tramvaydan atlıyan bir çocuk yaralanmış

2252 numaralı vatmanın idaresindeki 1015 numaralı Ortaköy tramvay arabası içerisinde bulunan yolculardan 19 yaşında Necati, tramvayın Ortaköy istasyonuna yaklaştığı sırada durmasını beklemeyen atlamak istemiş, müvazenesini kaybederek tekerleklerin altına yuvarlanmıştır. Ağır surette yaralanan Necati Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Yeni vapurlar için bugün Almanyadan bir heyet daha geliyor

İstinye doklarından çıkarılan amele sayısı 430 u buldu

Almanyada yaptırılmış olan vapurlar meselesi hakkında Alman heyetile müzakerelere dün de devam edilmiştir. Alman heyeti, Türk ve Alman mütehassısları birlikte vapurlarda yapılacak tetkikler sonunda, görülecek noksanları ikmal veya tazmin etmeği kabul etmişlerdir.

Heyetimizle beraber vapurlarda tetkik yapmak üzere de bugün biri kazan ve makine, diğeri güverte mütehasssından mürekkebi bir Alman heyetinin şehrimize gelmesi beklenilmektedir. Deniz Ticareti Müdürlüğünde vapur kazanları üzerinde tetkikler yapmakta olan komisyon da raporunu hazırlamaktadır. Bu komisyonun azaları arasında kazanların tercihi ve diğer hususlarda bazı ihtilâflar çıktığı, haber verilmektedir.

Diğer taraftan yeni teşkilât dolayısıyla Denizbankta açığa çıkarılan memurların ikramiye meselesi de henüz halledilmemiştir.

Denizbanka bağlı İstinye fabrika ve havuzlardan yeniden bazı ameleler işlerinden çıkarılmışlardır. Bu amelelerle beraber bir müddet evvel çıkarılan amele yekûnunun 430 u bulunduğu haber verilmektedir.

Müteferrik:

Afyon anlaşma müzakereleri için bir heyetimiz Belgrada gitti

Dün Belgrad'da afyon anlaşması müzakerelerine devam etmek üzere İktisad Vekâleti teşkilâtlandırma müdürü Servet, Toprak mahsulleri ofisi umum müdürü Hamza Osman ve ofisin İstanbul şubesi müdürü Vahid Demirkandan mürekkebi bir heyetimiz Yugoslavyaya hareket etmiştir.

Heyetimiz Yugoslav murahhaslarla 938 yılı nihayetinde mer'iyeti hitam bulan ve geçen sene müzakerelerine İstanbul'da başlanılan afyon anlaşması müzakerelerini ikmal ve yeni bir anlaşma tanzim edeceklerdir.

Norveç ticaret anlaşması liste erinde tadilat yapıldı

Vekiller Heyeti kararile, Türkiye-Norveç ticaret ve klerin anlaşmasına bağlı A ve B listelerinde bazı tadilat yapılmıştır. Buna göre, İktisad Vekâletinden müsaade alınmak şartile sellüloz ve ambalaj kâğıdından 100 tonluk kontenjan ilâve edilmiştir. Ancak bu mallar mer'î olan genel ithalât rejimi ahkâmına tevfikeyen diğeri memleketlerden Türkiye'ye serbest olarak girdiği müddetçe İktisad Vekâletinden müsaade alınmayacaktır. 100 tonluk kontenjanın yüzde 50 si İstanbul'a, yüzde 25 si İzmir'e verilmiş ve yüzde 30 u da merkezde ahkonulmuştur.

Bir arkadaşımızın yıldönümü

«Son Telgraf» refikimiz üç yaşına basmıştır. Kendisini tebrik, muvaffakiyetini dileriz.

23 Nisan - Çocuk Bayramı

Bayramın bu yıl daha üstün ve şen olması için şimdiden hazırlanınız. Çünki bayram çocukların bayramıdır.

Belediye şehrin temizlik işile meşgul oluyor

İlk mücadele yerlere tükürenlerle yapılacak, yerlere kâğıd parçaları ve çöp atılmaması da temin edilecek

İstanbul Belediyesi, şehrin temizliği ile esaslı şekilde meşgul olmaktadır. Temizlik işleri programlaşdırılacaktır. İlk mücadele yerlere tükürenlerle yapılmaktadır.

Bilâhare kâğıd parçaları, tramvay biletleri, çöplerle mücadele başlayacak, her mücadele için ayrı tedbirlere başvurulacaktır.

Bu işlere meşgul olmak üzere belediye reis muavini Lütfinin reisliği altında bir komisyon teşkil edilmiştir. Komisyon, tükürükle mücadele işini yoluna koyduktan sonra diğer mücadelelere geçilecektir.

Şehrimizin tanınmış ressamlarına afişler yaptırılmıştır. Bir adamın yere tükürdüğünü tasvir eden bu afişlerin altında «bir tükürük, bin hastalık»

diye yazılmaktadır. Bu mücadelede polis de belediyeye yardım edecektir. Muhtelif noktalarda polisler buluncak, yere tükürenleri yakalayacaktır.

Kâğıd parçalarıyla yapılacak mücadelelere ise mekteplerde ve sinemalarda devam edilecektir. Mekteplerde müallimler çocukların sokaklara kâğıd parçaları atmamalarını anlatmak ve sinemalarda filmlerle halkın nazarı dikkati celbedilmek suretile başlanılacaktır.

Tramvay biletlerinin öteye beriye atılmaması için durak yerlerine yüz kâdar kâğıd sepeti asılacaktır.

Çöplerin sokaklara atılmaması için halka sıkı tenbihatta bulunulacak, aksi hareket edenler cezalandırılacaktır.

Foliste:

Bir otomobil bir kadına çarptı

Şoför Agobun idaresindeki 2226 numaralı otomobil Halişkârgazi caddesinden geçerken Emorfiye adında bir kadına çarparak hafifçe yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralının müdavata yapılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Bir vapurun direği kırıldı, üç amele yaralandı

Evvelki gün şamandıradaki bağlı bulunan Alman bandırın Şilorik vapurunun direği birdenbire kırılmıştır. Bu sırada vapurun güvertesinde çalışmakta olan amelelerden Arif, Aziz ve mavnacı Mustafa vücudlerinin muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralıları berayi tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Randevucu iki kadın yakaandı

Kumbaracıyokuşunda 117 numaralı Anastasyadis apartmanının bir numaralı dairesinde oturan Anna ve Makbulenin randevuculuk yaptıkları zabıta tarafından haber alınarak evde yapılan aramada bir kadın ve iki erkek bulunmuştur.

Sulcu ev sahibleri hakkında takibat başlanmıştır.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Beyoğlu yerli askerlik şubesinden: Şubemize kayıtlı muhtelif dereceden blümunun askerî sübaylar ile erat ve şehid yetimlerinin 939 tütün ikramiyesine dahil edilmek üzere kendilerinde mevcut vesikalar ile birlikte 20-3-939 tarihine kadar şubeye müracaatları, bu tarihten sonra müracaat edenlerin ikramiye cetveline dahil edilmeyeceği ilân olunur.

Genç bir kadının ayakları ezildi

Dün saat 16 da Beşiktaşta Yenimahallede Çömezler sokakında 12 numarada 23 yaşlarında Avadis Kamelâ, kapı önünde merdivenleri süpürmekte iken dayalı bulunan ağır siklette bir taş birdenbire devrilmmiştir. Kamelânın her iki ayağı taşın altında kalarak ezilmiş ve tedavi edilmeye üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bir otomobil bir adama çarptı

Şoför Osmanın idaresindeki 480 numaralı hususî otomobil İstiklal caddesinden geçerken Celâl adında birine çarparak ağır surette yaralanmıştır. Yaralı berayi tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Edebi Seyahat Romanı

Yaprak Aşısı

Bürhan Cahid

Arkadaşımız, romancımız Bürhan Cahid'in geçen yaz İtalya ve Fransasında yaptığı seyahati esnasında yazdığı bu yeni tarzdaki aşk ve seyahat romanı çok güzel bir şekilde ve resimlerle kitab halinde çıktı. Bütün kitapçılardan isteyiniz. Tevzi yeri: (KÖROĞLU) matbaası

Anadolu Sahilinde Kiralık ev istiyorum

Caddebostanı ile Suadiye arasında, geniş bahçeli, plaja yakın yeni, konforlu olması şarttır, senelik tutulacaktır. Mufassal tekliflerin (S.n Posta İdarehanesinde Ali Hüsnî) adresine bildirilmesi.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15.30 da

Gece saat 20.30 da
ANNA KARENİN

İstiklal caddesi Komedî kısmı
Gündüz saat 15.30 da
gece saat 20.30 da

BİR MUHASİB ARANIYOR

TURAN Tiyatrosu
Bugün saat 15 da gece
21 de umuma

Ertuğrul Sadi Tek ve arkadaşları
gürülen ragbet dolayısıyla devam eden

İNSAN MABUD

3 P. 1 tablo Fiatlarda zam yotur.

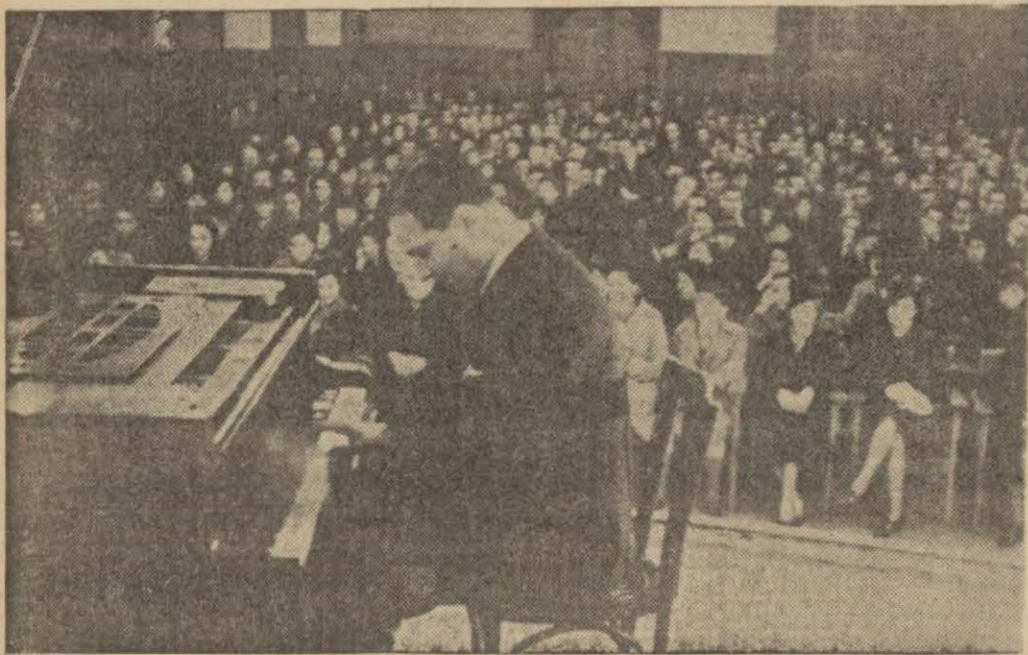

HALK OPERETİ
Bugün 16 da akşam 9 da

ŞİRİN TEYZE

Pek yakında:
ZOZO DALMAS
Halk operetinde

Galatasaraylı gençlerin konseri

Dün saat 17 de Galatasaray talebesi bir konser vermişler ve konserde talebe velileri de bulunmuşlardır. Galatasaraylı gençler konseri büyük bir muvaffakiyetle başarılmış ve güzide bir dinleyici kütlesi tarafından hararetle alkışlanmışlardır.

Resim konserden bir intibadır.

SPENCER TRACY

JOAN CRAWFORD
ALLAN GURTİS

Programa ilâve olarak: Amerikadan Hususî surette getirilen tamamile renkli en son kadın tuvalet - Kürk - Şapka - Elbise Modaları ve Paramunt Dünya havadisleri

Ayrıca: **MİLLÎ ŞEFİMİZ İSMET İNÖNÜ**'nün İstanbul'a muvasalatları, yapılan istikbal merasimi, Şefimizin halkla temasları, bütün teferrüatıyla gösterilecektir. Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinelere

Tarafından Fransızca olarak Canlı - Hareketli bir Mevzu içinde ve Nefis bir tarzda yaratılan Büyük Film.

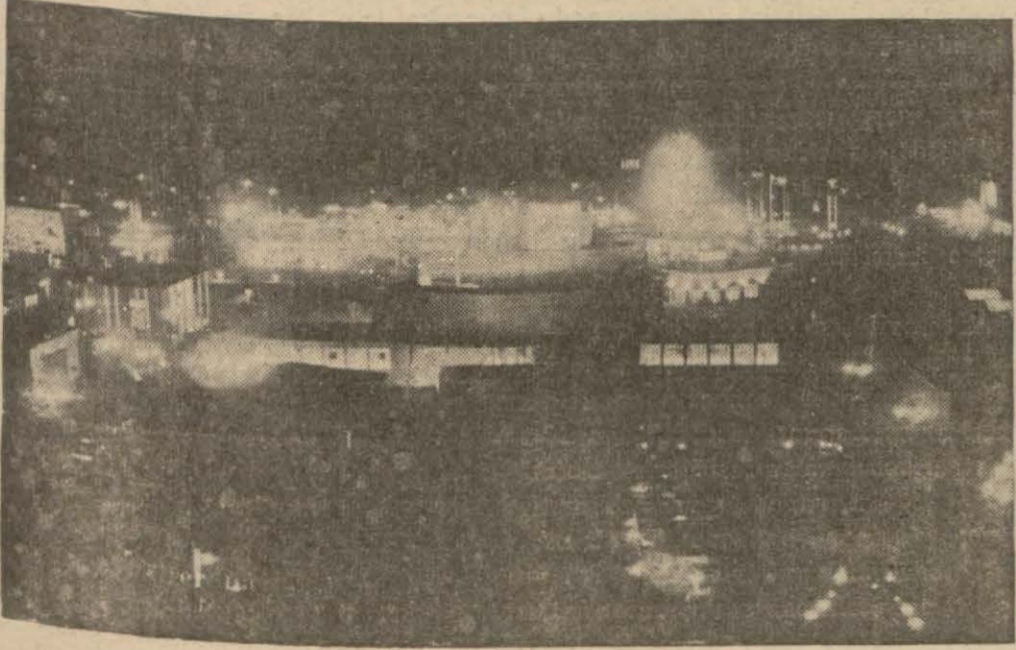
SATILIK BEBEK MELEK sinemasında

Büyük bir Muvaffakiyet kazanmaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

939 İzmir fuarının mükemmeliyeti için büyük bir faaliyetle çalışılıyor

İktisad Vekâleti vilâyetleri, Ticaret Odalarını, Sanayi Birliklerini ve bilûmum resmî ve hususî sanayi müesseselerini fuara iştirake davet etti

Fuarın geçen seneki bir gece görünüşü

İzmir (Hususî) — İktisad Vekâleti, çok çayını dikkat bir tamimle vilâyetleri, Ticaret Odalarını, sanayi birliklerini ve memlekette mevcut bilûmum resmî ve hususî sanayi müesseselerini 939 İzmir fuarını millî bir abide olarak yükseltmek hususunda vazife başına çağırıştır. Vekâlet, bu tamiminde diyor ki:

«Seneden seneye sevinç ve ümit verici bir tekâmül ve inkişaf gösteren fuara bu sene daha ziyade önem vermek istiyoruz. Millî varlığımızı gerek kültürel, gerekse sanai ve zirai bakımlardan gelen ecnebi ve yerli seyyahlara göstermek çok faydalıdır. Fuarın bu itibarla da çok büyük kıymet ve ehemmiyeti vardır.

Hükümetçe, İzmir enternasyonal fuarına her yıl daha fazla bir alâka ve ehemmiyet verilerek iştirake edenlere her türlü kolaylıklar gösterilmektedir. Fuar münasebetiyle bu yıl da nakliye tarifeleri haddi asgariye indirilecektir.

Bütün alâkadar müesseselerin fuara iştirakleri ve şimdiden hazırlanmaları matlûbdur. Fuarda teşhir kolu, satışa da ehemmiyet verildiği cihetle herkesin rağbetini mucib ve fuar hatırası olabilecek kıymette imalatta bulunulması ve bunlardan mümkün olanların üzerine (939 İzmir enternasyonal fuarı hatırası) keilmelerinin konulması şayanı arzudur.

939 İzmir enternasyonal fuarının kemmiyet ve keyfiyetçe muvaffakiyetinde âmil olmanızı millî hissiyatınıza güvence bekler ve neticeden malûmat vermesini ehemmiyetle rica ederim.

Hükümetimizin yüksek müzaheretile mevcudiyetini bir kat daha takviye eden İzmir enternasyonal fuarının bu sene, geçen senelerle mukayese edilemeyecek bir eser olması için her türlü fedakârlıktan çekinilmemektedir. Avrupada teşvikler yapan fuar inşaat baş mühendisi Cahid, yeni projelerle avdet etmiştir. Fuar baş mimarı profesör Gotyenin hazırladığı sergi sarayı plânı beğenilmediği için fuar inşaat servisi daha modern ve kullanışlı bir sergi sarayı plânı hazırlamış ve bu beğenilmiştir. Fuarın ışık tertibatı plânı da hazır. Işık ve elektrik için Almanya'ya sipariş edilen malzeme dün gelmiştir. Bu sene 22 Ağustos, 22 Eylül ayı

Balıkesirde bir amele vücudunu makineye kaptırdı

Balıkesir (Hususî) — Balıkesirde Kuyumcunun un fabrikasında bir kaza olmuş, makinist Mehmed ile arkadaşı Süleyman oğlu Niyazi makinenin vatanından çıkan kayışı yerine takmak istedikleri sırada bunlardan Mehmed her nasılsa bir kolunu makineye kaptırılmış ve stop edilinceye kadar vücudu bu şiddetli devir esnasında muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Hastaneye kaldırılan makinist Mehmed aldığı yaraların tesirile bir gün sonra ölmüştür.

Ödemiş'te bir kız kaçırma vak'ası

Ödemiş (Hususî) — Bozcakaya köyünde on sekiz yaşında Meryemi zorla kaçırmak için evine giren rençber Ali Avcı ve Şevket Akbaş Meryemin dayısı Halil Göreni bıçakla ağır surette yaralamışlardır. Meryemin validesi Hatice de hafif surette yaralanmıştır. Suçlular adliyeye verilmişlerdir.

İzmitte belediye intihabı

İzmit (Hususî) — Devlet Şurası tarafından iptal edilmiş olan İzmit belediye intihabı meb'us seçiminden evvel yapılacaktır. Belediye azası olarak namzed gösterilecekler tamamiyle bitaraf insanlardan teşekkül edecektir. Bu suretle şahsî ihtiraslar ortadan kalkacak ve bir çok bakımdan bakımsız ve geri kalmış olan İzmitin inkişafı daha çabuk tahakkuk edecektir.

İzmir Turing klübü Avrupaya bir seyahat tertib ediyor

İzmir (Hususî) — İzmir Turing klübü şubesi Haziran ayında İzmirden Avrupa memleketlerine bir otomobil seyahati tertib etmiştir. İzmirden hareket edecek kafilere Avrupa merkezlerine uğrayarak Şimal memleketlerine kadar çıkacaklardır.

Turing Klübü Trakya ve Doğu vilâyetlerimize de grup seyahatleri tertib etmiştir.

Bursa kız lisesi talebeleri kış sporlarında

Bursa (Hususî) — Maarif Cemiyetinin şehrimizde bulunan kız lisesi, mekteplerinde kış sporları teşkilâtı yapmıştır. Bu cümleden olarak bu hafta ilk defa olarak 17 kişilik bir grup muallimleri Bayan İffet ve Melek ile birlikte Uludağa çıkmışlardır. Kendilerine Dağcılık klübünden Bay Musa Ataş refakat ederek Kirazhyaylada bu kız talebeye kayak dersleri vermiştir. Talebeler fevkalâde bir kabiliyet ve muvaffakiyet göstermişlerdir. Talebe bir gece çok eğlenceli bir şekilde Kirazhyayladaki dağevinde kalmışlardır. Ertesi gün gene aynı yerde avdet etmişlerdir. Resim kız talebeyi göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Ayyaş — Hasan Bey inhisar idaresi içkinin derecesini düşürecek amma..

... Gene bizi düşünüyor. Hasan Bey — Siz mi düşünüyor?

Ayyaş — Öyle ya; içkinin derecesini düşürünce, şişeleri de büyültüyor.

Hasan Bey — Desene değişiklik yok, şimdiki kiloluklar, eskî iki yüz elli gramlıkların yerini tutacak!..

Millî Şefin dün akşamki çay ziyafeti

Millî Şef misafirleri arasında dolaşırken

Bayan İnönü misafirler arasında

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Ziyafet çok güzel olmuştur. Bütün davetliler Millî Şefin misafiri olmak, onu yakından görmekten mütevellid sevinç içinde unutulmaz saatler geçirmişlerdir.

Saat 17 yi beş geçe Reisicumhur İsmet İnönü, Dolmabahçe sarayının muayede salonunu, refakatlerinde Bayan İnönü olduğu halde şereflendirmişlerdir.

Bu sırada davetliler refikalari ile birlikte, saraya gelmiş, muayede salonunu doldurmuş bulunuyorlardı.

Millî Şef ve muhterem refikalari salonu girerlerken bando İstiklâl marşını çalmaya başladı.

İsmet İnönü, yanlarında Bayan İnönü olduğu halde muayede salonunun nihayetinde hazırlanan mevkide ve ayakta misafirlerini karşılamaya başladılar.

İsmet İnönünün arkasında Dahiliye Ve Kili Faik Öztrak, umumi kâtibleri Kemal, vali Lütfi Kırdar, İstanbul komutanı General Halis Bıyıktaş, yaverleri ve polis müdürü mevki almış bulunuyorlardı.

Davetliler, sıra ile İsmet İnönünün önünden geçiyorlar, bu sırada İsmet İnönü ve Bayan İnönü ellerini sıkarak misafirlerine iltifat ediyorlardı.

İsmet İnönü, caket etay, Bayan İnönü ise, siyah ve uzun kollu bir rob giymişlerdi.

Millî Şef misafirlerinin ellerini sıktıktan sonra:

— Buyurun arkadaşlar, kendi evinizde gibi eğlenin, dediler.

Bu sırada Riyaseticumhur filârmonik

orkestrası çalmağa başladı.

İsmet İnönü, refakatierinden Bayan İnönü olduğu halde büfeye yaklaştılar. Ken dilerine ve Bayan İnönüne sunulan limonataları içtiler; bilâhare, davetliler ile müsahabelere başladılar. Davetliler de büfede izaz olundular.

İsmet İnönü, bilhassa iltifat buyurdıkları zevat arasında emekli general, Konya meb'usu Ali Fuad ve emekli general Halil Sedes ile 1877 seferi hakkında uzun boylu görüştüler. 1297-1377 Rus muharebesine aid olan ve emekli general Halil Sedes tarafından telif olunan 6 cildi negredilmiş - kitab hakkında izahat aldılar.

General Halil Sedes: — Bu eserin mabadını ikmal edecek misin, diye sordular.

General Halil Sedes şu cevabı verdi: — Alâkanız, beni teşvik ve teşyi ediyor. Eserimin tamamlanacağından emin olunuz paşam.

Millî Şef örnek tutulacak bir tevazu ve nezaketle misafirleri arasında dolaşiyor, birçok kimselere iltifat ediyorlardı. Ziyafet bu hatırası unutulmaz hava içinde nihayet buldu.

Sabih Alaçam

★

Reisicumhur İsmet İnönünün bugün istirahat etmeleri muhtemeldir. Yarın Ünivrsiteyi ziyaret edecekleri haber verilen Millî Şefimiz Salı gününden itibaren kazaları gezmeğe başlayacaktır. Salı günü Şileye gidileceği tahmin olunmaktadır.

Tunus hududunda hâdise çıkmasından korkuluyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Diğer cihetten Tunus hududundaki İtalyan hava filolarının takviyesi için birçok bombardıman tayyarelerinin sevk edildiği öğrenilmektedir.

Londranın salâhiyetkar mahfellerinde hasıl olan kanaate göre İtalyanın aldığı bu tedbirler, Mussolini tarafından İtalyanın Fransaya karşı talepleri resmen ilân edilir edilmez başlayacak olan ihafe hareketinin bir başlangıcı mahiyetindedir.

Tunus hududuna yığılan bu mühim kuvvetlerin hudud hâdiselerine sebebiyet vermesinden korkulmaktadır.

Bu gibi hâdiselerin mes'uliyeti Fransaya yükletildiği takdirde Almanyanın İtalyaya askeri müzaheretle bulunabileceği zannedilmektedir.

Salâhiyetkar İngiliz mahfelleri, müjafa hattını Libya hududundan bir miktar geri çekmeğe karar veren Fransanın bu hareketini tasvib etmektedirler. Hâdise çıkmasına meydan vermemek için İngiltere hükümetinin 16 Nisan 1938 tarihli İngiliz - İtalyan itilâflarına müsteniden İtalyanlara kuvvetlerinin azaltmalarını teklif edeceği ve tesbit edilecek miktarın Fransız komandanlığınca da Tunustaki kıt'aları için kabul edileceği ümid edilmektedir. (A.A.)

Roma 4 (A.A.) — Mussolini, bugün, Libyadan dönen mareşa. Badoglio'yu kabul etmiştir. Mareşal Badoglio Mussoliniye Libyanın garb hududunda alınan müdafaa tedbirleri hakkında mufassal malûmat vermiştir.

Hâdiseler Karşısında

TELEFON TELİ

P encereden dışarı bakıyorum. Fincanlı iki direk arasında uzanan örülü telefon teli görünüyor. düşünüyorum:

— Kimbilir şu anda bu tel nasıl sesler nakleder?

Tel gayet hafif sallandı. Cansız ve türkçe bir ses yavaşça:

— Alo!

Demiş olacak. Tel, iki üç defa daha sallandı. Cansız sese hiddetli bir sesin mukabelesi bu:

— Alo, alo, alo..

Tel durur gibi oldu ve birdenbire hızlı hızlı sallanmaya başladı. Konuşma devam ediyor:

— Affedersiniz, size olan borcumu bu ay da ödiyemeyeceğim!

— Ne dedin, ne dedin, bu artık kepazeliktir, edesizliktir, utanmazlıktır.

Telefon teli eğildi, doğruldu. İki tarafta sallandı. Bu konuşan bir başkasıdır:

— Size karşı ubudiyet ve sadakatim... vesaire...

Tel sallanırken şekli mütemadiyetle değişiyor. İşte şimdi de başka türlü... Adeta ne tarafa sallanacağını şaşırmaşa izleniyor. Anladım. Geceyi barda geçirmeye niyetli erkek konuşuyor - du:

— Alo, sen misin karıcığım?... Şey, bugün yazıhanede çok işim var, hattâ gece de çalışacağım; gelececeğim.

Sokakta uçurtma uçuran çocuğun uçurtması tele takıldı. Uçurtmayı kurtarmak için ipi çekti. Tel kopacakmış gibi gerildi. Bu anda ne konuşulabilir - di ki:

— Alo, Avrupanın bugünkü vaziyetini nasıl buluyorsun?

Çocuk uçurtmayı kurtardı. Tel eski vaziyete geldi.. Sualin cevabı verili - yor:

— Şimdilik bir tehlike yok, fakat ileride ne olacağını kestirmek mümkün değil!

Hava karardı. Artık tel görünmü - yor; yalnız teli sallayan rüzgârın sesini duyuyorum.

İSMET HULÜSİ

Fettan bir kadının feci akıbeti

İki erkeğin ölümüne sebep olan Muşlu Naile hançer darbeleri altında can verdi

Muş (Hususî) — Geçen akşam Muş'a beş kilometre mesafede bulunan Sohkom köprüsü başında kanlı bir facia olmuş, Naile adında 24 yaşında güzel, genç bir kadın 8 hançer darbesi altında can vermiştir.

Naile

Sohkom köyünde oturan Naile, aynı köylü Aliko adında birisile metres hayatı yaşamakta - dir. Güzelliğiyle mubetine büyük bir ihtiras saçan bu kadın, geçen sene köy halkından Berman namında birisile sözleşmiş ve bir gece birlikte kaçmışlar - dır. Vaziyetten haberdar olan Aliko, onları takibe başlamış ve Muş'un alt - tarafındaki değirmenlerde yetişmiştir. Naile karanlıktan istifade ederek kendisini çalılar arasında gizlemeğe mu - vaffak olmuş. Fakat Bermanla Aliko arasında kanlı bir boğuşma başlamış ve nihayet Aliko Bermanı öldürmüş - tür. Aliko tutularak cezaevine atılmış ve meselenin birinci safhası bu suret - le bittikten sonra ikinci safha başlamış - tir.

Ölen Bermanın kardeşi Abdo kökle - ri pek eski devirlere dayanan kan gü - me usulüne tebaan, Naileyi öldürülen kardeşinin diyeti mukabiline yanında alkoymuş, bir müddet bununla hayat geçirmeğe başlamışdır. Güzelliği nis - betinde de fettan olan bu kadın, bir müddet sonra gizliden gizliye köy hal - kından Sefer adında birisile sözleşerek bu sefer de bu adamla kaçmış ve Mu - ş'a gelerek Abdoyu şikâyet etmiştir. Ar - kalarından Muşa gelen Abdo, Naileyi bularak tehdid etmiş, Naile yaptığı bu son fiilden nedamet göstererek Abdo ile resmen evlenmeğe razı olmuştur. Naile mektum nüfus kütüğüne kayıt muamelesini yaptırmaya başlamış, bir gün sonra tekrar pişman olarak bir ço - cukla köyüne dönmüştür.

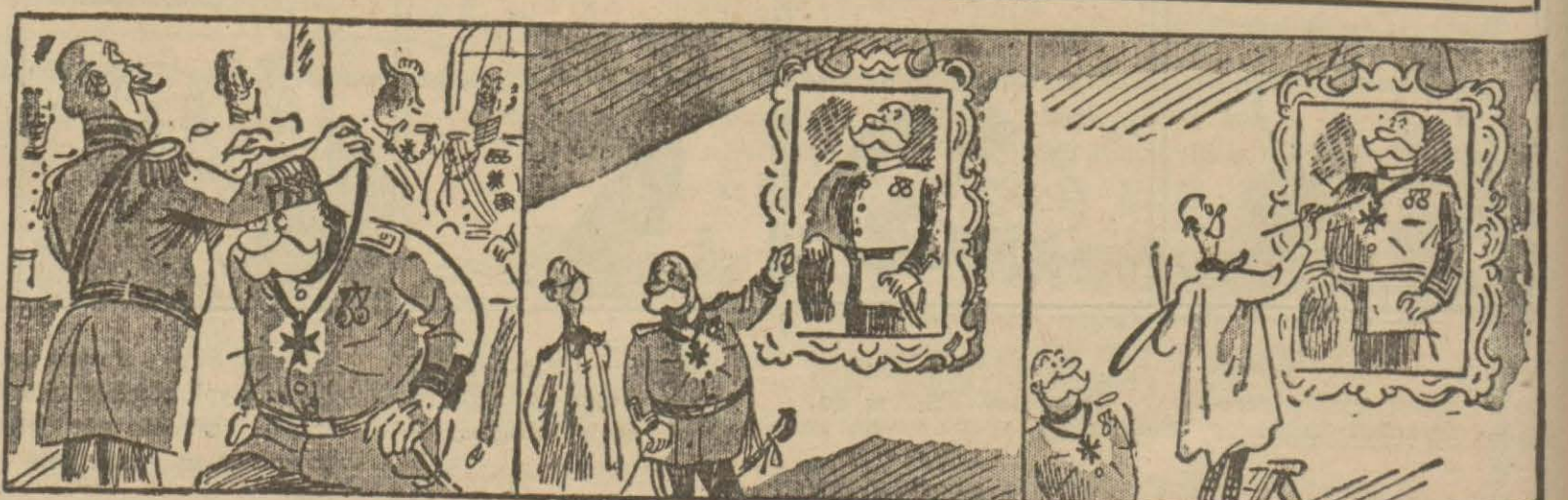
Bundan müteessir olan Abdo arka - sına düşmüş, Sohkom köprüsü başın - da kadına yetişerek 8 hançer saplamak suretile onu öldürmüştür. Vak'aya el koyan Cumhuriyet Müddeiummisi cürmü tesbit ederek Abdoyu cezaevine tıkmıştır.

Aile salâbetini, cemiyet ahlâkını sar - san bu kan gütmeye itiyadlarının mü - zim şekilde devam etmesi, muhakkak ki muhitimizde kültür ihtiyaçlarının çok şiddetli olduğuna delâlet eder. Bu çirkin halleri cemiyetin bünyesinden silkip atmak için zamanın tayin edil - mez mesafelerini bir an evvel aşmak lâzımdır. Ancak bu suretle ki bu kanlı ve yüz kızartıcı itiyadlardan kurtulmak imkânı hasıl olur.

İzmirde halk tipi maske

İzmir (Hususî) — İzmirde mevcud memurlar halk tipi maske almağa baş - lamışlardır. Kızılay Kurumu bu mas - kelerin paralarını üç taksitte tahsil e - decektir.

iki ahbab çavuşlar:

Yeni nişan

Mahkemelerde Çok garib bir dolandırıcılık hâdisesi meydana çıkarıldı

Asrî telefon kitabı müellifi, Galatasaray - Fenerbahçe gaze tesî neşriyat müdürü, operet kumpanyası direktörü meşhur dolandırıcı Mahmud Saimin yeni marifeti

İstanbul Adliyesinde aleyhine açıl - mış birçok dolandırıcılık davaları olan ve daha iki ay evvel Tevkifhaneden tahliye edilen meşhur sabıkalı Mah - mud Saim, bu sefer eski suçlarının hepsini bastırarak şekilde, yeniden sahneye çıkmıştır. Dün Adliyeye sev - kedilerek, asliye 4 üncü ceza mahke - mesinde duruşması yapılan Mahmud Saimin tertib ettiği bu son oyun, cid - den enteresan ve anlatılmağa değer bir mahiyet arz etmektedir.

İstanbulda ve Anadoluda bulunan birçok gençler son günlerde bazı ga - zetelerde bir ilân okumuşlardır. Bu ilânda bazı vazifeler için, memur a - randığı, talib olanların «posta kutusu 717 - Mahmud Altındağ» adresine mektubla müracaatları bildirilmekte idi.

Hâdisenin bundan sonrasını Mah - mud Saimin bu dalaveresine inanan gençlerden Adapazarlı Kemal İncenin ağzından dinliyelim:

— İlânı okuyunca, hemen bir mek - tubla müracaat ettim. 15 gün kadar sonra, mektubuma gelen cevabda net olarak 60 lira maaşla bana açılacak o - lan bir tiyatroun gişe memurluğu teklif, bunun için de 200 lira nakdî kefalet vermeğliğim lâzım geldiği bil - diriliyordu. Bürosunun adresi de şu idi: İstanbul Yenipostahane karşısın - da Fındık hanı 3 üncü kat, 7 numara - lı daire. Bunun üzerine, işimi gücümü bırakarak, Adapazarından İstanbul'a gelip, doğruca bu adresteki yazıhane - ye gittim. Mahmud Saimle görüştük, neticede 60 liraya sulh olarak, bu pa - rayı kefalet olarak, kendisine verdim. Buna mukabil bir sened verdi ve 1 yıl - lık bir mukavele tanzim ettik. Mah - mud Saim mükemmel bir operet kum - panyası kuruyordu, bu kumpanya «Bü yük operet» ismini taşıyacak ve bu trup şehrin muhtelif semtlerinde tem - siller verecekti. Ben de 60 lira ücret - le, operetin gişe memurluğuna tayin edilmişim. İşte bayım, biz bu işte bö - yle yandık.

Mahmud Saimin bu defa ağna dü - şen sadece bu delikanlı değildir ve bunların sayısı 25 kişiyi bulmuştur. Gazetede ilân üzerine, işe talib olan - ların adedi ise, belki 500 ü aşkındır. Suçlu kiminden 60, kiminden 25 lira almıştır. Bütün bu gençler dün mah - keme kapısında, Mahmud Saimin et - rafını almışlar ve:

— Müdür bey, nerede bizim paralar, ne oldu? diye sormaya başlamışlardır.

Mahmud Saim hiç istifini bozma - dan:

— Emniyettedir, merak etmeyin, ce - vabını vermiştir.

Suçluyu ele veren ise, mevhum o - peretin 45 lira ücretli (!) tevziat me - muru Niyazi Çitaktır. Suçlu, bu şekil - de üste para olarak tuttuğu memurlar vasıtasile, «Asrî telefon» isminde 20 bin nüshaya yakın bastırıldığı bir ilân gazetesini şehrin muhtelif yerlerine dağıtmıştır. Maruf idarehanenin her

muntaka için, bir de tevziat memuru vardır.

Dün vaziyetten şüphelenerek, polis ihbarı üzerine yapılan cürmümeşud müteakib bütün bu memur namzedle - ri maruf yazıhaneye koşarak, birbirle - rini tanımuşlar ve hayretler içinde kal - mışlardır.

Suçlu ise dün asliye 4 üncü cezada yapılan sorgusunda:

— Ben «Asrî telefon» gazetesini bir ilân gazetesini olarak, neşrederim. Bir de haftalık Galatasaray - Fenerbahçe mecmuasını çıkarırım. Tuttuğum bu a - damlardan aldığım kefalet ücretleri, senede alınmıştır. Dolandırmak niye - tile değil. Benim yazıhanem de, gaze - tem de Vilâyetten tasdiklidir, demiş - tir.

Neticede bazı tetkikat icrası için duruşma talik edilerek, suçlu tevkif e - dilmiştir.

Tevkifhanedeki yaralama hâdisesinin duruşması yapıldı

Bundan bir müddet evvel Recep ve Hasan isimlerinde iki suçlu, Tevkifha - nede mangal ayağından yapılan bir çakla birbirlerini yaralamışlardı.

Bu hâdisenin dün Sultanahmed bi - rinci sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşmasında, suçlulardan Hasan hâ - diseye bir eroin ihbarının sebep oldu - ğunu söylemiştir. Diğer suçlu Recep ise, tahliye edilmiş olduğundan mah - kemed bulunmamıştır.

Duruşma, Recebin ve şahidlerin cel - bi için talik edilmiştir.

Baro içtimai tehir edildi

Dün avukatlar, baro reisinin istifa - sını görüşmek üzere toplanacaklardı. Fakat gene ekseriyet hâsıl olamamış ve toplantı haftaya tehir edilmiştir.

Dün içtimada bulunanlar arasında, heyecanlı hitabelerde bulunmak ve is - tifaîy red için hazırlananlar olduğu gi - bi, bir kısım avukatlar da, aralarında reis Hasan Hayriye karşı olan itimad - larını ifade eden bir takrire imza top - lamışlardır.

İçtima, gelecek Cumartesi yapıla - caktır.

Bir evin baca kurumları tutuştu

Kurtuluşa Makaracı sokağında 14 nu - maralı evin baca kurumları tutuşmuş ise - de, sırayetine meydan verilmeden sön - dürülmüştür.

Bakkal çırağı fırıncı çırağını yaraladı

Büyükhendek caddesinde bakkal dü - kânında çiraklık yapan Abdürrahman alacak yüzünden fırıncı çırağı Şabanı ek - mek bıçağı ile yaralamıştır. Yaralının mü - davatı yapılmış, suçlu Abdürrahman ya - kalanarak takibata başlanmıştır.

Deniz düşen mavnacı kurtarıldı

Sirkeci rıhtımında bağlı bulunan 289 numaralı mavnanın sahibi İsmail reis, ha - lat gözmetke iken birdenbire müvazene - sini kaybederek denize düşmüştür. İs - mail etraftan yetişenler tarafından kur - tarılarak müdavata yapılmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Kafatasile şarab içen zabıtlar

İtalyada on sekizinci asırda Gaeta kı - şlası zabıtları, kahramanlığa sevkeden bir nevi tılsım addederek dük Şarl dö Bur - bonun mumyasından çıkarılmış kafatası ile şarab içerlerdi. Bu âdet 13 inci asrın sonlarına kadar devam etmiştir.

★

Cellad'ların maaşları

Orta zamanlarda Avrupada celladlar çok yüksek maaş alırlardı. Bunların ma - aşları şehir başvâzi veya şehir başmü - hendisi kadardı. Bu celladlar aynı za - manda doktorluk yaparlardı ve umumî ev - ler işlettirlerdi.

★

İngilterede difteri

İngilterede birçok insanlar difteri (kuş palazı) hastalığının önüne geçileceğini bilmediklerinden 1937 yılında bu yüzden tam 2963 çocuk ölmüştür. 1929 senesin - denberi, bu hastalığa karşı profilaktik a - gırlar muvaffakiyetle tatbik olunagelmek - tedir.

12 lisan bilen genç

Bu İngiliz deli - kanlısı 19 yaşın - dadır. İsmi Hollis Randall'dır. Lon - dra'da Euston is - tasyonunda İngiliz sanayi sergisi ma - lûmat bürosu me - murudur. 12 dil bil - lir. İngilizce, fran - sıızca, almanca, i - talyanca, ispanyol - ca, portekizce, holandaca, danimarkaca, isveççe, norveççe, macarca ve Havay a - daları lisanlarını su gibi konuşur ve ya - zar. Kendisi Asya cemiyetinin en genç a - zasıdır. Üç orkestra kurmuş, ve gitar tipli, 16 türlü musiki âleti çalmaktadır. Boş zamanlarında da çince, rusça ve Gal lisanlarını öğrenmeğe çalışmaktadır.

Din kavgalarında 3000 kurban

16 ncı asırda Avrupada din kavgaları en hâd bir devreye girdi. Yalnız Provans eyaletinde öldürülen ve yakılan hristi - yanların sayısı, kadın, erkek, çocuk ço - cuk 3000 den fazla idi.

GÖNÜLİSLERİ

Muhittini beğenmiyen Bir kadın

İş adresini ve evinin adresini ve - ren bir erkek okuyucumun mektu - bunu hülâsa edeyim..

«Ben müşkülpeşen bir insan de - ğildim. Evlenmek çağım geldiği za - man bir tesadüf karşıma bir genç kız çıkardı. Bu genç kız çirkin de - ğildi. Fakat çok görgüsüzdü. Gerek kendi, gerek ailesi hakkında tahki - kat yaptım. İyi bir ailenin kızı oldu - ğunu, fakat çok kapalı büyütüldü - ğünü öğrendim. İlkmekteb tahsili yapmıştı. Anneme meseleyi açtım. Annem gitti. Ailesinden istedi ve evlendik.

Kazancım pek fazla olmamakla beraber iyi geçinmemiz için kâfi i - di. Karım uysaldı. Ben evime bağlı idim. Gayet iyi bir yuva kurmuş - tuk. Bir müddet böyle geçti. Etra - fımızda oturanlarla, benim arkadaş - larımın aileleriyle görüşüyorduk. İlk evlendiğimiz zamanlarda kalabalık - tan hoşlanmıyan, herkesten çekinen karım az zamanda kalabalıktan hoş - lanmaya, herkes gibi olmaya başla - mıştı. Onun bu halini tabii görüyor, hattâ yaşadığı muhite çabuk intibak

etmiş olması dolayısıyla beğeni - yordum da. Fakat karım az zaman - da o kadar değişiverdi ki intibak et - tiği benim muhitimi de beğenmez oldu. Benimle evlendikten sonra tanımış olduğu kimselere yüksekte bakmaya başladı. Eşdost onun bu hali üzerine evimizden ayaklarını kestiler. Karım bu hale hiç sıklıma - dı, memnun bile oldu. Çünkü onları artık kendisile aynı seviyede gör - müyorduk. Bu vaziyet bugün de bö -yledir. Aramızda bu yüzden münaka - şalar oluyor. Evlendiğim zaman be - nim her fikrimi muvafık bulan, hiç bir sözüme hayır demiyen karım, şimdi bu vaziyettedir. Ne yap - yım?...»

★

Oğlum, söylenecek söz basit... E - ğer zevcen seviye itibarile hakika - ten yükselmiş ise sen de ona uyma - ya çalış... Yok böyle değil de bu yük - seliş sahte ise o zaman kendisini bir kenara çek ve kulağına gittiği yo - lun saadetinin namına tehlikeli ol - duğunu, yuvanızı yıkabileceğini a - çıkça söyle! Gerçi bu kadar sert ko - nuşmak acıdır amma bütün iyi e - dici ilâhların da acı olduğunu unu - ma!

TEYZE

100 sene evveline aid şayanı dikkat bir hatıra silsilesi

Şair Ziya Paşanın yediği bir falaka hikâyesi

100 sene evvelki talebelerin geceleri uykuyu önlemek için buldukları çare enfiye idi. Fakat çoğu enfiyeye alışıyor, uykusuzluğa alışamıyorlardı ("Son Posta"nın tarihî bahisler muharriri yazıyor)

Tarih kaynaklarımız arasında siyasi ve hususi hatıraların çok büyük bir kıymeti vardır. Son zamanlarda bilhassa siyasi hatıraların negri günlük gazetelerimizin sütunlarını sık sık doldurmaktadır. Bundan da okuyucuların bu çeşid hatıralara rağbet gösterdiği anlaşılır.

Ben, bazı kıymetli meslekdaşlarımın yaptıkları gibi, hatıraları, asıllarını bozarak ve romanlaştırarak neşretmek taraftarı değilim. Öyle sanıyorum ki bu çeşid yazılar, günlük gazete üslubunun icab ettirdiği ufak rötüşlerle iktifa edilerek neşredilmelidir.

Bugünlerde el yazması büyük bir «Hatıra» okumaktayım. Bu eserin sahibi Mevlevî dervişlerinden «Aşçı Dede» adı ile anılan İbrahim Bey namında bir zattır. Bu muazzam hatıra, yakın maziye, yüz yıl evveline aittir. Yer yer fevkalâde güzel sahneleri ihtiva etmektedir.

Son Posta'daki tarih konuşmalarımın bugünkü mevzuunu Aşçı Dedenin bu hatıratından aldığım bazı parçalar teşkil edeceklerdir. Okuyucularımı alâkadar edeceklerinden eminim.

Mevlevî İbrahim Beyin babası bir yeniçeri imiş. Boğaziçinde Kandilli'de otururmuş. Babasının «Vak'ı Hayriye» dediği yeniçeri katliâmından nasıl kurtulduğunu anlatırken şu şayanı dikkat satırları yazıyor:

«Pederim zaten yeniçerilerden olup yeniçeri vak'ından her nasılsa köy yanını Kandilli ahalisi onu muhafaza ederek ele vermemişler. Sonra nizâmı cedid zühûrunda korkusundan gidip askere yazılmıştır. O vakit daha tüfek (lüzumu kamdar) mevcut olmadığından bunlar avamdan fark ve temyiz olunmak için bellelerine birer bevaz çevre bağlayıp ellerinde birer sopa olduğu halde çarşılardan geçmişler.»

Yeniçeri iken hayatını Kandilli halkının insaniyetine borçlanarak kurtaran ve bundan sonra yeni teşkil olunan asker ocağına giren bu zat, neferlikten mü'lâzimliğe terfii için Abdülmecid zamanında «Cihan Seraskeri» diye anılan Rıza Paşaya o zamanlar pek küçük olan oğlu İbrahim ile bir istida verdimişti. İbrahim Bey bu çocukluk hatırasını çok canlı anlatır.

«O zaman Serasker bulunan merhum Rıza Paşaya istidayı fakir elimle takdim etmek için bir Cuma günü babam beni alıp Üsküdar Selimiye kışlasına götürdü. O zaman setre pantolon giydim. Gayet güzel lepiska saçlarım olduğundan validem kesmeğe kıyamamış, kızlar gibi örüp befine kadar uzatmıştı. Hattâ mektebe başladığımda sırma ile örmüşlerdi. O vakit âdeti veditile başındaki fesin etrafını püskül kaplamış ve üzerine âlâ oyma kâğıd konmuştu. İşte bu süs ile Selimiye kışlasına gittim. Bir koğuşta oturdum. O gün kışlada olan zabıtlar, Kâbe ziyaret eder gibi gelip beni seyrederdiler.»

Nihayet Serasker Rıza Paşa kalabalık mayetile kışlânın koridorundan geçerken, çocuk kolundan tutulup Paşanın önüne çıkarılmış, o da babasının istidasını Seraskere uzatmıştı:

«Kâğıdı aldı. Eğilip benim yüzümü ve arkamdaki saçlarımı okşayarak:

— Sen kız mısın, yoksa oğlan mısın?

Dedi. Ben:

— Oğlanım.

Dedim.

— Öyle ise niçin saçlarımı kesmiyor-

sun?

— Annem kesmiyor.

Dedim. Güldü. Kalabalık heyet hepsi beni seyredelerken arzuhalı okudu. Sonra tekrar eğilip:

— Seni Mektebi Harbiyeye yazdırayım. Orada güzel güzel okursun, sonra benim gibi paşa olursun!

Dedi. Ben de:

Validem razı olmaz!

Dedim. Tekrar güldü: Arzuhalimi yanında bulunan Darbuhur Reşid Paşa merhuma verip:

— Bu çocuğun babasını bulun da mü-

Ziya Paşa

lâzım yapın, hem söyleyin, bu çocuğu Mektebi Harbiyeye yazdırın!»

Fakat evde kadınlar, çocuğun asker mektebine yazdırılmasına şiddetle itiraz etmişlerdi. Anası: «Ben evlâdımı asker mektebe vermem!» diye ayak diremişti.

İbrahim Beyin babası bir müddet sonra karısını boşanmış, İstanbuldan çıkıp gitmiş, çocuk anesile beraber Şehzadebaşında hali vakti yerinde bir eniştenin konağına sığınmışlardı ve işte orada, 9 yaşında iken bir mahalle mektebine verilmişti. Bu mektep Şehzadecamisi civarında bir taş mektebdî. Küçük İbrahim buraya kendisinden iki yaş büyük Mehmet Cemal isminde çok sevimli bir çocukla olan arkadaşlığının belki elli büyük yapırağı dolduran hatıraları, zamanın terbiyesi ve ahlâki bakımından, küçük bir ruh hastasının itirafları bakımından çok enteresandır.

İbrahim Bey, bu mahalle mektebinin hocası olan adamın da portresini pek canlı olarak çiziyor ki, maarif tarihine cidden nefis bir fasıl olarak geçecektir:

«Hoca, aynı zamanda Şehzade camisinin kayyumbaşısı idi. Şehlâ gözlü, sulehayî ümmetten bir zattu. Bütün gün camii şerif için, yahud şuraya buraya satmak için kandil fitili yapardı. (Kandil fitili süpürge çöplerine pamuk sarılarak yapılırdı.) Pek çok süpürge alırdı. Onların tellerini keser, fitil yapıp kâğıdlara deste deste ederek bir büyük sandık içinde saklardı. O zamanlar sık sık şehzadeler ve sultanlar dünyaya gelmekle yedi gün yedi gece donanma yapmak âdet olduğundan birçok kimseler gelir, hocadan destelerle fitil alırlardı. Hoca, fitillerini bitirdikten sonra ders verirdi.»

İbrahim Bey bir müddet sonra bu mahalle mektebinden alınıyor ve Süleymaniye rüşdiyesine veriliyor. 1257 senesinde kaydolunduğu bu mektebdî, meşhur şair Ziya Paşa kendisinin en samimi bir arkadaşı oluyor. Yazdığı muvassal hatıratta İbrahim Dede bize hem ilk rüşdiye mekteplerini, hem de Ziya Paşaya aid şirin bir hatırasını naklediyor:

«Süleymaniye rüşdiyesine kaydolunmak üzere beni rüşdiye mektepleri nazırı İmamzade efendinin Şehzadebaşındaki konağına götürdüler. Elini öptüm. Bir aşçı şerif okuttu. Beğendi ve ağasile beraber beni kaydolunmak üzere Süleymaniye rüşdiyesine gönderdi.

«İstanbulda iki rüşdiye mektebi vardı. Biri Sultanahmed camisi yanında, diğeri Süleymaniye camisinin yanında. Bu mekteplerin birçok mükemmel ders ve yazı hocaları vardı.

Süleymaniye rüşdiyesindeki çocuklara maaş ta verilir. Sultanahmedin maaşı yoktu, üç tane sınıfı vardı ve sınıflar yeşil oda, sarı oda ve mavi oda diye anılırdı. Odadan odaya imtihan ile geçilirdi. Talebesinin çoğu paşazadeler, beyzadeler idi. Derse çalışmazlardı.

«Süleymaniye rüşdiyesi bir büyücek kubbeli taş mektep olup müteaddid odaları olmayıp ancak birinci hocaya mahsus ayrı bir ufak odası vardı. Mektebin dört tarafında çepçevre uzun rahleler si-

ralanmıştı. Her rahlenin bir maaşı vardı. Rahlelerin her biri bir sınıf sayılmıştı. Mektebe kaydolunan mü'lâzimler bir müddet sonra imtihan edilirdi, aylığı 15 kuruş olan rahleye terfi ederlerdi. Ondan sonra gene bir imtihan kazanarak aylığı 20 kuruş olan rahleye, oradan da aynı suretle aylığı 25 kuruş olan rahleye terfi ederlerdi. Buradan da son bir imtihan ile kalemlerden birine çırak edilirdi.

«Mektebin birinci hocası Gürcü Numan Efendi, nazır İmamzadenin damadı, âlim, fazıl bir adamdı. Her hafta Salı günleri nazır mektebe gelip çocukları imtihan ederdi.

«Para hevesi ile çocuklar çok çalışırlardı. Benim dersim İzhara çıkmıştı, 15 kuruşluk sınıfta idim.

«Adana valisi iken vefat eden meşhur Ziya Paşa Kandilî'dir. Mahalleden arkadaşımıdır. Konakları Süleymaniye civarında idi. Kendisi de Süleymaniye mektebinde idi. Gene arkadaşım oldum. O zamanlar her ikimiz de 14-15 şer yaşında idik.

«Ziya Bey zeki, fatin idi. Sual ve cevabda hocamın Numan Efendiyi durdurdu. Hocamın ziyadesile sevgilisi bir tanesi idi.

«Ben imtihan verip 20 l'k rahleye geçecektim. Ziya Bey ben perde arkasından sana fısıldarım, sen de aynen edersin dedi.

«Benimle beraber imtihan olacak çocuklar İmamzade efendinin huzuruna çıktık. Nazırın sorduğu suallere öbür çocuklar cevap veremiyorlardı. Ben perdenin önünde durmuş. Ziya Beyden alıp söylüyordum. Bir aralık nası oldu, işitemedim. Ziya Bey de biraz yüksekçe fısıldadı, nazır duydu ve birdenbire ateş kesildi:

— Çabuk tutun şu habisi!

Diye bağardı. Numan Efendi fısıldayanın Ziya Bey olduğunu görünce evvelâ ele vermek istemedi:

— Kimse yok efendim!

«Dedi. Fakat nazır sesi işitmişti, ısrar etti:

Çabuk söyleyin kimdir?

«Numan Efendi çaresiz kaldı:

— Ziya Bey bendensiz!

«Dedi. Nazır:

— Getirin hınzırı, yakın falakaya!

Diye emir verdi.

«Ziya Beyi getirdiler. Kundura ve çoraplarını çıkarıp falakaya yıktılar. Numan Efendi bir tanesi Ziya Beyin çıplak tabanına bir iki değnek ancak indirebildi. Sonra nazırın ayağına kapanarak:

— Bana bağışlayın...

«Diye yalvardı ve Ziya Beyi kurtardı. Nazır bana döndü:

— Seni sarı çıyan... Gelecek hafta seni tekrar imtihan edeceğim, dersini bilme de bak ben sana gösteririm!

«Dedi. Ziya Bey de dışarda:

— Sen bana sebep olup dayak yedirdin! Diye darıldı. Hele bin müşkülât ile gönlünü aldım.»

«İbrahim Dede Süleymaniye rüşdiyesindeki hatıraları arasında bir de umumî imtihan anlatır ki o sahne de bugün bizim için fevkalâde garib ve şirin görünüyor.»

İbrahim Bey Süleymaniye rüşdiyesinin çalışkan talebelerinden biri oldu. Gecele-ri uykuyu önlemek ve fazla çalışabilmek için çare ararken kendisine enfiye tavsiye etmişlerdi. «Uykunun önüne geçemedim amma enfiyeye alıştım» diyen İbrahim Bey rüşdiyeden 1262 de mezun oldu ve «Babi Serasekerî kalemi» ne girdi. İleride bu kıymetli hatıratından zannederim ki bu sütunlarda tekrar bahsedeceğim.

Reşad Ekrem

23 Nisan - Çocuk Bayramı

Çocuk bayramı, bayramların bayramıdır. Çocuklarınıza bayramı eğlenceli geçirmeleri için şimdiden hazırlanalım!

MİZAH

Perdelerin arkası

YAZAN: İSMET HULÖSİ

Ben, doğrusu perde önünde olan biteni görmektense, perde arkasındakileri görmeyi isterim. Amma hangi perde, nasıl perde olursa olsun.

Çocuktum. Yedi yaşında bir piç kuruşu idim. Babam elimden tutar, beni karagöze götürürdü. Gerçi karagöze bayırlırdım amma, bütün arzum, bütün emelim perde arkasına sokulabilmek, karagözün karısıyla perdede kavga ettikten sonra, perde arkasında ne yaptıklarını anlamaktı.

★

İlk defa sinema seyrettiğim zaman yaşım sekizden dün, ondan ezun değildi. Perdede gemiler gördüm, atlar gördüm, öpüşen kadınlar erkekler gördüm. Fakat tam ben bunları seyre dalmışken birden bire lüks lâmba saklandığı gaz tenekesinden dışarı çıktı, ortalığı aydınlattı. Ve daha fazla bir şey göremedim. İşte o zaman çok, hem pek çok düşündüm. O gemiler, atlar, öpüşen erkek, kadınlar perdenin arkasında kayboluvermişlerdi. Her halde onlar gene bir yere girmiştiler. Orada acaba ne yapıyorlardı?

★

Yaşım ilerledikçe perde arkasını görmek merakı bende artmıştı. On beş yaşında idim. Bir zamanlar Emperyal, bir zamanlar Millî sinema olan, şimdi de yerinde yeller esen Fevziye arsasındaki salaşta Eşberî seyretmiştim. Perde açıldığı zaman perde arkasında İskenderin, Eşberin, Sümrünün ne yaptıklarını merak etmiş:

— Ah bir gitsem, ah onları bir yakından görebeyim! diye içim sızlamıştı.

★

Bizim karşıki komşu Necatî Bey evleniyordu. Evine gelin gelecekti. Ben o zaman on altı yaşına basmışım. Necatî Beyi tanırdım. Altın gözlüğü, gümüş bastonu vardı. Kaleme giderdi. Necatî Bey evlendiği gün düğün arabaları, kamçı sesleri, tekerlek gürültüleri arasında sokağa girdiler. Kapının önünde durdular, pencereye koştum, görecektim ve gördüm. Fakat görümlerim, bekledikle-

rim değildi. Ben telli pullu gelin göreceğimi sanırken gelin arabasının önüne gelen perdedeyi görmüştüm. Perdenin arkasından geçeni görememişim.

O gün anneme söylemiştim:

— Beni götür, gelini göreyim!

Annem itiraz etmişti:

— Sen artık delikanlı sayılırsın, kadınların içine giremezsin! Olmaz.

Fazla bir şey söylememiştim. Fakat içimden:

— Ben ne olsa görürüm!

Demiştim. Akşam olmuştu. Yoğurtçular çıkmış:

— Haniya Silivri yoğurdum kaymaklı! Diye avaz avaz sokağa bağıyorlardı.

Ben pencerenin önündeydim. Necatî Beyi her akşam bu pencereden görürdüm. Odasının lâmbasını yakar, cumbasına otururdu. O akşam da gene öyle olacaktı. Fakat cumbada yalnız onu değil, o gün gelen telli pullu gelini de görecektim. Lâmba yandı, Necatî Beyin fesli başını gördüm, içim içime sığmıyordu.

— Şimdi gelini de göreceğim!

Diyordum. Fakat göremedim. Mutad hilâfına o akşam Necatî Bey cumbaya gelmez gelmez perdeleri kapadı.

★

Sokakta rastladığım kadınların yüzlerini görmek benim en büyük emelimdi. Fakat bu emelime hemen hiç nail olamazdım. Yüzü açık kadınların en gençleri, annemin bir kaç yaş büyüklüğü idiler. Benim onlarla iltisam yoktu. Fakat sarma krep döşün çarşafına bürünmüş, yürüyüşleri ahenkli kadınlar hep peçe denilen perdeler kullanırlar ve bu perdelerin

arkasında saklanan yüzlerini göremezdim.

★

Tramvaya bindiğim zaman erkekleri ayrılan kısmın en ön sırasına oturdum. O vakit kadınları bu vakit kadınlarından daha mı çok konuşurlardı, yoksa bana mı öyle geliyor bilmem. Kadınlarla, erkeklerin yerini ayıran perdenin öte tarafından mütemadiyen sesler gelirdi. Ben bu seslere kulak verirdim. Bazan bir ses kalbimi çarpıtır, sinirlerimi gerer, beni sanki başka bir âleme götürürdü. Fakat ne yazık ki perde arkasında olduğu için sesin sahibini göremezdim.

★

Çok şükür, çok şükür.. artık ne çocuğum, karagöz perdesi arkasında karagözle karısının nasıl birbirleriyle saç saça, baş başa kavga ettiklerini merak ediyorum. Ne sinemada elektrikler yandığı zaman sinema sanatlıklarının perde arkasındaki hayatlarının ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Karşı komşu gelin geliyor amma, eskisi gibi perde gerilip perde arkasından eve girmek âdeti olmadığı için apaçık görüyorum. Gerçi gene evler aydınlanır aydınlanmaz, perdeler kapanıyorsa da perde arkasında neler olup biteceğini bildiğim için kafamı hiç yormuyorum.

★

Fakat gene kafam, hep perde meselesiyle meşgul, şimdi beyaz bez, kırmızı kâdife perdelerin arkasındakileri merak etmiyorum amma, daha başka perdeler görüyor, o perdelerin arkalarına nüfuz etmek oralarda olup bitenleri bilmek istiyorum.

İşte yanımdan bir kadın geçiyor... Saçları altın sarısı, yüzü pembe, ve dudakları kızıl. Bunlar da birer perde.. perdelerin arkası nasıl acaba? Saçlarındaki sarı, yanaklarındaki pembe, dudaklarındaki kızıl boya perdelerini kaldırabilsem ve onu olduğu gibi görsen.. fakat buna imkân yok. Bu perdeler bir türlü kalkmaz ki!

★

İşte şu tanımadığım erkeğin yüzündeki tebessüm de bir cins perde. Bu perdenin arkasında gizlenenleri de merak ediyorum. Tebessüm perdesini aralamak ve görmek, bilmek istiyorum: Tebessüm perdesini aralayınca gözyaşlarıyla karşılaşmayıcağımı kim temin edebilir?.. Sabahleyin evinden çıkarken karısı birçok şeyler istememiş miydi; ayın on beşi olduğu halde ev kırasını, radyo taksitini, bakkala borcunu ödemediği için içi kan ağlamıyor mu? Fakat bütün bunlar yüzündeki tebessüm perdesinin arkasında gizli kalıyor.

★

Yüzü hiç gülmiyen, kaşları çatık erkek görünüşte çok temkinli, çok sert bir insana benziyor. Amma onun bu hali de bir perde değil mi, perdenin arkasını görmek mümkün olsaydı, kim bilir neler öğrenecektim: Belki o hakikatte bir şaklabandan başka bir şey değildir. Belki ömründe bir kere olsun ciddi iş görmemiştir. Belki her akşam evinde karısından mangal masasıyla dayak yer ve dayak yedikten sonra, karısının ayaklarına kapanır:

— Beni affet diye yalvarır.

★

Bir gazete alıyorum. Bir resmi var: Birbirlerinin ellerini sıkarak, birbirlerine güler yüze bakarak iki kişi. Resmin altına

(Devamı 15 inci sayfada)

Son Postanın tarihi romanı: 1

BATTAL GAZİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Battal Kimdir ?

Hüseyin Gazi hemen koynundan kesesini çıkarıp köleye verdi.

(BATTAL) KİMDİR?

Bundan 900 sene evvel, (Malâtya) şehrinde, Ömer bey (1) isminde zengin ve şöhretli bir (beylerbeyi) vardı. Şehrin kalesinde oturur.. o tarihte Bağdad halifelerine tâbi olan şehri, o civardaki düşmanların tecavüzlerinden korurdu.

(1) (Bu tefrikada zikredilen şahıs ve belde isimleriyle tarihi ve coğrafi vaziyetler, hakikate uymuyabilir. Biz, tam sekiz asırdanberi nesilden nesile intikal eden an'anevi menkıbeleri bozma cesareti edemedik! Rivayetlere istinad eden asıllarımı muhafaza ettik.)

Şehrin beyleri ve zenginleri, daima Ömer beyin konağında toplanırlar, eski tarihlere aid menkıbelerden bahsediler.. saz şairlerinin, eski islâm ve Türk kahramanlarının cenklerine dair söyledikleri destanları dînîyere vakit geçirirlerdi.

Bir gün gene toplanmışlardı. Coşkun bir saz şairinin, büyük Türk kahramanı (Kublây Hakan) hakkında düzdüğü bir destanı dinliyorlardı.

Kölelerden biri içeri girdi. Ömer beyin alt tarafında oturan (Hüseyin Gazi) ismindeki pehlivanın kulağına

eğildi. Usullacık bir şey söyledi.

Hüseyin Gazinin yüzünde büyük bir sevinç alâmeti belirdi. Hemen, koynundaki kesesini çıkarıp, köleye verdi.

Ömer bey, zeki bir adamdı. Hüseyin Gazinin bir beşaret haberi aldığını anladi.

Merak ederek bunu öğrenmek istedi:

— Hayrola, Hüseyin Gazi... Herhalde, mühim bir müjde aldın. Bari söyle de, biz de sevinelim.

Dedi.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Haftanın hâdiseleri

Hariye vekilimiz Şükrü Saraçoğlu Atınada Paytaht Nazırı Bay Kocias'ın verdiği hususî ziyafette

Eski Vali Muhiddin Üstündağ ve arkadaşları Temyiz mahkemesi huzurunda

Zonguldaktaki maden faciasından sağ kurtulan bir amele başından geçenleri anlatıyor

— Benim bir bildiğim varsa, o sevdedan vaz geçmen lüzumudur. Kabul olmyacak duaya amin demeyi anlamam. Hayali biraz bırak da hakikate dön. Rânânın yanındaki mahlûk bir içim su.. âfet mi âfet, kâfir! Gördün mü çıkar işi? Bal alacak çiçeği?

Memduh bey, hamlacısına hitab ederek:

— Demin geçen kayığı tanıdın mı, İstavri? diye sordu.

— Kira kayıktır, pasam! Arnavudköyün...

— Ona yetiş ve peşini bırakma Çömlekçinin önünde kısıralım.

— Pek iyi pasam!

Usta kürekçilerin iki kuvvetli hamlesile hız alan piyade çamurlu suyun yüzünde sürülerek ileriye geçti. Bir, iki hamle daha, maksud olan kayığa yetişmişlerdi.

Bu, tek çifte bir kira kayığı idi. İçinde, kıranta bir rum kayıkçı, isteksiz bir hal ile kürek çekiyordu. Arkada, soluk basma yastıklara dayanmış iki feraceli kadından biri orta yaşta, öteki ise, erbabının «piliç»e teşbih eyledikleri on dört, on beş yaşlarında fakat iyicene gelişmiş, son derece güzel bir simaya malik bir yosma idi.

Gençliğine rağmen, «sındırgıyı sıyırmış, karağaca kandil asmış» takımından olan Memduh, kayıklar hizaya gelip de yaşlı kadının yüzüne bakar bakmaz tanıdı.

— Rânâ hanım! Vakti şerifler hayırlar olsun!

Kadın cevap vermedi. Eldivenli elile alt yaşmağını indirip, sadece gülümsemedi ve bu suretle o da, Memduhu tanıdığını anlatmış oldu. (Delikanlı ondan cesurdu:

— Nereye, böyle? diye bir sual daha sordu.

Rânâ: «Piyasa ediyoruz!» işaretini verdi.

— Kim o, yanındaki?

Bu sefer Rânâ bir daha güldü ve ka-

yıkçasına bazı şeyler söyledi.

Artık muhavere bitmişti. Şimdi, ta-kib başlıyordu. Kadınlar önde, erkekler arkada, derenin nihayetine doğru gidiyorlardı.

Son köprüntün de altından geçtikten sonra, durdular. Bir rasi hiç bir cazibe arzuetmeyen bir yer olduğu cihetle diğer kayıklar bura-ya kadar sokulmazlardı. Onun için bu yer bir kaç söz teati etmeğe pek müsaitti. Memduhla Macidin kayığı hemen hemen ötekine yanaştı. Bunun üzerine Memduh ile Rânâ konuşmağa başladılar.

— Bu güzel hamfendiyi tanımakla henüz mübahi değilim...

— Kızım Hürmüz!

— Allah bağışlasın! Bey de yabancı değil: Arkadaşım Macid. Aynı kalemdeyiz. Lâkin, sana da maşallah Rânâ abla! Haniya, seni kızının yanında gören, onun bir iki yaş büyük ablası sanır. Yahu, nerelerdesin? Birbirimiz görmez olduk.

— Evi sattım. Başka eve taşındım da ondan.

— Tevekkell değil! Eşe, dosta sorum, bir türlü haber alamam. Zanatı bıraktın mı?

Son Posta'nın Romanı : 65

“Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!”

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

Memduh: «Ben Rânânın bir kızı olduğunu bilmiyordum!» dedi.

— Sus! Çocuğun yanında öyle lâkırdı söylenir mi?

Bu esnada, bakışları gayri ihtiyari genç kıza doğru kayan delikanlı, onun, incecik yaşmağının altında gülümsediğini sezdi.

İçinden:

— Ne tarafta yeni devlethane?

şarlanmış, fenlenmiş.. diye düşündü.

Kızın güzelliği, körpeliği, gönlünde heves uyandırmıştı. Tekrar Rânâya hitab etti:

— Ne tarafta devlethane?

— Beyazıdda.. Soğanağada...

— Ziyaretinize gelebilir miyim?

— Kapımız, eski dostlara daima açık.

— Eksik olma, ablacığım! Yarın akşam damlarım öyle isel.

Pişkin bir adam olan hamlacı İstavri, o esnada:

— Bey! dedi; a - çılacağı. Karakol sandalı geliyor...

Hakikaten, aşadından doğru, pupasında «polis» âbarelili bir bayrak taşıyan ve içerisinde bir memurla bir de zaptiye bulunan devriye sandalı gözüküyordu. Memduh:

— Yarın.. mutlaka! diye tekrar ederek, efile de birer selâm verdikten sonra, iki kayık birbirinden ayrıldı:

— Nasıl, Macid.. enfes değil mi?

— Hangisi?

— Be babam! Rânâ için enfes der miyim? O, geçti gayri. Onun revnaklı zamanı, sabık zaptiye nazırının kapatması ikendi.. o vakitler, kâfir karı bir tane idi, doğrusu!

— Bilmez miyim?

— O halde?. Hangisi diye sormanın mânası var mı? Lâkin ben, Rânânın bir de kıızı olduğunu bilmiyordum. Hoş! İnanmam ya?! O mahsus öyle dedi.

— Yarın, sahiden gidecek misin?

— Elbette! Neden gitmiyeyim? Öğ-

lum! Biz senin gibi, uzaktan ah ederek

ömür tüketenlerden değiliz. Kanadlarımız çırtıkça, gülden güle komadan zevk alır insanlarız. İşte bir tazecik goncei Rânâ ki Memduhın defterinde mutlaka kaydı bulunmak icab eder.

Macid suratını gene asmıştı. O, o tip erkeklerdendi ki hayatın hazlarını normal ve meşru çerçevenin dışında aramaktan ictinab ederler. Onlar için her türlü maceradan uzak kalmak, sakın bir ömür sürmek idealdir. Son nefeslerine kadar bağlanacak, esasen mutedil bulunan arzu ve ihtiyaçlarını tatmin edecek bir kadın ararlar. Ve böylelesini bulduklarını zannettiklerinde, kendilerini dünyanın en bahtiyar kulu addederler. Bu çeşid insanların ruhları romantik olur. Aşkları, Keremin, Mecnunun, Romeo'nun aşklarına benzer. Bir his değil, hastalıktır. Bir hastalık ki hiç bir vakit, hiç bir şeyle şifa bulmaz. Bilâkis her hâdise onu besler, kuvvetlendirir. Aşık da zaten bunu arar. Onun yaşamaktaki gayesi bu romantik aşkı da birlikte yaşatmaktır.

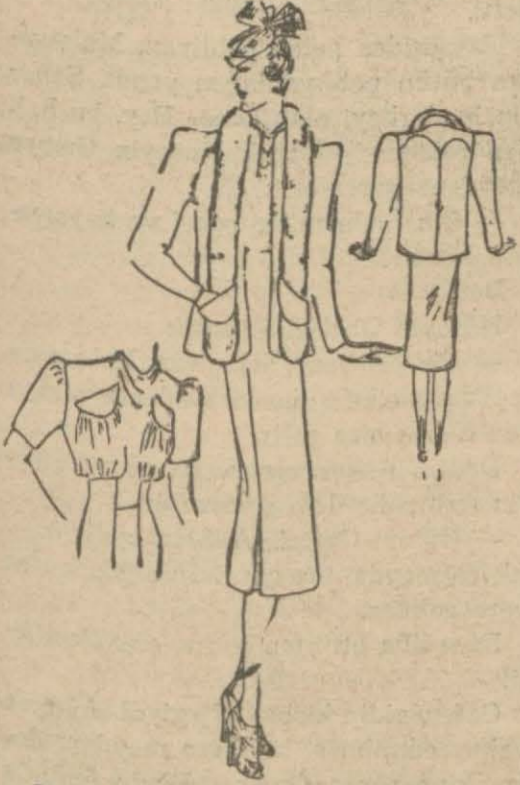
Macid de o aşıklardan biri idi. İdeal lendirdiği mahlûku bulmuştu. Ona göre böyle bir Göksu gezintisi esnasında rast gelmiş, lâhzedede vurulmuştu. Ay-lardır peşinde koşuyordu. Geceleri, onun hayalile, uykusuz sabahlıyordu. Şimdiye kadar, ondan ne bir iltifat görmüş, hattâ ne de ona, bir yolunu bulup kendi duygularını bildirmişti. Sadede, arkadaşının dediği gibi, uzaktan ah ederek ömür tüketiyordu.

Onu tanıdığı gündenberi biricik muvaffakiyeti, adını ve hüviyetini öğrenmek olmuştu. Divanı ahkâm azasından, vezir Mansur paşanın torunu Cavidan.. işte o kadar! Mansur paşaların yalıt Çengelköyünde idi. Aile gayet kapalı olduğundan, kız, böyle piyasalara pek nadir çıkıyordu. İki üç haftada bir derece karşılaştıkları vakit, Macid.. sıtma nöbetine benzeyen bir raşe tutuyor, yüzü sararıyor, gözleri nemleniyordu. Memduh da, her seferinde onunla alay ediyordu.

(Arkası var)

KADIN

Holivud Modellerinden Bej bir takım

Yumuşak bej yünüden yapılan bu takıma kahve rengi kürk konulmuştur. Bluzunun rengi de kürkle bir örnektir. Kürk, kumaş kenarının iki santim gerisinden dikilmiştir. Ve uçlarına yakın yerlerinde, üstüne birer ceb konulmuştur. Arkası robalıdır. Robanın sivri yerinden, dar eteğin üstüne bir dikiş iniyor.

Bluzun yakası drapedir. Tıpkı ceketinkilere benzeyen iki cebi var. Bu ceblerin altındaki büzgüler eteğin içinde toplanıyor.

Etek dardır. Önünün yanlarında karışıklı iki pli kaşe var. Bu plilerin arası beş beş, diğer kısımlara nazaran 7-8 santim aşağıda bırakılmıştır. Bluz düz kumaştan olduğu gibi benekli kumaştan da olabilir. Tabii beneklerle kumaşın rengi kahve rengi - bej olmalıdır.

Bu ceket - etek iyi bir sokak elbisesi olur ve hemen her yere giyilebilir.

Cizgili pullover

Şimdiden bağlarsanız önümüzdeki bahar günlerinde bitmiş olur. Ve çok işe yarar. Bu model gerçekten güzeldir. Ve güzelliğini, renklerin uygunluğundan almaktadır. Esas olarak hengî reği seçerseniz, çizgilerin rengini ona ve birbirine uydurmaya çalışmalısınız.

Modelde şu renkleri kullanılmıştır: Koyu kahve rengi, koddöröz toz pembe ve yeşil. Koyu kahve renginden 9 yumak, öbürlerinden birer yumak (veya çile) almak lazımdır.

Etek, örgü olsun, kumaştan olsun, herhalde bluzun esas rengine (yani çizgisiz yerlerinin rengile) bir örnek olmalıdır. Başka renk etek hoş görünmez.

Örgüsü tamamile düzdür. Buklet, alelade yünden daha iyi olur.

Yakında göreceğimiz bahar şapkalarından güzel bir örnek: Siyah kadife ile beyaz panama karıştırılarak yapılmış olan bu şapka çok şıktır. Üstünün siyah tülü poza gençlik verir. Siyahla beyazın yaptığı tezad da buna ayrı bir yardımcıdır. Fazla olarak siyah - beyaz en kibar bir renk âhengidir.

Bu model, siyah bir tayyörle giyilir, içindeki bluzun da beyaz (bilhassa parlak beyaz) olmasına dikkat edilirse bir kat daha güzel görünür.

Modanın yenilikleri

Bu ilkbaharda da yine tayyör modası vardır

Yeni tayyörlerle şu şapkalar giyilecektir:

Çok yüksek şapkalar. Öne eğerek giyilen ve arkaları kadife, grogren kordelâlarla bağlı olanlar.

Açık renk ve normal yükseklikte şapkalar. Güvercin göğüs, lavand, kumru grisi en beğenilen renkler arasındadır. Bu şapkalardan çoğunun üstü zincir iğne işlemedir.

★

Yeni tayyörlerle kullanılacak eldivenler muhakkak çantalara uydurulacak, çantalar da ayakkabılara uygun olacaktır.

★

Yeni tayyör sentürlerine gelince: Eunların kumaştan yapılmayanları deri bandlar, kakmalar, örgülerle süslüdür. Bazıları da ceplidir.

★

En son moda tayyör eldivenleri kalın deriden ve kısadır. İki düğme ile iliklenmektedir. Düğmeler elin üst tarafında dır.

★

Siyah tayyörlerin sol reverine, yaldızlı metalden veya bronzdan, oldukça iri bir klip takılmaktadır. Bu klipler hemen daima, hareket halinde olan bir hayvanı gösterir: Uçan bir kuşu, koşan bir kazı, yüzen bir bahçı vesaire...

★

Tayyörünüz açık renk ise cebine koyu renk bir mendil iştiriniz. Koyu renk ise ceb mendiliniz şu üç renkten biri olmalıdır: Açık pembe, gök mavisi, çağala yeşili.

hdir: Açık pembe, gök mavisi, çağala yeşili.

Uçuk benizli olmamak elinizdedir

Benzinin uçuk nasta gibi görünürsünüz. Bundan kurtulmanın yegâne çaresi; her günkü yaşayış tarzını muvakkaten olsun değiştirmektir. Kendinize telkin yaparak, rahatça ve mutaddan fazlaca uyuyarak sinirlerinizi yatıştırınız. A çık havada çokça bulununuz. Birkaç gün ve gecenizi böyle geçirirseniz benzinizden uçukluk gider. Yerine bir pembelik gelir. Hattâ yüzünüzdeki çizgilerden bazıları da kaybolur.

Makyajınızın çehrenizdeki solukluğu kapamadığını görüyorsunuz. Aynada rujunuzun sapsarı renginizle tezad teşkil ettiğinin farkındasınız. Bu halinizden kurtulmak için pudranızın altına her zaman kullandığınız kremden daha yağlı bir krem sürünüz, yüzünüzü her vakitki gibi boyadıktan sonra alınıza, çenenize, yanaklarınızın altına birer ruj noktası kondurunuz ve bunları ve evvelce pudra altına sürdüğünüz kremle birlikte yayınız. Boynunuza da belli belirsiz ruj sürmeyi ihmal etmeyiniz. Bu tarz makyaj size pembe ve sıhhatli bir renk verir.

Diş çıkardıkları zaman çocuklara nasıl bakmalı

İki yaşını bitiren bebeğin 20 dişi olmak lazımdır. Her çenede 6 ön ve yan, dörder de azı dişi. Bu dişler sağlam kalmak için azıcık seyrek olmalı, tek tek durmalıdır. Çünkü: Fazla sık dişlerin arasında kırıntılar kalır ve onları çürütür. Eğer çocuğa çiğnenmesi icab eden yiyecektekten yetecek kadar verilirse çeneleri lüzumu kadar işler, genişler, dişler de bol yer bulur. Üstüste binmez.

Çocuğun bu ilk dişleri gibi, yedi yaş dişlerinin de sağlamlığı daha annesinden doğmadan evvel, içinde bulunduğu şartlara bağlıdır. Annesi bol süt, tereyağı, peynir, yumurta, yaş sebze, salata yerse çocuk ta iyi dişleri yapacak maddeleri almış olur. Binaenaleyh çocuğunun inci gibi dişleri olmasını isteyen anne gebeliğinde bunlardan çok çok yemelidir.

Buna çocuk doğduktan sonra da ehemmiyet vermelidir. Şayet yavru emzikle besleniyorsa, sütle beraber muhakkak vitaminli ve maden mihillerin' havi şeyler de yedirmelidir.

İyi beslenen ve gelişen çocukta ilk diş altı aylıkken sürer. Bazı çocuklar daha erken, bazıları daha geç diş çıkarır. Normal vaktinden önce diş çıkarmakta bir fayda yoktur. Bilâkis bunlar yedi yaş dişleri çıkmadan çürümeğe yüz tutar. Diş sürmenin gecikmesinden çocuğa verilen gıdanın bu husus için lüzumlu maddelerden yana fakir olduğu anlaşılır. Bunlar da derhal değişiklik yapılmalıdır.

Diş süren çocukların çoğu adeta hasta olur. Ve bu hal tabii bir geçidin ârızası sayılır. Halbuki: Eğer çocuğu sıcak tutar, bol hava aldırır, iyi uyutur ve çene kemiklerinin muntazam işlemlerini temin ederseniz bu devre gayet rahat geçer.

Bilhassa bebeğin herhangi bir zâfını dikkatle göz önünde tutmalıdır. Çünkü bu zayıf taraf diş sürme sırasında derhal kendini gösterecektir. Meselâ: Çabuçak soğuk almaya mı istidadı var, ikide bir

bronşit mi oluyor, diş sürerken de muhakkak soğuk alır, bronşit oluverir. Bunun için son derece uyanık davranmak lazımdır.

Dişlerin sağlamlığı, damakların sağlamlığına bağlıdır. Çünkü her diş damaktaki kökünden can alır. Damak taze kanla beslenmelidir ki diş de sağlam olsun.

Çocuk diş çıkarırken annesinin parmaklarını, kendi yumruğunu, eline geçen katı şeyleri kemirmeğe özenir. Sert şeyleri bastırırken damağına bol kan gelir. Bu kan diş köküne lüzumlu olan maddeyi verir. Çocuğun bu faydalı tabii meyline yardım etmeli, daha beş, beş buçuk aylık olur olmaz günde iki kere kemirsin diye eline sertçe bir şey tutuşturmalıdır. Temiz, ağzını hırpalamayacak, zararsız bir şey... Meselâ: Bir bisküvi... Tavuk yediğinin gün bebeğe temiz bir kemiğini de verebilirsiniz. Bu pürüzsüz kemiğin çocuğa bir zararı olmaz. Bilâkis belki tadı hoşuna gider de seve seve kemirir.

Holivud Modellerinden Orijinal bir rob

Giydiğiniz ve gördüğünüz elbiselerden hiç birine benzemeyen bir rob yaptırmak istiyor musunuz? İşte, pek yakında şık artistlerden birinde göreceğimiz orijinal, orijinal olduğu kadar da sade bir model. Holivud, bunu ipek jerseyden yapmayı tavsiye ediyor. Krepi de fena bulmuyor. Fakat siz memleketimizin güzel ipekleri arasında jerseyden herhalde daha başka şeyler bulacaksınız.

Belindeki geniş kemer, taşlıdır. Hoş bir şekilde büzülen yakayı da gene böyle bir taşlı klip tutuyor. Büzgülü kısa kollar birer bilezikle sıkılmış. Korsaj döklüntülü.

Eteğin özü düz, yanları ve arkası büzgülü.

Hakikaten orijinal ve güzeldir. Yalnız bütün güzelliğinin görünebilmesi için ince bir vücut ister. Bu kadar güzel ve bu kadar geniş bir sentür değil şişmanlara, hattâ dolgun vücutlere bile gitmez. Bunun içindir ki bu eşsiz modele «incelemin modeli» demek daha doğru olur. O nu incecik bir genç kız veya kadında görmeye doyum olmaz.

64. sene sonra alevlenen münakaşa

Abdülâzizin katledildiği iddiaları doğru mudur?

Gerek hal'e takaddüm eden günlerde, gerek hal esnasında ve gerek Ortaköydeki Feriye sarayına nakledildiği zaman, Abdülâziz, cinnete delâlet eden en küçük bir eser bile göstermemiştir

Yazan: ZİYÂ ŞAKİR

— 5 —

Ahmed Mithat Efendinin, Sultan Hamid'i ürkütmemek için böyle bir lisan kul lanmaya mecbur kaldığı iddia edilemez. Çünkü Sultan Hamid, ecdadının tarihini okumakla kalmamış, âdeta ezberlemiş tir. Ortada apaçık duran bir hakikat vardır ki o da, (ikinci Osman), (Sultan İbrahim), (3 üncü Selim), (dördüncü Mustafa).. bu dört Osmanlı hükümdarı, (ihnak ve katil) suretleriyle eccl köprüsünden geçerek ahirete gitmişlerdir.

Ahmed Mithat Efendinin bu iki fikrinden, ikincisi [yani, (katil) cihetine temayül eden] daha kuvvetlidir. Fakat, tarihin kabul edeceği derecede sarıh değildir. İhtimal ki Sultan Hamid'i ürkütmemek kaygısıyla böyle lâstikli ifadelerle bulunan Ahmed Mithat Efendi, meşrutiyetin ilânından sonra da bu meseleyi tasrih etmemiş, son sözünü söylememiştir.

Mahmud Celâleddin Paşanın tarihine göre

Gelelim (Mir'atı Hakikat) denilen tarihe...

O tarihte, Babıâlinin en yüksek devlet ricalinden ve sonraları da, (ticaret ve nafia nazırı) olan (Çorluluca) Mahmud Celâleddin Paşa'nın yazdığı bu kitab, en kuvvetli bir memba sayılabilir.

Bu zat; Sultan Aziz devrini, o devrin hâdiselerini, devlet erkân ve ricalini, saray ahval ve vakayii çok kuvvetli görüşlerle tesbit ve tahlil etmiş. Ölüm hâdisesini de şu sıratlarla kaydeylemiştir:

[... Sultan Abdülâziz, tahtı saltanattan hal'inin dördüncü cuma günü alessaheer kayıkla Ortaköy dairesine götürüldü ise de, galebei yeis ile bitab ve mahzun.. ve kurenasından yalnız Fahri Bey kalp diğerlerinin daireye duhulleri men ile yerlerine sarayı padişahiden (1) hizmetçiler gönderilmesi.. ve ikametgâhının her tarafta daimi karakol neferatı ve sahil cihetinin zırhlı gemi ile mahsur tutulması.. ve daireye duhulünde, karakola memur bir asker zabiti tarafından bahçede do-laşmasına muhalefet gösterilmesi.. ve yevmi hal'inde, İstanbul sarayına gönderilen eşya sandıkları derununda zuhur eden zikıymet emval, (erkânı müttefi-ka) (2) huzurlarında tevkif ettirildiği gibi.. Ortaköy nakilleri günü, validesile sair azayı hanedanlarının ve cariyelerinin üzerlerinde bulunan mücevherat ve zerri sime müteallik evâni ve edevatin dahî nez ve ahzedilmesi.. velhasıl, zatınca ve hanedanınca, envai tehdit ve tahkirat göstermesi sebeblerile gayet müteessir ve dilhûn olmuş.. ve artik, kemali melâl ile hayatından nevmid olacak bir hale gelmişti ki; aradan iki gün müdurunda, yani Ortaköy dairesine naklinin üçüncü ve hal'inin altıncı Pazar günü, atide beyan olunaçak sureti müellimede, irtihali dâri cenan eyledi.]

[Zikrolunan Pazar günü, saat iki radelerinde harem dairesinde bir griv ve vaveylâ koparak, Sultan Aziz'in nefsinin itilâf eylediği haber verilmele, derhal sadrazam vesair vükelâyî devlet, Ortaköy dairesine muttasıl karakolhane sahasında içtima eylediler.]

[Yukarıda ismini zikrettiğimiz Fahri Bey ki, Abdülâziz Hanın hizmetinde kalan kurenasından idi. Mahzarı vükelâyî celb ile suali hal olunduktan, «merhumun alessabah validesini ve hizmetinde bulunan cevri (3) yi yanından savarak, oda kapısını kapayıp, sakalını düzeltmek bahanesile, evvelce cariyelerin birinden almış olduğu küçük makasla kollarının kan damarlarını kesmiş olduğu halde,

(1) Yani, yeni padişah (Sultan Murad) in sarayından... (İlerde bu babda tafsilât vereceğiz.)

(2) (Erkânı müttefika) dan maksad, (Hüseyin Avni paşa, Mithat paşa, Damad Mahmud paşa, damar Nuri paşa vesaire)... (İleride bunlar hakkında da tafsilât vereceğiz.)

(3) Yani, hizmetine bakan kalfalar.

içeri girildikte, muhafazai hayatı kabil olamamış idüğünü» takrir ve ifade.. ve makası dahi irae eyledi.]

[Meğer, bu faciyanın vukuu ile beraber, serasker Hüseyin Avni Paşa yetişip, merhumun nefsinin karakolhaneye naklet-tirmiş ve neferatin kahve ocağına bırak-tırmış imiş... Müverrihi âciz, vükelâ ile beraber bulunduğum cihetle, merhumun dereceli cerihasını anlamak için naşinin bu lunduğu mahalle dühulümde, üzerine bez-yaz bir perde örtülmüş ve bir küçük ne-fer şiltesine yatırılmış olduğunu görün-cek; (Fa'teberü yâ ülülebsâr) diyerek pu-şideyi kaldırdım. Arkasında gecelik elbi-sesi vardı. İki kolu sıvanmış olduğu halde, kan damarlarının ikisini dahi gayri muntazam kesmiş buldum. Sol kolun-daki ceriha, sağ kolunun cerihasından zi-yade idi.] (4)

Dikkat buyuruluyor mu?... Ölümün ne şekilde vukubulduğu, burada da Fahri Beyin ifadesine atfen beyan edilmiştir... Ancak, Sultan Aziz'in ölüm döşegindeki vaziyeti, çok mühimdir. Nitekim, (Mir'atı Şüun) muharriri Memduh Paşa da bu manzarayı şöyle tasvir etmiştir:

[Hakamı müşarüfileyhin cülûsunu müteakib mabeyin kitabeti hizmetile şerefyab olmuşum. Velinimetimin bir defa daha cemalini görmek ihtiyakile karakol-hanede mahfuz olan mahalle gittim... He-zarı efsus.. münevver seriri sevkete almış olan vücudü cihanbani, hasırı yok küçük bir kahve odasının kuru tahtaları üstüne üftade.. ve cismi nermininde ke-tenden mamul bir sevbi sade olduğunu ve iki kollarının şıryanları kesilmiş bu-lunduğunu ve gözleri semaya merfu ola-rak açık kaldığını gördüğümde, kendimi tutamadım. Didelerimden, seylâbeî sirîşk bosandı.]

Resmî raporda, bu müşahedeleri müevveddir. Sultan Aziz'in kanlı cesedi, öldüğü yerde bırakılmıyarak, oradan kaldırılıp getirilmiş.. karakolun kahve ocağında adı bir şilte üzerine yatırılmıştır.

İntihara taraftar olanlar, kanaatlerini müdafaa etmek için bazı deliller gösteriyorlar.. ezcümle, Sultan Aziz'in Topkapı sarayına nakli esnasında, başmabeyinci Hafız Mehmed Beyden (zehir) istediğini ileri sürüyorlar.

Bu, bir hakikattir. Sultan Aziz, Osmanlı tarihinin kanlı ihtilâl ve hal vak'alarını hatırlıyarak bunlardan Hafız Mehmed Bey'e bahsederken; vücudünün ihtilâlciler elinde lime lime olmasından korusu: — Allah aşkına olsun.. şayed böyle bir hal hissetmekte isiniz, vücud ve canımı övle ihtilâlciler eline düşürmekten.. ve bir vatan evlâdını yekdiğerinin kanını döktürmekten muhafaza için; her nasıl ederseniz ediniz, bir miktar (sem) (5) tedarik edip bana yetiştirin.

Demiytir.

Halbuki Sultan Aziz'in bu sözleri, intihara delil addedilemez.

Çünkü, (hal) ile neticelenen (intihar), tam manasile (tereyağından kıl çekilir gibi) sessiz sadasız cereyan etmiş: Bir tek kimsenin bile burnu kanamasına meydan verilmemiştir. Yani, Sultan Aziz'i, kendini öldürmeye mecbur edecek en küçük bir ihtilâl emaresi vukua gelmemiştir. Şu halde, mahlû hükümdarın Hafız Mehmed Beyden zehir istemesi, ciddî bir arzu ve taleb değil; her insanın meyyus ve müteessir zamanında:

— Kendimi öldürsem de, kurtulsam. Kabilinden söylediği basma kalıp bir sözden ibarettir.

Buna binaen, Hafız Mehmed Bey'in ifşaatından, ilham alarak Sultan Aziz'in intihar ettiğine kani olanların bu iddiaları zayıftır.

(Arkası var)

(4) (Mir'atı hakikat) cild 1: Sayfa 119-120
(5) Zehir.

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PAZAR - 5/3/39

12.30: Program, 12.35: Müzik (Küçük orkestra - Sef: Necib Aşkın), 1 — Hartmann-Parlak güneş ışığında dans - Entermazzo, 2 — Hippmann - Ormanda bir çöce duruyor - Halk şarkısı üzerine varyasyonlar, 3 — Micheli - Çocuk oyunları, 4 — Winkler - Donna Chiquita İspanyol uvertürü, 13: Memleket saat avarı, alans, meteoroloji haberleri, 13.15: Müzik (Küçük orkestra - Sef: Necib Aşkın - devam), 5 — Lehar - Der Göttergatte operetinden potpuri, 6 — Lincke - Kapri (Serenad), 7 — Föderl - Vlyana şarkısı, 8 — Lincke - Darılma (Fantezi), 13.50-14.30: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Cevdet Çağla, Okuyan: Sadı Hoşses, 1 — Tanburi İshakın Güllizar peşrevi, 2 — Dederin - Güllizar şarkısı: Reha buldum, 3 — Salâhaddin Pınarın - Güllizar şarkısı: Bülbülün derdini sormayın gülden, 4 — Cevdet Çağla tarafından - Taksim, 5 — Kâzım Uz - Bayatlaraban şarkı: Ayrılık, 6 — Hüseyin Fabrinin - Muhayyer şarkı: Uzaktan baktı gitti, 17.30: Program, 17.35: Müzik (Pazar çayı), 18.15: Konusma (Çocuk saati), 18.45: Müzik (Pazar çayı devam), 19.15: Türk müziği (Fasil heyetli - Sultanıyehâh faslı), Celâl Tokses, Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Rusen Perit Kam, Cevdet Kozan, Okuyanlar: Necmi Rıza Ahiskan, Semahat Özdenso, 1 — Tanburi Osman beyin Usak peşrevi, 2 — Rifat bevin - Ussak şarkı: Düşdüm vine bir âfeti meshuru cihana, 3 — Arif bevin - Ussak şarkı: Bir melek sına perî, 4 — Fuzen Perit Kam - Kemence takımı, 5 — Tanburi Ali efendi - Ussak şarkı: Sen ey servi revan, 6 — Kamposun - Ussak saz semâisi, 7 — Leylâ hanımın - Hüzzam şarkısı: Harabî intizar oldum, 8 — Arif bevin Hüzzam şarkısı: Meftun olah, 9 — Arif beyin - Suznâk şarkısı: Papusuna ermek üzere ey yar, 10 — - Saz semâisi, 21: Memleket saat avarı, 21: Nes'elî plâklar - R. 21.10: Müzik (Riyaseticümhur bandosu: Sef: İhsan Küneer), 1 — F. Von Blon - Mars, 2 — A. Magnani - Mazurka - Kapris - Klarinet, 3 — Cesar Frack - Melun avcı - Senfonik parça, 4 — G. Pierre - Ramuncu, 5 — Rachmaninoff - Prelüd, 22: Anadolu şansı (spor servisi), 22.10: Müzik (Cazband), 22.45-23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

İzmir merkez hali

İzmir (Hususi) — Belediyece yapılacak merkez hali eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu müessese 400 bin liraya mal olacaktır.

Otomobil Ticareti

Türk Anonim Şirketinin:

1939 senesi adi heyeti umumiye içtima 22 Mart 1939 Çarşamba günü saat 15 de Galata, Bahtiyar hanında, 5. inci katın 71 numarasında vukubulacağından asaleten veya vekâleten lâakal on hisseye malik bulunan hissedarların içtima gününden en az bir hafta evvel hisselerini şirket veznesine tevdi ederek mukabilinde dühuliyeye varakası almaları lüzumu ilân olunur:

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

1. — 1938 yılı muamelâtına dair heyeti idare ve murakib raporlarının okunması.
2. — 1938 yılına aid mevcudat, bilanço ve kâr ve zarar hesaplarının kabulü ve heyeti idarenin temettüatın istimal suretine dair teklifatı hakkında karar itası.
3. — İdare heyeti azalarının ve murakibın ibrası.
4. — 1939 senesi için murakib seçimi ve ücretinin tayini.
5. — Meclisi idare azalarının şirketle tüccarı muamele yapmalarına müsaade verilmesi.
6. — Müstahdem ve müdürlerin maaş ve ücretlerinin tayini için meclisi idareye salâhiyet verilmesi.

Üniversite Rektörlüğünden:

Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Enstitüsüne bir desinatör alınacaktır. Aylık ücreti 80 liradır. Güzel Sanatlar Akademisi Dekorasyon veya Tezyinat kısmı mezunu olmak şarttır. İsteklilerin Fakülte Dekanlığına müracaatları. (1388)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Tıp Fakültesi Diştababeti mektebinde 40 lira ücretli daktiloluk açtır. İngilizce, Fransızca veya Almancadan birini bilmek lâzımdır. İstiyenlerin Tıp Fakültesi Dekanlığına müracaatları. «1421»

BATTAL GAZİ

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Hüseyin Gazi, evvelâ beyin ve sonra orada bulunanların ömür ve âfiyetle rine dua etti:

— Nice zamandır, bir erkek evlâd hasreti çekirdim. Cenâbihakkın izin ve keremile bir evlâdım dünyaya gelmiş.

Diye cevap verdi.

Orada bulunanlar da sevindiler. Hüseyin Gazinin meserretine iştirak ettiler.

— Var, git, gör. Bakalım oğlun nasıldır? Bize de haber getir.

Dediler.

Hüseyin Gazi, Ömer Beyin askerlerine kumanda ederdi. Bütün hudud boyunda, kahramanlığı ve pehlivanlığı ile büyük bir şöhrat elde etmişti. Malatya kalesine yakın kalelerde bulunan Rum ve Ermeni beylerini sindirmişti. Dostları ona ne derece hürmet ederlerse, düşmanları da o derecede onun korkusunu çekerlerdi.

Bu kahraman adam, Ömer Beyin konağından çıkar çıkmaz (Dev) adındaki atına binerek doğruca evine gitti. Henüz doğmuş olan oğlunun bulunduğu odaya girdi. Evvelâ, lohusa döşeginde yatan zevcesini tebrik etti. Sonra, hasretle beklediği evlâdını görmek istedi.

Hüseyin Gazi, çocuğu kucacağına aldığı zaman, hayretler içinde kaldı. Çünkü, anasından henüz doğan bu çocukta, göze çarpacak derecede bir gürbüzlük ve canlılık vardı.

Hüseyin Gazi, daha çok sevindi. Çocuğuna (Cafer) adını verdi. Kölesi (Toabil) i çağırarak:

— Kapıları, ardına kadar açın. Şehrin fukarasına, üç gün üç gece yemek verin.

Diye emretti. Tekrar dönüp Ömer Beyin konağına gitti.

Ömer Bey, yıldızlara bakarak insanların hayat ve talihlerini anlamak ilmini bilirdi. O gece (ıstırlab) un alarak yıldızları tetkik etti. Ertesi gün Hüseyin Gaziyi çağırarak:

— Oğlum Caferin yıldızına baktım. Bu çocuk, büyük bir pehlivan ve namdar bir kahraman olacak. Şimdiye kadar, hiç kimsenin yapamadığı işleri yapacak. Adı, Maşrıktan Mığrıba kadar yayılacak. Ve onun şöhreti, kıyamete kadar dillere destan olacak.

Dedi.

Hüseyin Gazi, artık sevincinden durup oturamıyordu. Bir an evvel, sevgili (Cafer) inin büyümesini bekliyordu.

Cafer, günden güne büyüyor ve serpiyordu. Yüzünün güzelliği, vücudünün gürbüzlük ve letafeti, görenlere hayret veriyordu.

Cafer, on yaşma geldiği zaman onu görenler, koca bir delikanlı sanıyorlardı. Tabiatın püskürme benlerle süslediği tatlı esmer çehresine, zekâ ve kudretle parlayan siyah gözlerine bakanlar, ona hayran oluyorlardı.

Bu sırada Hüseyin Gazinin meşhur (Dev) isimindeki atının dölunden de kula renginde bir tay dünyaya geldi. Hüseyin Gazi bu taya (Aşkar) adını verdi. Ve onu, oğlu Cafer'e hediye etti.

Hüseyin Gazi, oğlu Cafer'e hocalık ediyordu. Ona ata binmeyi, kılıç çalmayı, mızrak kullanmayı, güz (2) savurmayı, sapanla taş ve en sert yaylarla ok atmayı, bizzat kendisi öğretiyordu.

Aynı zamanda, pehlivanlığa da başlatmıştı. Bu körpe delikanlının vücudündeki kuvvet ve çevikliğe, hayretler içinde kalmıştı.

Aradan kısa bir zaman geçmez, Cafer pehlivanlıkta o derecede kudret ve kabiliyet göstermişti ki; ufak tefek hamleleri atlamak şu tarafa dursun, adeta babasının o müthiş kuvvetine

karşı dayanmağa bile başlamıştı.

Cafer, on beş yaşlarına yaklaştığı zaman, bir bayram münasebetile (Kayseri) den Malatya'ya meşhur bir pehlivan geldi.

Bayram günlerinde, atlı atsız koşullar yapmak, cirid oynamak, yerli ve yabancı pehlivanlarla güreş tutmak âdetti.

Kayseriden gelen pehlivan, Malatyanın bütün pehlivanlarını yendi. Şehrin beylerbeyi olan Ömer Bey, bu halde müteessir olarak Hüseyin Gaziyi meydana işaret etti:

— Çık.. şehrimizin şeref ve haysiyetini kurtar.

Dedi.

Hüseyin Gazi gülümsedi: — Bir pehlivan daha var. Hele o da meydana çıksın da, icab ederse, ondan sonra sıra bize gelir.

Dedi... Arkasında duran oğlu Caferin sırtını üç defa sıvayarak:

— Oğlum Cafer!.. Allahın iznile, artık er meydanına çık... İnşallah, sırtın yere gelmez.

Diye dua ettikten sonra, onu ileri itti.

Cafer, gidip kisbet (3) giydi. Ağır ve vakur adımlarla, bir kere meydana do-laştıktan sonra Ömer Beyin önünde durdu. Yerle beraber bir temenna etti. Ve sonra, yağlı vücudile, korkunç bir dev gibi ortada dolaşan Kayserili pehlivana doğru ilerledi.

Levent gibi endamile Caferi meydana görenler şaşırılmışlardı. Bu körpe delikanlının, dev cüsseli pehlivana meydan okumasına hayrette kalmışlardı.

Cafer, üç adım kalasıya kadar Kayserili pehlivana yaklaştı. Ellerini kalalarına dayayarak dimdik başını tarta tarta:

— Adım, Cafer.. babamın adı, Hüseyin Gazi... Hocam, babamdır. Hazır mısın, pehlivan?..

Diye bağırdı.

Kayserili pehlivan, omuzlarını sarsa sarsa bir kahkaha attı:

— Benim adım, Şem'undur. Bu âna kadar, sırtım yere gelmemiştir... A, çocuk!.. Babanın sana ne kasdı vardı ki, senin gibi bir körpe kuzusunu benim gibi azılı bir kurdun karşısına attı. Mademki meydana geldin. Bari, sen de nasibini al da git... Hazırım. Hamle senindir.

Diye, haykırdı... Cafer, olduğu yerden bir çelik yay gibi sıçradı. Şem'un pehlivanın bacaklarındaki yağlı kisbetin kemane (4) sinden kavradı. Bacaklarını gererek Şem'unu, içi dolu bir çuval gibi başının üstüne kaldırdı. Bu hareket o kadar ani olmuştu ki, Kayserili pehlivan birdenbire şaşırıldı. Bacaklarını havada sallamaya başladı.

Cafer başını Ömer Bey'e çevirerek baktı:

— Beyim!.. Ne ferman buyurulur?..

Diye bağırdı.

Ömer Bey, derin bir sevinç içinde yerinden fırladı, ayağa kalktı. Şahadet parmağının ucunu, yere uzattı.

Cafer, başının üstünde çırpınan Şem'unu, kuvvetle bir iki defa tarttı. Kolunun bütün hızile yere çarptı.

Şem'un boğuk bir sesle:

— Hay!..

Diye haykırmak birkaç kere yerde yuvarlandı. Birkaç saniye, sakın ve hareketsiz kaldı. Sonra güçlüğü dizlerinin üstünde doğrularak:

— Pes, yiğitim... Bundan sonra, Türk ile güreşmek, bana haram olsun. Diye, mırıldandı.

O anda er meydanının seması, alkışlarla çınladı. Cafer, o kadar sakın ve tabii bir halde idi ki, bu büyük muvafakiyetinden en küçük bir gurur bile duymadı.

Büyük bir sükûnet ve tevazula babasının önüne geldi. Diz çökerek eğildi. Babasının elini öptükten sonra, ellerini göğsünün üstünde, omuzlarına doğru çaprastlayarak ağır ağır geri çekildi.

Cafer o günden itibaren (Battal) adını aldı. Battal, iri vücudlu ve çok kuvvetli demektir.

(Arkası var)

(2) O tarihte, en müthiş bir silah olarak kullanılan demir topuz.

(3) Güreş esnasında pehlivanların giydiği meşinden yapılmış kısa don.

(4) Kispetin belindeki kemer.

Yangında zarar oniki milyonu lirayı geçiyor!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

men ve tamamen yarılmış mağaza ve hanlara su sıkılmakta idi.

Yangın etrafında muharrirlerimizin dün geç vakte kadar yaptıkları tahkikat sonunda elde ettikleri malûmatı aşağıya yazıyoruz:

Yangın nasıl başladı?

Evvelki gece saat 24 de Bahçekapıda Yerli Mallar Pazarı karşısındaki Ata Refik hanının alt katında uyumakta olan Bekçilerden Mustafa ve Şerif birdenbire kesif ve boğucu bir duman içerisinde gözlerini açmışlardır. Uyku sersemliğine neye uğradıklarını şaşırarak Bekçi Şerif ve Mustafa büyük bir korku içerisinde feriyada başlamışlar ve seslerini duyurmak imkânı olmadığını görerek mağazanın demir kepenklerine koşup açmağa uğraşmışlardır.

Kesif dumanlar içinde kalmaktan mütevellid bir şaşkınlıkla telefonun bulunduğu yeri tayinden âciz kalan bekçiler nihayet kepenklerin kilidlerini kırmışlar, sokağa fırlayarak keyfiyeti polise haber vermişlerdir.

Bu sırada binanın en üst katından alevler çıkmağa başlamış, Beyazıt kulesindeki bekçi de yangını görerek saat 24,5 de Fatih itfaiyesine telefon etmiştir.

Galatada Bahkazarındaki yangın tahkikatına gitmekte olan müddeumumî muavinlerinden Necati Küttüköğlü da yolda bu yangını görmüş, derhal emniyet müdürlüğüne giderek oradan Eminönü emniyet Amirliği ve itfaiye ile müddeumumî Hikmet Onata telefonla haberdiseyi haber vermiştir.

Saat 24,6 da yangını haber alan Fatih itfaiye grubu derhal harekete geçmiş ve yangın yerine yetiştiği zaman bütün hanın alevlerin sarmış olduğunu görmüştür.

Ateş büyüyor

İtfaiye hemen söndürme ameliyesine başlamış, fakat şiddetle esen rüzgârın ateşin büyümesine yaptığı büyük yardım karşısında ilk çalışmalar bir fayda vermemiştir. Vaziyetin ciddiyet ve ehemmiyet kesbetmesi üzerine derhal Beyoğlu, Bakırköy ve İstinye gruplarından yardım istenmiş, bunlar da kısa bir müddet içinde yangın mahalline yetişmişlerdir.

Bu sırada fırtına halinde şiddetle esmekte olan rüzgâr yangını mütemadiyen körüklemiş, alevler etrafa yayılmış, yangın tahta parçaları civardaki büyük binaların üzerine düşerek yer yer yangın tehlikeleri husule getirmiştir.

Ata Refik hanının yanan kısımlarının bitişikteki Ksantopolos hanının üzerine çökmesi üzerine yangın bu hana da geçmiş, burası da yanmağa başlamıştır.

İtfaiye grupları yangın musluklarına koşmuşlar, fakat bu muslukların küçük oluşu ve az su vermeleri vaziyetin ıslahına mâni olmuştur. Bu vaziyet üzerine derhal denizden su alınmasına başlanmış, şiddetle esmekte devam eden rüzgâr da, tehlikeyi gittikçe çoğaltmıştır.

İtfaiye ateşin çıktığı Ata Refik hanı ile bitişikteki Ksantopolos hanını söndürmeğe çalışmakla beraber bilhassa yangının diğer hanlara geçmesine mâni olmağa çalışmış, bütün bu cansiperane gayretler, yanan mağazalardaki eşyaların yünlül, pamuklu kumaşlar ve rüzgârın şiddeti yüzünden fayda vermemiş ve korkulan sirayet tehlikesi büsbütün artmıştır. Rüzgârın savurduğu büyük ateş parçaları Ata Refik hanının arkasındaki Dilsizade hanının üst katını da tutuşturmuş ve yangın sirayet dairesini genişletmiştir.

Bu vaziyet karşısında itfaiyeler ik gruba ayrılmışlar, bir kısmı Ata Refik ve Ksantopolo hanlarının önünde Yenipos-tahane caddesinde çalışırken diğer kısım da Âşir Efendi sokağında Dilsizade hanını söndürmek için uğraşmağa başlamıştır.

Vali hâdise mahallinde

Yangının bu suretle gittikçe büyüdüğü bir sırada Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar da, beraberinde Emniyet Müdürü Sadreddin Aka olduğu halde hâdise yerine gelmişler ve itfaiyenin çalışmasına nezaret ederek icab eden emirleri vermişlerdir. Saat 2 ye doğru Ata Refik hanının içi çökmüş, yangın Ksantopolo hanından sonra yandaki Tayyare Piyango Müdürlüğü binasına da atlamak tehlikesini göstermiş, fakat binanın damında bulunan

(Atabek) hanının son vaziyeti ve hâlâ için için yanan aksama su sıkılması

itfaiye neferleri büyük gayretlerle bu na mâni olmuşlardır.

Sirayet devam ediyor

Bu anda Dilsizade hanının üst katında yanan ahşab kısım da çökmüş, Dilsizade hanına bitişik olan küçük Ticaret hanının çatısını saran ateş de birdenbire korkunç bir şekil almış, bütün binayı sarmıştır. Saat 2 den sonra rüzgâr istikametinde alevler üç sokak aşırı Hocahan sokağındaki Kendros hanının damını, Selânik Bankasının çatısını, Katiroğlu hanının penceresini, Doğu Oryentbankın arkasında Suraski hanı ile Rızabey hanının penceresini tutuşturmuş, bu suretle itfaiye kuvvetleri ve vesait bu ayrı ayrı sokaklarda çıkan her yangınla ayrı ayrı boğuşmak mecburiyetinde kalmıştır. İtfaiyenin vaktinde yaptığı müdahaleler ateşin buralarda fazla tahribat yapmasına imkân vermemiştir.

Sabahleyin vaziyet

Sabah saat 2 ya doğru Âta Refik hanı tamamen harab olmuş, Ksantopolos hanının yarısı, arka tarafta Âşir-efendi caddesindeki Dilsizade hanının üst katı, Küçük Ticaret hanı tamamen Kendros hanı kısmen yarılmış, ve ateş Suraski, Rızabey hanlarında da tahribat yapmış bulunmakta idi.

Bunlardan başka ateş, civardaki Selânik Bankasının bulunduğu han ile Roma ve Sovyet bankasının ve şark halı kumpanyasının bulunduğu binaların çatıları ve pencerelerinde de zararlar husule getirmişti.

Tahkikat

Yangının sureti zuhuru hakkında evvelki gece yarısından sonra gerek zabita ve gerekse Müddeumumî muavin Necati tarafından yapılmakta olan tahkikata büyük bir ehemmiyetle dün geç vakte kadar devam edilmiş ve 12 den fazla şahid dinlenmiştir. Bu arada Âtabek hanının bekçileri Mustafa ve Şerif ile han sahibi Âta ve çocukları Naci, Feyzi ve yangının çıktığı tahmin edilen trikotaj fabrikası sahibi Fahrinin oğlu Mehmedin malûmatları Dilsizade edilmiştir. Babası Almanyada bulunan Mehmed, zabıtada fabrikalarında bir teneke yağdan başka mevaddı müstâile bulunmadığını söylemiştir. Âta Refik mağazasının alt katında uyuyan bekçilerden Mustafa ve Şerif yangını haber vermek üzere kepenkleri kırarlarken muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Âtabek hanının içinde bulunan Mehmed Yazıcıoğlu da çıkamamış ve hayatı itfaiye tarafından güçlükle kurtarılmıştır.

Bu arada handa bulunan beş bekçiden Ahmed, Etem ve Yusufun mağaza

zabıtlarının haberi olmadan evvelki gece gizlice işlerinden ayrıldıkları anlaşılabilir ve bunlar da bulunarak ifadeleri alınmıştır.

Yangının sebebi zuhuru ve bir kasted olup olmadığı henüz kat'i olarak anlaşılamamıştır.

Tahminler

Bununla beraber alâkadarlarca yapılmakta olan tahminlere göre, trikotaj fabrikasında bir tütünün prize sokulu olarak kalmış olması neticesi olarak yangının çıktığı ileri sürülmektedir. Dün geç vakte kadar itfaiye yangın yerinde enkaz ve mağazalara su sıkılmış olduğundan mahallinde tetkik ve keşifler yapılamamıştır. Yarın hâdise mahallinde bir ehli-vükuf tarafından tetkikat yapılacaktır.

Yangın hakkında dün görüştüğümüz muhtelif kimseler gördüklerini şöyle anlatmaktadırlar.

Facia şahidleri neler söylüyorlar?

Âtabek müessesesinin muhasebecisi Fahri bu hususta demiştir ki:

— Gece hâdiseyi telefonla haberdim. Otomobile vak'a mahalline koştum. Hâdise yerine geldiğim zaman bizim han tamamen tutuşmuştu. Elimizi kolumuzu bağlayıp ağlamaktan başka birşey yapamadık.

Yangının çıktığı zannedilen trikotaj fabrikası sahibinin oğlu Mehmed Birol da şunları söylemiştir:

— Yangının bizden çıkmadığını iddia edebiliriz. Yangının herhalde bizim arkamızdaki handa bulunan çorap fabrikasından çıkmış olması muhtemeldir. Bizim zararımız yüz bin liranadan fazladır.

Zarar miktarı

Alâkadarlar yangının maddî zarar bakımından 25 senedenberi misli görülmemiş bir ehemmiyeti haiz olduğunu söylemekte ve umumî zararın 12 milyon lirayı mütecevaz olduğunu bildirmektedirler.

Son dakikaya kadar kısmen ve tamamen yanan hanlarda tesbit edilen sigorta zararları şudur:

Âtabek hanında	1,166,200
Dilsizade hanında	422,150
Kendros hanında	314,480
Suraski hanında	600,000
Rızabey hanında	251,950
Ksantopolos hanında	260,000
Küçük Ticaret hanında	467,000

Bunlar poliçesi mevcut kıymetlerin yekünü olup bunlardan başka sudan ve dumandan ve tahliye zararlarından mütevellid ve bilfiil ateşin tahribatından tevellüd etmiyen avarya zararları da (350,000) liradır.

Bu verdiğimiz rakamlar millî reasüransin tesbit eylediği ilk rakamlar o-

lup kat'i mahiyette olmakla beraber her dakika yapılan tahkikat ve müraعاتle zararın hakiki kıymeti gittikçe kabarmakta ve bu korkunç yeküne mühim rakamlar ilâve olunmaktadır.

Memleketimizde muamele yapan millî ve ecnebî bütün sigorta kumpanyaları yangından bilfiil müteessir olmuşlardır. Bilhassa sigorta zararının yüzde 60 ı Anadolu sigorta şirketine aittir. Bu arada İstanbul Umum Sigorta ve Ünyon Sigorta Şirketleri de ehemmiyetli miktarda sigorta ödemek vaziyetindedirler.

Millî reasürans dün altı koldan faaliyete geçerek zarar miktarını tesbite başladığı gibi gene dünden itibaren 350 bin lira miktarına balığ olan avarya zararlarını ödemeğe başlamıştır.

Bu muamele bir hafta devam edecek ve ondan sonra malûm olacak poliçesi mevcut yanan kıymetlerin tediyesine başlanacaktır. Sigorta muamelâtının ancak üç ay zarfında sonu alınabilecek ve kat'i tediyesi meşrut rakam taayyün etmiş olacaktır.

Zabita ve Müddeumumilik tahkikatına nazaran, yangının çıktığı Âtabek hanı 200,000 liraya ve içindeki emtia 400,000 liraya, yangının ilk çıktığı bu han içindeki trikotaj fabrikası 100,000 liraya Anadolu Sigorta Şirketine sigortalı bulunmaktadır. Bu fabrikada yalnız 40,000 lira iplik yanmıştır.

Gene aynı binada 1 ve 3 üncü katlarda daireleri olan Refik firmasının manifatura ticarethanesinin de gene Anadolu şirketine 160,000 liraya sigortalı olduğu tesbit edilmiştir.

Yanan hanlardan Âtabek hanında Vefik İtsel ve ortağı manifatura, Münir Gençzin tuhafiyeci, Sofya Hacı Yaminin manto, Sabri Kuyumcunun şapka daireleriyle takasçı Selim Osman, ipekçi Doledo, komisyoncu Romano ve Yusuf Kapancının yazhaneleri ve Minas, Mustafa Uçuk, Handi, Hakkı Demir terzhaneleri vardır. Bu handaki zarar yekünü 1,500,000 lira tahmin edilmiştir.

Ksantopolos hanında yangından zarar görenler kırtasiyecisi Jak Abeti, ipekçi Jak Eskinazi, tüccar terzi Bahar İlyay, kumaş tüccarı Nabi Susmuş deposu mevcuttur. Gene bu handaki Yünipek mağazası, Abeti biraderler kırtasiye mağazaları da yanmış, tüccar satıcı Davidyan, tüccar komisyoncu Papadopoulos, Abdülhalim Faik, komisyoncu Şil müesseseleri az çok zarar görmüşlerdir.

Dilsizade hanında çoktanberi mühürülü bulunan Katalan biraderlerin sigara kağıdı deposu tamamen yanmış, Osmanlı Bankasının tiftik deposu, Tüfekçiyar ve İtimad ecza depoları ve bu handaki diğer yazihane depo ve atel-

yeler suların ve dumandan müteessir olarak eşyaları avarya olmuştur.

Küçük Ticaret hanında ise Moiz Parelinin ecza deposu, Abdullahzade Nuri manifatura, Fredo itriyat depoları, Cizlâvet lâtik deposu ve diğer yazihane ve müesseseler tamamen yarılmışlardır.

Kendros hanında da en üst katta bulunan komisyoncu Şinasiye aid daire yanmış, ve halî şirketi ile banger Mevtaşe yazhaneleri suların akıntısı ile zarar görmüşlerdir.

Suraski hanının, Suraski kumaş deposunda da ehemmiyetli avarya zararları olmuştur.

Yangının mühim birer ticaret merkezi olan hanlarda yaptığı maddî tahribatının tahminine ve kat'i bir rakam verilmesine maddeten imkân yoktur. Bununla beraber bu hanlardaki müesseseler ve ticarethanelerin kasalarında mühim miktarda esham, çek ve ticarî senedat bulunmakta olduğu malûm ise de bunların yanıp yanmadığı da, ancak ateşin tamamen söndürülüp enkaz altındaki kasaların açılmasından sonra taayyün edecektir.

Ata Atabek, faciayı sabahleyin haber aldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bek ticarethanesi olduğu malûmdur. Müessesese sahibinin refikası Bayan Nazmiye Atabek hâdise hakkında «Son Posta» muharrirlerine şunları söylemiştir:

— Yangın başlamış. Zabita tarafından bizim evi aramışlar, yazlık ikametgâhımızı bulmuşlar. Tabii Adadaki evimizde şimdi kimse yok, yalnız bahçıvan var. O na telefon etmişler. Bizim bahçıvan da oğlum Fezziye malûmat vermiş. Zavallı çocuk, ihtiyatlı hareket etmek istemiş. Bana ve babasına haber vermeden yangın yerine gitmiş. Ben henüz yatmamıştım. Saat 24 dü 15 geçiyordu. Onların katında bir telâş hissederek gibi oldum. Pencereden baktım. Torununun - Bay Fezziyin kızı - odasında ışık yanıyor. Acaba ne var? diye merak ettim. Yukarı çıkacak oldum. Merdivende kiminle karşılaşayım dersiniz? Gelinim, üstünde bir gecelik, tirlil tirlil titriye titriye aşağı iniyor. Yanında, oğlum Fezzi duruyor:

— Aman çocuğum ne var, dedim?

Fezzi:

— Gürültü etme anne, mukabelesinde bulundu.

Tabii, daha fazla telâşlandım. Fezzi:

— Anne, babama sakın söyleme. Mağaza yanıyor, dedi.

O anda duyduğum heyecanı tariften çıkardım.

— Peki, söylenene neresi yanıyor? dedim.

— Her yer anne. Dükkânın, hanın yerinde yalnız külleri kaldı. Sakın babama haber verme! dedi.

Aşağıya, kendi dairemize indim. Zevcim biliyorsunuz, yaşlı bir adam. Gece vakti, hâdiseyi duymasını doğru bulmadım. Fakat sabaha kadar da uyuyamadım. Ata, saat dokuzda uyandı. Bir iki hava sözden sonra ona meseleyi anlattım. Zevcimim ilk sözü şu oldu:

— Nüfusça ziyat var mı?

— Hayır, dedim.

— Öyleyse üzülme Nazmiye, cevabını verdi. Değil mi ki candan yana kayıp yok biz, zararına da olsa bir sene, iki sene çalışır, bu görünmez afeti telâfi ederiz.

Zevcim bu sözleri söyledikten sonra, itiyadlarını hiç değiştirmeden sükunetle giyindi. Artık bir yığın enkaz haline gelmiş olan müessesesine gitti.

Emir Abdullaha Karşı suikasd

Aman 4 (A.A.) — Havas :

Maverayierende siyasi vaziyet oldukça karışmıştır. Söylendiğine göre gayrimemnunlardan mürekkep bir grup, siyasi vaziyetten istifade ederek Emir Abdullaha karşı bir komplo tertib etmişlerdir.

Bunlar, Emirin oğlu Talah himaye edilmektedirler. Bazı kimseler, tevkif edilmiştir.

Birçok çetelerin memleketi dolayarak polis merkezleriyle resmî dairelere taarruz ettikleri söylenmektedir. Bir petrol borusu yakılmak suretile tahrib edilmiştir.

"Son Posta,, nın Hikâyesi

KİRLİ YAKALIK

Çeviren : H. Alaz

Hayat beklenmedik bir takım hâdiselerle, hem de ekseriya canımızı sıkan bir takım hâdiselerle dopdoludur.

Arkadi Nikolayeviç, Moskova otelinden birinde bavulunu açıp ta içinde tek bir yakalık bile bulunmadığını, kârisinin yakalık koymağı unuttuğunu farkince, hayatın beklenmedik bir takım hâdiselerle dopdolu olduğu hakkındaki bu banal hakikatin doğruluğunu bir defa daha anladı..

Bavulunun içinde, gıcır gıcır yıkanmış, mükemmelen ütülenmiş, hattâ hafif tertib kolalanmış iki gömlek olduğu halde bir tek yakalık bile yoktu..

Arkadi Nikolayeviç, kaşlarını çatarak can sıkıntısıyla:

— Amma da aksilik ha, diye söylendi-mağazalar kapalı.. halbuki ben sabah kanallığında merasime gitmek mecburiyetindeyim.. bu uzun şimendifer yıcıculuğundan sonra üstümdeki yakalığım rengi, sütlü kahveyi andırıyor.

Arkadi Nikolayeviç, yolculuk esnasında giydiği yakalığa bir defa daha göz atıktan sonra, biraz önceki sözlerini şöylece tashih etti:

— Daha doğrusu, sütsüz kahve rengini andırıyor..

Arkadi Nikolayeviç, düşünceli bir tavırla odanın içinde bir müddet dolaştıktan sonra, kim bilir nasıl bir sebebe binaen bu otel odasının duvarına asılmış olan Bah ile Mendison'un portreleri önünde durarak, yüksek sesle kendi kendine söylendi:

— Peki, şimdi ne yapmalı?

Büyük korozitörler Arkadi Nikolayeviçin bu sözlerini duymamazlıktan gel dilre; hiç bir cevap vermediler..

Arkadi Nikolayeviç aynı ahenkle sözlerine devam etti:

— Bu pis yakalıkla merasime giderek kendimi rezil edemem. Boyunbağımı, çıplak boynuma bağlayarak da o kadar kışının huzuruna çıkamam.

Arkadi Nikolayeviç Moskovadaki tanıdıklarını birer birer hatırlamağa başladı.. fakat daima bu gibi vaziyetlerde olduğu üzere Sidorov'un mezun olduğunu, Kulikov'un memuriyete bir yere gittiğini, Kaçulski'nin henüz mezuniyetten dönmediğini, Dementiyev'in ise ancak i-

ki gün önce Moskovadan ayrılmış bulduğunu hatırladı.

Böyle bir çaresizlik içinde kalan Arkadi Nikolayeviç, nihayet, takriben on, on beş yıldanberi yüzünü görmediği Moskova Fedya amcasını hatırladı.

Fedya amcanın Arkadi Nikolayeviçin hayatında oynadığı rol pek küçük ve ehemmiyetsizdi. Arkadi Nikolayeviç, sadedece, kooperatif memurlarından Fedya isminde bir amcası olduğunu, ve bu amcasının Moskovada oturduğunu biliyordu. Bundan fazla amcası hakkında hiç bir malûmatı yoktu.

Arkadi Nikolayeviçin, Fedya amca hakkında aile kanallarından sızma bir de malûmatı vardı: Fedya amca beş yaşında bir çocukken, yanlışlıkla, üç kapıklik bakır bir para yutmuş.. bu para yutma keyfiyeti istisna edilirse, Fedya amcanın hayatına aid diğer hususiyetler Arkadi Nikolayeviç için tamamen meçhuldü.

Arkadi Nikolayeviç bunları hatırladıktan sonra:

— Amcama telefon etmekten başka çare yok, diye söylendi.. Ona telefon eder bir yakalık isterim.. herhalde amcam iyi, tatlı bir ihtiyarcık olsa gerek..

Arkadi Nikolayeviç, telefon rehberinde amcasının soyadı olan Stolbunov ismini buldu, ve derhal telefona sarıldı:

— Stolbunov'la konuşabilir miyim?

Ahize, aksice hissini veren bir sesle cevap verdi:

— Stolbunov karşınızda; ne istiyorsunuz?

— Fedya amca, sizinle Dineprpetrovskdeki yeğeniniz Arkadi Nikolayeviç konuşuyor.. beni hatırladınız mı?

Ahize, isteksiz bir tavırla:

— Hatırladım, cevabını verdi.

— Nasılsınız, Fedya amca?

— Eh, şöyle böyle..

Bu sözlerden sonra aradaki konuşma kesildi.

Soğuk soğuk ter döken Arkadi Nikolayeviç, kendi kendine:

— Herhalde bir şeyler söylemek lâzım!

Derhal yakalıktan bahsedemem ya!

Ve, sanki şeytan dürtmüş gibi, birdenbire bakır para hâdisesini hatırlayarak:

— Amca, diye seslendi, şu şey.. Yani

şu yuttuğunuz para sizi rahatsız etmiyor ya?..

— Aziz yeğenim, şu son elli yıl içinde ara sıra parasızlık yüzünden sıkıntı çektiğim olmuştur; fakat para yüzünden rahatsız olduğumu hiç hatırlamıyorum.

Böyle dolambaçlı yollardan hiç bir netice elde edemeyeceğini anlayan Arkadi Nikolayeviç doğrudan doğruya maksada girişmeğe karar verdi:

— Fedya amca, dedi, sizden ufak bir ricam var. Ben ancak bu sabah Moskova'ya geldim. Oteldeyim. Çamaşır değiştirmek üzere bavulumu açtığım zaman bütün yakalıklarımı evde unuttuğumu farkettim. Dükkânlar kapalı. Halbuki ben de yarın, sabah bir yere gitmek mecburiyetindeyim. Sizin yakalıklarınız kaç numara?

— Otuz dokuz!

— Ne güzel bir tesadüf. Aman amcacığım, siz mi buraya gelirsiniz, yoksa ben mi size geleyim.. oturur, güzel güzel konuşuruz.. hem benim size anlatacağım çok enteresan şeylerim var..

Ahize hiç cevap vermiyordu.

— Ne karar verdiniz Fedya amca?

Birdenbire Fedya amca şüpheli bir eda ile sordu:

— Kuzum, sormak gibi olmasın ama, siz niçin Moskovaya geldiniz?

Taltif edilmek ve memleketin en yüksek nişanını almak üzere buraya geldiğini söylemek Arkadi Nikolayeviç biraz saygısızlık gibi göründü.. Tevazuu elden bırakmak istemiyerek:

— Şey... İş için geldim.

— Bir hâdis falan mı oldu?

Arkadi Nikolayeviç, aynadaki aksine bakarak gülümsedi ve:

— Evet, dedi, bir hâdis oldu.

Ahizeden bir öksürük sesi geldi; sonra şu sözler duyuldu:

— Acaba matbuata, gazetelere akseder mi dersin?

— Evet, zannediyorum ki aksedecek..

Fedya amca, açıkça söylemek lâzım gelirse ben bu mesele etrafında gürültü koparılmasını istemem amma..

— Aziz yeğenim, doğrusunu isterseniz ben de isimlerimiz etrafında gürültü koparılmasına taraftar değilim. Soyadlarımız ayrı ayrı olmakla beraber gene buna

Ben şimdi babama haber veririm. dedi.

Misafir geniş adamlarla yürüyerek sahanlığı geçti, sarı tahtalı bir sofaya girdi. Burası beyaz badana, çıplak duvarlı, soğuk bir yerdi. Yalnız kapının karşısına gelen duvarda, iki av tüfeği ve bir kösele, eski servet ve ihtişamı hatırlatan ceviz bir konsol vardı.

Genç adam, nazif nazarlarıyla bir saniyede her tarafı sararak kendi kendine mırıldandı:

— Hakikaten burası sefalet kokuyor.

O, daha kürklü paltosunu çıkarıp iskemlelerden birinin üzerine koymamıştı ki Muallâ göründü. Atkısını ve önlüğünü çıkarmıştı. Yabancı misafiri büyük fakat çıplak bir salona aldı. Burada, mazinin ihtişamını hatırlatan eski ve harap bir kaç koltukla bir masa ve duvarda göğsü nişanlarla örtülü, beyaz sakallı ve asil yüzlü bir ihtiyarın büyük bir portresi vardı.

— Babama kimi haber vereyim efendim?

Bunu sorarken gözlerini misafire doğru kaldırmıştı. Koyu kadifeye benziyen bu iri ve derin gözler, dünyanın en güzel gözleri idi. Bunlarda mağrur bir mana ve tatlı bir ifade vardı; bunlar sahibinin temiz ve ciddi ruhunu, gölgesiz olarak gösteriyorlardı.

Misafir hüürmetle eğilerek cevap verdi:

— Lütfen muharrir Cevad Kartalın kendisiyle görüşmek istediğini söyley misiniz efendim?

Genç kız hayretle titredi, yüzü hafifce kızardı. Cevad onun gözlerinden şaşkınlığa ve meraka benziyen bir duygunun geçtiğini gördü. Dünyadan uzakta gibi yaşayan bu kız Cevadın ismini tanımış ve eserlerini severek okuduğu bu meşhur muharririn babasını niçin görmek istediğine merak etmişti.

Sevinli ve çok zarif bir tavırla uzaklaştı..

— Şu açık kapıdan içeri buyurunuz.

— Abla, bir bey kapıyı çalıyor.

Minimini parmağıyla bahçenin parmaklığını gösteriyordu. Muallâ hemen başını çevirdi ve parmaklık arkasında hiç tanımadığı uzun boylu bir adam gördü. O dakikada genç kızın ilk hareketi çamaşır sepetini alıp hemen eve koşmak oldu, fakat birdenbire durdu. Bir yabancısı karlar altında bekletmek doğru olamazdı. Saçlarını kısmen düzelterek kapıya doğru yürüdü.

Genç adam şapkasını çıkararak sordu:

— Burası Nedim beyin evi midir küçük hanım?

Muallâ kapıyı açarak cevap verdi:

— Evet efendim.

— Ben İstanbuldan Müfid bey tarafından geliyorum; acaba kendisini görebilir miyim?

Muallânın ciddi ve çekinken yüzü hemen ışıldadı:

— Şüphesiz efendim. Müfid bey ve haremimiz en büyük dostlarımızdır. Buyurunuz beyefendi.

Misafir genç kızın arkasından eve doğru yürüyor ve derin nazarlarıyla onun en ufak bir hareketini bile takib ediyordu.

Muallâ:

— Ayşe... diye seslendi. Fakat utangaç kız bir tavşan gibi sıvışıp kaçmıştı.

Genç kız avluda bıraktığı çamaşır sepetini tekrar mutfığa götürmek için acele ile giderken ziyaretçiyeye:

— Şu açık kapıdan içeri buyurunuz.

— Şu açık kapıdan içeri buyurunuz.

— Şu açık kapıdan içeri buyurunuz.

— Şu açık kapıdan içeri buyurunuz.

— Şu açık kapıdan içeri buyurunuz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Temizlik işlerine lüzumu olan bir tane otomobil açık eksiltmeye konulmuştur. Bu otomobile 1750 lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 131 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 13/3/939 Pazartesi günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalılar. (B.) (1235)

İtfaiye anbarında bulunan ve hepsine 176 lira 42 kuruş bedel tahmin olunan hortum ve bahçe rekoru, hoparlör, benzin tankı tulumbası, odun baltası, eski bataniye vesaire gibi hurda eşya satılmak üzere pazarlığa konulmuştur. Eşyalar itfaiye ambarında, listesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 13 lira 23 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 16/3/939 Perşembe günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalılar. (1340)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Vagonların tahmil ve tahliyeleri için verilmekte olan mühlet senenin Eylül, Birinciteşrin, İkinciteşrin ve Birincikanun aylarında Haydarpaşada ve İzmirde (8), diğer istasyonlarda (6) saattir.

Senenin diğer aylarında bütün istasyonlarda sekiz saattir. Bu saatlerde araya giren öğle tatilleri dahildir. Ambarların kapalı kaldığı muayyen gece saatleri ve tatil günleri dahil değildir. 5/Mart/939 dan itibaren bu suretle tatbik edilecektir.

Buna muhalif olan ilân ve emirler mülgadır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilebilir. (1403)

NEVROZİN

Baş, Diğ, Neze, Grip, Romatizma

Nevralji, kıkıkk ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

tarafar değilim.. peki kuzum, sen yarın sabah nereye gitmek istiyorsun?

— Telefonla söylemek doğru değil, Fedya amca! İyisi mi yanınıza bir yakalık alarak buraya geliniz de size hepsini anlatırım.

Arkadi Nikolayeviçin bu sözlerinden sonra, birincisinden daha uzun bir fasılla oldu.. nihayet ahize, sert bir tonla:

— Yakalıklarımın hepsini yikatmağa verdim, dedi.

— Hiç olmazsa bir tane de yok mu?

— Hayır, yok.. Hem... Allahaismarladık.

Arkadi Nikolayeviç, telefonun kapanmasından doğma kuru bir ses duydu.

— Bu konuşmadan iki gün sonra, kırmızı yüzlü şışmanca bir zat olan Fedya amca, Arkadi Nikolayeviçin oteldeki odasında

oturuyor, yeğeninin yüzüne, ve göğsünde pırl pırl parıldayan altın madalyasına bakmamağa çalışarak şunları söylüyor du:

— Aziz yeğenim, işte sana istediğin yakalıkları getirdim.. altı tane. O gün yakalıklarımın kolacında oluşuna fena halde canım sıkılmıştı.. Sevgili yeğenim, sen o gün nişan takma merasimine, Krem lin sarayına hangi gömlekle gittin?

Arkadi Nikolayeviç gülümsüyerek:

— Rus gömleğiyle gitmek icab etti. Tabii boyunbağı falan takmadım..

Yarınki nüshamızda:

Marselin mektupları

Çeviren: Esad Erar

"Son Posta,, nın

Edebî

Romanı: 7

Muallâ

Nakleden :
Muazzez Tahsin

Müfid bey kurnaz bir gülüşle güldü ve gene belirsiz bir istihza ile:

— Tabii bunun ehemmiyeti yok.. hiç, hiç ehemmiyeti yok. dedi.

Yengesini kapıya kadar uğurlarken tekrar ediyordu:

— Hakikaten hiç, hiç ehemmiyeti yok.

III

Karlı ve tipili bir gün... İzmîtin üstü bembeyazdır; sokaklar, evler, gelip geçen trenler, ağaçlar, tepeler hep beyaz..

Şehr'in hâkim bir tepesinde yıkık, dökülecek ve dağılacak kadar yıkık olan Nedim beyin evi bile, bugün beyaz yüzile gözlerle sevimli görünüyor. Geniş bir kar tabakası onun da sefaletini örtmüştü..

Ayağına köylü kadımlarınki gibi kalın ve sağlam ayakkabılar giymiş, başına, kulaklarına: sıkıca örten yünlül bir atkı bağlamış olan Muallâ, avlunun bir köşesindeki çamaşırılıkta yıkanan çamaşıruları bir sepete doldurmuş eve götürüyordu.

Dışarılık biçiminde yapılmış rengi soluk entarisine rağmen ince ve zarif olduğu ilk nazarda keşfedilen beline mavî basmadan bir önlük sarmıştı.

Muallâ orta boylu, narin, güzel vücutlu bir kızdı. Başını saran ve gözlerine kadar düşen atkısı yüzünü kısmen örtüyordise de, çamaşır sepetini yerden kaldırıp taşınmasında bile tabii ve hilki bir zarafet görülüyordu.

Genç kız çamaşır dolu sepeti bin müs küllâla avlunun ta ucundan eve kadar götürürken birdenbire evin kapısı açıldı ve küçük kardeşi Ayşe sahanlıkta göründü. Böyle soğuk bir havada kardeşinin dışarı çıkmış olmasına Muallânın canı sıkılmıştı. Sepeti yere bırakarak hemen seslendi:

— Ne var Ayşecik?

İnce bir ses, yalvarıyormuş gibi cevap verdi:

— Feridunun karnı açılmış. Hem babam tavan arasındaki odanın anahatlarını bulamadığı için öfkelenmiş.

Muallâ elini alelacele önlüğünün cebine soktu ve anahtarı çıkararak Ayşeye seslendi:

— Sahi, yerine asmayı unutmuşum, gel al yavrum.

Çocuk merdivenleri inerek sık adımlarla ve karlar içinde yürümekten keyiflenerek ablasına yaklaştı fakat anahtarı aldıktan sonra da ablsının yüzüne bakarak yerinden kıpırdamadı.

Muallâ hiç bir şeyin farkında değilmiş ve Aysenin asıl maksadını anlamamış gibi sükûnetle sordu:

— Ne bekliyorsun Ayşe? Gidip anahtarı götürsene.

— Şey... Feridunun karnı çok acıkmış abla.

Genç ve şakrak bir kahkaha ortalığı çınlattı:

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

— Ayşeciğin de... Değil mi yavrum? Peki haydi sen koş, ben de sepeti ya-

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Kenan Paşa Zadenin akıbeti

Diye, bir iftirada bulunması bile çok muhtemeldi.

Artık, canından bakmış usanmış.. her şeyi gözüne almış bir adam kayıtsızlığı ile evden fırladım. Önüme gelen sokağa dalıp çıkmaya başladım.

Nereye gidiyordum? Bunu, ben de bilmiyordum. Tek bir ümidim vardı... Benim yüzümden pek çok para kazanmış olan Proodomuzun, bana bir yol gösterdiğini ümid ediyordum. Ve doğruca ona gitmek istiyordum.

Fakat ona, yani kum gibi memur kaynayan Galataya, nasıl gidecektim? Artık benden en açık ve en sarıh bir lisan ile bahsedildiği için, hiç şüphesiz ki, daha Köprüyü geçmeden, derhal ele geçecektim.

Bereket versin ki, senelerdenberi geçirdiğim tecrübeler dolayısıyla, zabıta memurlarının nerelerde faaliyet gösterdiklerini biliyordum.

Proodomuzun, Galatadaki dükkânına güpegündüz gidemeyecektim. Nasıl olsa, geceyi bekliyeciğim.

Bu müddet zarfında yakalanmamak için, zabitanın faaliyet sahaları olmayan yerlerde dolaşmaya karar verdim.

Sultanahmed meydanını sür'atle geçerek, yangın yerlerinden (Ahırkapı)ya indim. Orada, kayıkların, odun kömür hamallarının oturduğu bir kahveye girdim.

Kendime, sanki iş için birini arıyan bir adam tavrı vererek etrafa göz gezdirdim. Sonra, kuytu bir köşeye çekilerek, kavırsız bir tavırla:

— Kahveci! Bir nargile.. bir şekerli kahve...

Emrini verdim.

Hamallar ve kayıklar, gürültülü konuşmalarla domina ve iskambil oynuyorlardı.

Oyun oynayanlar da, (Kumkapı cinayeti)nden bahsediyorlardı.

Tabiidir ki, bütün bu konuşmalara kulak kabartıyordum. Ve, kulağıma gelen karmakarışık sözlerin tesirile buram buram terliyordum.

Herkes bana, ağız doluları küfürler ediyordu. Şimdiye kadar yaptığım cinayetler, sayılıp bitirilemiyordu.

Ayrıca bugüne değin vukua gelen ve failleri ele geçirilemeyen, bütün bu sirkatler ve cinayetler hep benim sırtıma yükletiliyordu.

— Böyle dehşetli bir haydut, ne Avrupa'da ve ne de Amerikada dünyaya gelmemiştir... Bu canavar herif yakalanırsa, onu kolay kolay idam etmemelidir. Yaptıklarının cezasını, en ağır ve en acı bir şekilde ödetmelidir.

Diyorlardı.

Ve o zaman, artık ölümlerden ölüm beğeniyorlardı.

Bazıları, eski zamanda olduğu gibi, kafanın satırla kesilmesini istiyorlardı.

Bir kömür amesi, kafamın böylece kesilmesini de ehven buluyor:

— Hayır.. onun kafasını, bir kör destere ile kesmeli... Bu işi bana havale etseler, alimallah on para almadan, meccanen cellâdlığını kabul ederim.

Diyorlardı.

Bir hamal, bu idam şeklini de hafif görüyordu:

— Ulan!.. O da hiç... Hem, elin harıramzadesinin pis kanile ellerimi niye kirletiyim... Ben hükümet olsam, başka bir şey yaparım. Vaktile, (Battal Gazi)'nin zamanında olduğu gibi bu herifi yaş bir manda derisine sararım.

Güneşli bir yere asarım. Deri kuru dukça kurur. Onu sıkıkça sıkır. Her gün kemiklerinden birini kırar. Günlere bu azabı çeker. Acı acı, başıra başıra geberip gider. Hiç olmazsa, başkalarına da ibret teşkil eder.

Diye, dişlerini gıcırdata gıcırdata söylüyordu.

Bir Rum balıkçı da işe karışmıştı. O da ortaya şöyle bir fikir atmıştı:

— Hani bizim Kostantin zamanı yok mu?... O zamanda, böyle canilerin ellerini ayaklarını, ayrı ayrı dört ata bağ-

larlardı. Ve bu dört atı, ayrı ayrı istikametlere çevirerek şiddetle kırbaç-larlardı. Dört at, dört tarafa koşar, kuyruklarına bağlı olan cânıyı, dört parça yaparlardı.

Fasulva pilâkisi satan kart bir ermeni, balıkçı rumun sözlerini beğenmedi:

— Uzun iş.. hem, zavallı hayvanları bu işe karıştırmakta mana ne?... Bu herifi, bacaklarını ayırarak tepe aşağı asmalı. Ondan sonra, büyük bir satır almalı. Apış arasından başyarak ense sine kadar ikiye ayırmalı.

Hepsi de ayrı ayrı ölümüne kasdeden bu adamların arasında, zangır zangır titremeğe başladım.

Şu ana kadar bu adamlar beni tanı-mıyorlardı. Fakat, meş'um bir tesadüfle şayet tanıyabilirlerse, hiç şüphesiz ki, üzerime çullanacaklar.. hükümet-ten korkarak parçalamasalar bile, hiç olmazsa yumruk ve tekme darbeleri altında bir hayli hırpalayacaklardı.

Daha fazla dayanamadım. Elimdeki nargilenin marpuçunu, usullacık yanıma bıraktım. İşaretle kahveciyi çağır-dım. Kahve parasını verdim. Dehşetli bir korku buhranı ile titrediğim halde, mümkün olduğu kadar kayıtsız görü-nerek usullacık kahveyi terkettim.

Sarayburnu parkının kuytu köşele-rinde dolaşa dolaşa akşama kadar va-kit geçirdim. Ortalık kararırken, gene tenha yerlerden köprüye doğru ilerledim. Tam Eminönüne gelince, yakamı kaldırıp omuzlarımı kısarak kendime, işinden dönen bir amele şekli verdim. Kalabalığın arasına karışarak, süratle köprüyü geçtim.

Doğruca, Proodomuzun evine gittim. Orada, bulamadım. Nihayet Mumha-ne civarında her zaman devam ettiği bir meyhanede onunla karşılaştım.

Beni görür görmez, fena halde yüzü-nü ekşitti:

— Beğendin mi yediğin halı. Ayık-la bakalım, şimdi pirincin taşını.

Dedi.

Görüyosunuz ya.. Dünyanın en menfur adamlarından biri olan adı ve sefil bir hırsız bile, benim yaptığım hareketin fecaatini yüzüme çarpıyor-du.

Vaziyetimin ne kadar vahim oldu-ğunu, gittikçe daha fazla hissediyor-dum. Artık, Proodomuzla münakaşaya girişmek istemiyordum.

Onun için, sınımsız onun ellerini yaka-ladım:

— Biliyorum. Neticenin ne olacağı-nı, çok iyi anlıyorum... Senden başka kimsem yok. Beni, kaçır. Kurtar.

Diye, yalvardım.

Proodomuz, bu işi deruhde etti. Ev-velâ, kendi evine götürüp saklamak.. sonra da, gizlice bir ecnebi vapuruna bindirerek kaçırmak istedi.

Fakat, kendisi de zabitanın daimi tar-rassudu altında bulunduğu için:

— Seni, bizim evde saklamak müm-kün olamaz. Hadi kalk, Artinin evine gidelim.

Dedi.

Kalktık. Artinin evine gittik. Mese-leyi ona da naklettik.

Artin, özür diledi:

— Dün, kaynanamla baldızlarım gel-diler. Ev, kalabalık. Burada saklanmak mümkün olamaz. Hadi, bizim Antra-niğin evine gidelim.

Dedi.

(Ankara İstiklâl mahkemesince idam-na karar verilmiş olan Sarafim, bu sabah saat dörtte, salben idam edil-miştir.)

BİTTİ

28/Şubat/1939

Çemberlitaş
Ziya Şakir

Belediye Sular İdaresinden :

Kapalı zarfla münakasa ilânı

İdaremizce Kâğıthane terşih havuzlarında yaptırılacak hafriyat kapalı zarfla münakasaya konumuştur.

1. — Bu iş için tanzim olunan şartname idaremiz Levazım Servisinden parasız olarak alınabilir.

2. — Talibler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 22/Mart/1939 Çarşamba günü saat on beşe kadar Taksim Sıraserviler cad-desindeki İdare Merkezinde Müdüriyete vermiş olmalıdırlar. Bu saatten sonra getirilecek kapalı zarflar kabul edilmez. •1400•

Son Posta'nın tefrikası: 48

Baron de Tott'un hâtıraları

Besarabya topraklarında

Benim için gönderilen heyet ile hududda karşılaştığım zaman, evler üzerinde yuva kuran bir leylek de beni istikbale gelir gibi göründü

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Moldavyanın geçtiğimiz bu kısmı bana Yaşa gelirken geçtiğimiz taraflar kadar güzel göründü. Fakat Kichenowa yak-laştıkça daha dağlık olmağa başladığını zannediyordum. Sonra, gittikçe daha ge-nişliyen ve çıplaklaşan boğazlardan indik. En nihayet, Besarabyayı gördük. Biz da-ha Besarabyaya girmeden sağdak ve sol-daki tepelerin namütenahi hecinlerle (1) dolu olduğunu gördük.

Yanımdaki Rumlar Tatarlara aid olan bu hayvanların böyle yabancı topraklara girerek sık sık münakaşalara sebebiyet verdiklerini, gürlütünün ancak muna-zaa mevzuu teşkil eden mer'alar yenip bitirildikten sonra neticelendiğini bana söylediler.

Çok geçmeden, bu sürülerden pek ço-ğunu gördük. Hattâ beyaz develer bulun-duğu da gözüme çarptı.

Huduđu geçer geçmez bize doğru gelen bir süvari grubu göründü. Bunlar Sultan seraskerin kendi muhafızlarından on Seimen (segban) ile birlikte beni istikbal için gönderdiği tercüman idiler. Benim göndermiş olduğum sâi de kendilerine re-fakaş ediyordu. Sâi, sultanın cevabını verdi. Tercüman da bana söylemeğe me-mur edildiği nazikâne şeyleri tebliğ etti. Sonra, dört süvari öne geçti. Düz, tama-men çıplak bir arazide ilerlemeğe başla-dık. Toprak katı idi. Üzerinde yol belli belirsiz bir halde bulunuyordu.

Yeni mihmandarım Lehistanda doğmuş ve sonra müslüman olmuş bir Yahudi idi. Almanca söylüyordu. Lâkırdıyı o ka-dar seviyordu ki bütün tarihini öğren-mek için kendisine hiç bir sual sormak lü-zumunu hissetmedim. Nogayların han-dan memnun olmadıklarını, Hanın zâfi yüzündeki padişaha Orcapiyi gitmek için geçeceği Yédesan ve Dgamboylouk vilâyetleri üzerinde İchetirah (2) hakkını terkettiğini de haber verdi. Bu muha-veremiz arada sık sık inkıtâa uğrayordu. Bunun sebebini burada kaydetmeğe Türk-ler nezdindeki itibarını artırmağa hiz-met ettiği için lüzum görüyordum.

Benim için gönderilen heyet ile hu-dudda karşılaştığım zaman, yılan ile ta-gaddi eden, evler üzerinde yuva kuran ve şarklılar tarafından bir nevi kuş ilâhı gibi hürmet gören bir kuş, bir leylek te beni istikbale gelir gibi göründü. Araba-nın pek yakınından süratli bir uçuşla sola geçti. Yolun üzerinde uçuşuna devam e-derek önümdeki süvarilerden 200 «Coi-se» ileride yere kondu. Süvariler yakla-sınca havalanıyor, arabama doğru uçu-yor, gene arabanın etrafında dolaşiyor, tekrar ileride bir noktada yere iniyordu. Tâ Kichela'ya (3) e varıncıya kadar bu manevrada devam etti.

Besarabyada hâkim bulunan sultanın oturduğu bu şehir bu vilâyetin merkezi telâkki olunur. Bu mevkiî işgal eden prens hükümran olan sultanın büyük oğ-lu idi ve serasker (4) ünvanına sahibdi. Şehir vâsıl olduğumuz vakit, bir mir-za (5) gelerek prens tarafından beni se-

(1) Sirtında iki kanburu olan bu hayvan yalnız bir kanburu olan alefâde dededen çok daha büyüktür. Fakat bu iki nevi hayvanı birbirlerinden tefrik edecek isimlerin istimal-i hususunda ittifak yoktur gibi görünüyör. Maamafih, yalnız bir kanburu deveye ma-lik olan Arablar ona «deve» ve «Dromada-re - Hecln» kelimeleri de aynı cinsten iki kanburu hayvana itlak edilmek lüzum ge-lir gibi görünüyör.

(2) Bu resmin çiftçi için zararlı bir fiat ile hububat olarak tahsil edildiği yukarıda söylenmiştir.

(3) Kichela kış karargâhı manasındadır.

(4) Serasker Türkçe bir kelimedir. Acem-cede «baş» demek olan «ser» kelimesi as-ker yani soldat kelimesinden tereküb eder. Bu öyle bir askerî rütbedir ki ondan yukarı-sı yoktur. Bu ancak Generalissime ile ki-nyas edilebilir. Umumiyetle bu ünvan hudud-larda kumandanlık edenlere yahud mühim bir kuvvet ile ayrı bir halde harekât iera ey-leyenlere verilir.

(5) Asilzadelere Mirza denir. Tatarlarda muhtelif asalet sınıfları bulunduğu aşâğıda görülecektir.

lâmladı ve benim için hazırlanmış olan yere götürdü. Sonra, bu zat ile birlikte sultanın (6) nezdine gittik.

Bu, on sekzi, yirmi yaşlarında, uzun boylu, iyi yapılı, güzel olaktan ziyade asil çehreli bir delikanlı idi. Mütevaziane tavırlarına biraz da sıklıganlık eseri in-zimam ediyordu.

Ben kendimde de bu sıklıganlığı iza-leye çalıştım. Gerek bu prensin, gerek gûya barbar olduğu söylenen bu sarayı terki eden mirzaların medenî oldukları iddia olunan milletlerde çok kere tesadüf edilemeyecek kadar nazik ve mütefit ol-duklarını gördüm.

Sultanın ve mirzaların zengin olma-makla beraber biraz itinalı ve zarif olan esvabları istisna edilirse, Tatarlardaki mobilyalar ancak zaruri olan şeylere in-hisar eder. Cam lüksü ancak prensin a-partmanında vardır. Kış mevsiminde sa-ir pencereleri hep kâğıt örtülerle kapar. Daha serbest nefes almak için yazın bunları kaldırılır ve uzaklarda görü-nen Karadenizin manzarasından mania-sızca mütelezziz olurlar.

Sultan beni yemeğe alıkoymdu. Büyük bir iğtiham olmakla beraber, bize ikram edilen Niesterin o nefis balıkları Tatar-lardakinden daha iyi aşçıların eline düş-meğe lâyık olduklarını görüyordum. Kuş ve tavşan adı kendileri için büyük bir zevk teşkil ediyor. Sultan maiyetinde bir çok mirzalar olduğu halde sık sık ava çıkıyor. Ava silâh ve eşya ile birlikte gi-dilmektedir. Çünkü birkaç gün sürüyor-lar. Her akşam karargâh kuruluyor. Seraskerin maiyetinde daima bir miktar asker bulunuyor. Bazan bu eğlence avla-rı daha ciddî seferler için birer bahane-dirler.

Gece, Bağa iken satın almış olduğum küçük bir arabayı tamire çalıştılar. Bu-nu uyku için bir nevi koltuk haline sok-muştum. Sandıklar bir yük arabasına konuyordu.

(Arkası var)

(6) Yukarıda söylendiği vechile hanedan-dan olan prenslere Sultan denir.

Sözün kısası

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Dost sözü bazan acı gelir derler.. O müessesenin bugün başında bulunan zat-la vaktile iğbirliği etmiş bir adamım. Ken-disine, şahsına ve fezailine sonsuz hümr-etim vardır. Onun içindir ki bu satırları, kendisinin pek dürüst ve asil bildiğim viodanını tahrik etmek ve yüz tane bed-baht vatandaşın, koruyacağından ümid-var bulunduğum haklarını bir an evvel ihkak etmesini dilemek gibi garazsız ve ivazsız bir maksadla yazdım.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiatları 4 - 3 - 939

ÇEKLEB

	Açılış	Kapanış
Londra	5,93	5,93
Neu-York	126,40	126,40
Paris	3,3625	3,3625
Milano	6,6525	6,6525
Cenova	28,7525	28,7525
Amsterdam	67,215	67,215
Berlin	50,77	50,77
Bükres	11,2825	11,2825
Atina	1,0825	1,0825
Sofya	1,56	1,56
Prag	4,33	4,33
Madrid	5,93	5,93
Varşova	23,8450	23,8450
Budapeşte	24,9675	24,9675
Bükres	1,5000	0,9050
Belgrad	2,8375	2,8375
Yokohama	54,62	54,62
Stokholm	30,5275	30,5275
Moskova	23,8825	23,8825

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » III »	—	—
» » I vadeli	—	—

«Son Posta» nun deniz romanı: 113

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Üsera karargâhındaki oyun

Doktor cenabları, çok samimî görünen sahte edasile benim iztiraabımı teskin edecek tedbirler alıyor ve tedavim hususuna itina (!) ediyordu. Halbuki verdiği ilaçlarla bu mevhum iztiraabımı tazif etmek gayesini istihdaf ediyordu. Almanyadaki akrabamdan bana beş bin sterlin gönderilmesi için lâzım gelen haberin ulaştırılmasına tavassut ettiği ve para da geldiği takdirde onun bu hizmetine mukabil paranın muayyen bir kısmını kendisine vereceğimi söylediğim zaman doktorun ifgal olunması işi tekemmül etmiş bulunuyordu. Mevhum beş bin İngiliz lirasının onun burnu ucunda sallanmakta olmasını temin ediyor ve paraya karşı gönlündeki şiddetli ihtirastan istifade ederek onu körleştirmiş ve kendî işlerine alet etmiş bulunuyordum.

Kaçmak için teşkil edilen grup otuz kişiden mürekkebdî ki yedisi Şimalî Almanyâ Lloyd ticaret kavetlerinden olup İngilizler tarafından Samoa'da esir edilmişlerdi. Onlar harb patladığı vakit Amerikanın Cenub denizlerindeki limanlarından biri olan Pagopago'da bulunuyorlardı. Harbin infilâkını haber alınca küçük bir gemi ile Alman Samoa'sına gitmişlerse de burasının Yeni Zelandalıların eline geçmiş olduğunu görmüşlerdir.

Kaçmak için «Asker alma işi» ni gayet gizli olarak yapıyordum. Firar plânı diğer esirlerden gizli tutulmak lâzım geliyordu. Hattâ esirler arasında da olsanız sırlarımızın birkaç kişiden başkası tarafından duyulmamasına son derece itina eylemeniz ve bu yolda çok hassas hareket etmeniz bir kaidedir. Zira bu kadar insanlar arasında kimin casus olduğunu bilmek sizin için pek mümkün olamaz. Firar için seçtiğim kimseler, hepsi de herhangi bir şeyi yapmağa amade âtesin gençlerdi.

Bir gün birkaç esir bana gelmiş ve: — Kont, demişlerdi, yaklaşan Noel için bir temsil hazırlasak nasıl olur?

Temsil, oyun, tiyatro... Bu benim için bir fikirdi.

— Muhakkak ki iyi olur, dedim, ben donanmada iken bu gibi işlerle meşgul olmadım değil.. Biz de burada, Motu - ihide bir oyun yapacağız ki Berlindeki en iyi bir tiyatroyu geçmiş olacak! Fakat bu iş için her şeyi bana bırakmalısınız, bu işin rejisörü ben olmalıyım! — Hay hay kont! Demişlerdi.

Esir arkadaşların bu teklifleri üzerine kamp kumandanından bir piyes temsil etmek müsaadesini istihsal etmişim. Kumandan da bu fikri büyük bir hararet ve memnuniyetle terviç etmişti. O, bu suretle yalnız esirlerin değil, fakat kamp muhafızlarının da eğlenme ihtiyaçlarını biraz karşılamış olacaktı. Zira adadaki hayat herkesin ruhu üzerinde ağır tesir husule getiriyordu.

Bir müddetlik sonra, üsera karargâhı, benim sahneye vaz'edeceğim oyunun hazırlıklarıyla çalkanıyordu. Bu hazırlıklar, benim ve çocukların, firar için yaptığımız istihzaratı setreden bir perde vazifesini görüyordu. Bu tiyatro (!) hazırlığı hem kamp muhafızlarını ifgal etmiş oluyor, hem de kendilerini berabermiz almaya muktedir olamayacağımız diğer esirleri avun duruyordu. Firarımıza yarayabilecek ve fakat onlarca zararsız görülebilecek şeylere ihtiyacımız olduğu zaman bu gibi eşyayı müstakbel piyes temsili nam ve hesabına istiyorduk. Hülâsa kampda ne istiyor, ne yapıyorsak hepsi müstakbel «oyun» için idi!

Hattâ bizim mefruz Groses Schauspielhaus için istenilen şeylerle bir teliz cihazı bile yapmıştık. Konserve kutularından ve evvel tedarik edilmiş pamuk barutundan el bombaları da imal eylemiştik. Bombaların bir sigara ile ateşlenecek fitilleri vardı. Adamlarından biri, adanın içlerinde kâin bir çift-

likte çalıştığı zaman tarla açmak için cesim ağaç kütüklerini berhava etmek için kullanılan dinamit ve barut elde ederek bunları kampa getirmişti. Kezalik kampın silâhhanesinden bir çift tabanca asırmağa da muvaffak olmuştu. Tahtadan sahte bir makineli tüfek yaparak mükemmel boyamıştık. Karşından gören bunu bir Lui veya Mxim tüfeğinden ayırd edemedi. Taklid olmakla beraber bu tüfek, korkunç manzarasile hakikî bir makineli tüfeğin yapabileceği kadar iş yapmış, bize faydalı olmuştu. Kavetlerden Von Zar torosky ufak tefek şeylerden bir seksant aleti vücade getirmiş ve bilâhare bu alet bizi asıl rotamızın elli mil açığundan götürmüştü. Maamafih o günkü ahval ve şerait içinde gizli yapılan bu aletin bu kadarlık hatasını çoğunsamamak gerektir.

Motorbotun hava hücrelerine külli-yetli miktarda komanya saklamak hususunda müşkülât çekmiş değildik. Biz bu suretle kaçma plânımızı rejisörümüz altında vaz'isahne edilecek piyesin gölgesine sığınarak inceden inceye hazırlarken geride kalacak diğer esirlerin de bilâhare kendilerine daha faydalı olabilecek surette bazı sahne eğlenceleri, müsamereler hazırlamalarını tavsiye ediyordum. Bu tavsiyelerime uyan ve bizim gruba dahil olmıyan bir çok gençler hakikaten bu yolda bazı şeyler hazırlamağa koyulmuşlardı. Fi-

rarımız ve firardan sonra da yapacağımız baskınlar için ihtiyacımız bulunan şeylerin çoğu benimle birlikte «hürriyet» e doğru bir hamle yapmak mevkiinde olan gençler tarafından vücade getirilecekti.

Bir gece yarısı, kamp nöbetçilerinden biri, benim bu genç çocuklardan üçünün harıl harıl çalışmakta olduklarını görmüştü. Bunlardan biri büyük bir Alman bayrağını boyamakta, ikincisi bir tabanca kılıfı yapmaktaydı, üçüncüsü de yatak çarşaflarından bir yelken hazırlamakta idi. Motorbotla uzunca bir müddet denizde seyretmek mecburiyetile karşılaştığımız takdirde benzinden tasarruf etmiş olmak için bota yelken açmağı istihdaf ediyorduk. Nöbetçi gördüklerini ertesi günü kamp kumandanına rapor etmiş bulunuyordu. Kolonel Turner bu habere karşı:

— Ooo, demişti, gördüğün şeyler sahneye konulacak piyes için yapıyorlar.

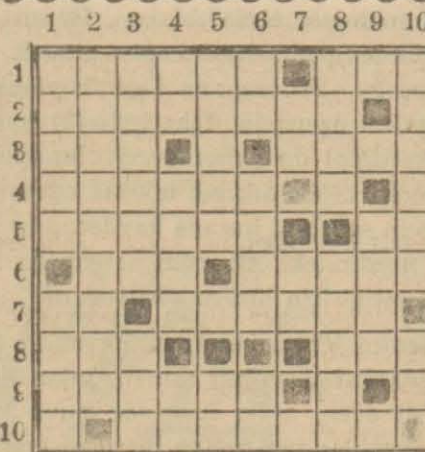
Bunu söylemekle beraber kumandan bana gelmiş ve sormuştu:

— Kont, diyordu; vaz' sahne edeceğimiz piyes için bir bayrağa ve tabanca kılıfına ihtiyacız olacağımızı anlarmıyız ama ya yelken ne oluyor? Bunu anlayamadım?

— Yelken mi? Ne münasebet efendim.. o, yelken değil, perde!

(Arkası var)

Gün'ün Bulmacası

Soldan sağa:

- 1 — Sigara kutusu - Kitabın üstü
- 2 — Belli oldu
- 3 — İçkil çalgılı eğlence yeri - Ekin biçmek için kullanılan biçak
- 4 — Taharri etmek
- 5 — Dillinde rekâket olan - Dahli
- 6 — Kralların başlarında taşıdıkları - Bir ağaç
- 7 — İşaret - İlişmek masdarından isim-fal
- 8 — Rakı - Saymak masdarından emri-hazır
- 9 — Akar getiren
- 10 — Ayıp şeyler.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — İçine yemek konulan kab - Fabrikasyon
- 2 — Saati düzeltmek
- 3 — Kulübe - Dost
- 4 — Lâhza - Müctemil çalışma - Bir nota.
- 5 — Zevcim - Ezmek masdarından emri-hazır
- 6 — Kırmızıya benzer renk - Koyunun kardeşi - Uzağı işaret için söylenen bir hece.
- 7 — Bir nota - Vazife
- 8 — Yaş olmıyan - Şey
- 9 — Buzanın büyüğü.
- 10 — Temizler - Yemek masdarından emri-hazır.

Evveldi bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Sar'a : 6

Sar'a hastalığını tedavi için elimizde mevcut ilaçlar bundan on, on beş sene evvelkine nazaran daha zengin ve müessirdir. Evvelce yalnız bromür mürekkebatına münhasır kalan tedavi bugün Lu minal ilâcile çok takviye edilmiştir. Bu ilâc sayesinde ciddi iyi neticeler elde edilmektedir. İlaç tedavisi yanında sihhî tedavi de ihmal edilmemelidir. Heycan, ihtiras, korku, sukut ve her türlü sulistimalattan hastalar mümkün olduğu kadar uzak kalmalıdır.

Sar'a meselesi hakkındaki yazılarıma son verirken bütün vatandaşların bilhassa alkolden, içki derdinden uzak kalmalarını bir fen adamı sıfatıyla tavsiye ederim. Bugün zevk için içilen içkilerin bizden sonra yetişecek olan nesiller üzerinde ne gibi tahribat yapacağını, ne şekilde bozukluklar tevild edeceğini bilmeyiz, işte bir taneisi de sar'adır ki bunun sebebi yüzde 58 nisbetinde; ana ve baba veyahud büyük babanın alkolik olmalarıdır.

Cevap isteyen okuyucularımın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Şeref), Alemdarda (Abdülkadir), Beyazıdda (Cemil), Samatya'da (Rıdvan), Eminönünde (Bensason), Beyübe (Hikmet Atlamaz), Fenerde (Vitali), Şehremininde (Hamdi), Şehzadebaşında (İ. Hakkı), Karagömrükte (Arif), Kılıçkızarda (Necatî Ahmed), Bakırköyünde (Hilâl)

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde (Kanzuk), Dairede (Güneş), Topçularda (Sporidis), Taksimde (Nizameddin), Tarlabasında (Nihad), Şişlide (Halk), Beşiktaşta (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:

Üsküdar'da (İskelebaşı), Sarıyerde (Nuri), Kadıköyünde (Sihhat, Rifat), Büyükdada (Sinasi Rıza), Heybelide (Tanış).

SPOR

Ankara muhteliti İstanbul muhtelitini 2 - 1 yendi

Birinci devrede İstanbul çok bozuk ve ahenksiz oynadı. Ankara iki golünü de bu devrede yaptı

İstanbul - Ankara muhtelitleri oyuncularını maçtan evvel

Dün Ankara - İstanbul muhtelitleri çok fena bir havada Taksim stadında oynadılar. Şiddetli bir rüzgâr, arasıra gözlere dolan dolu tanecekleri maçı zevkini de kaçırdı, topun düzenini de bozdu. Evvelâ Ankaralılar (göğsü beyaz yıldızlı yeşil forma ile), müteakiben İstanbullular (göğsü beyaz yıldızlı kırmızı forma ile) sahaya çıktılar. İki taraf birbirine birer bayrak hediye ettikten sonra maça başlandı. İstanbul kur'ayı kazanarak rüzgârı lehine aldı. İlk on beş dakika İstanbul yaptığı birkaç derme çatma hücumla geçti. Bilhassa forved hattı birbirine hiç alışık olmıyan oyunculardan mürekkebdî olduğundan bir türlü anlaşmıyor. Ankaralılar açılmağa başladılar. Akınları, birbirleriyle güzel anlaşılardan, tehlikeli oluyor. İstanbulun birkaç fırsat ve kornere kaçırdığı görülüyor. Ankara sağdan akına geçiyor. Top santrafor Orhanda... Sıkı bir şüt çektii ve top sol direğe çarpıp içeri girdi. Bu Ankaranın ilk golü... İstanbul rüzgâr da lehine olduğu halde sahada tutunamıyor ve Ankaranın hâkimiyeti devam ediyor. İstanbulun ortadan yaptığı birkaç akını Ankara kalecisi; Necden güzel bloklarla kesti. Ankaranın solaçık vasıtasile yaptığı hücumunu Lütfi favulle kesti. Frikik neticesiz...

31 inci dakikada sağdan yapılan bir Ankara hücumunda topu yakalayan Haşim kıvrak bir çalımla bekleri geçerek Hüsameddinin ayaklarına kapanmasına rağmen ikinci Ankara golünü yaptı. Bu gol İstanbul takımını gayrete getirdi. Nacinin güzel bir hücumunu Necdet fedakârane kesti. Arkasından Basriden yüzde yüz göllük bir pas alan Diran acele ve bozuk bir vuruşla topu avuta gönderdi. İstanbul hafları forvedi iyi takip ediyor ve hattâ kaleye şüt atıyorlar. Bunlardan birisi kaleye girerken sağ haf kafa ile kurtardı. Birinci devre bittiği zaman Ankara 2-0 galib vaziyette idi.

İkinci devreye her iki takım da değişikliklerle çıktılar. Ankara Gündüzü santrafor yerine almış; İstanbul'dan Basri ile Melih çıkararak Esad solçe. Ali Rıza santrafora, Angelidis santrafona, Yusuf ta sol hafa geçmişlerdi. Bu değişiklik takım için faydalı oldu ve rüzgâr altında oynamalarına rağmen derhal hâkimiyeti ellerine aldılar. Ali Rızanın şahsî bir hücumunu Necdet kurtardı. 7 nci dakikada Budurinin boş kaleye çektiği şütü Ankara solhafı elile kornere arttı. Penaltıyı Esad çekerek İstanbulun golünü köşeder. ağlara taktı. Bu golden sonra da İstanbul üstün oynamakta devam ediyor. Buduri iyi oynuyor. Fakat solaçık Diranın hücumları müessir olamadığı, sağda da Naci fazla çalım yaptığı için netice alınmıyor.

Ankaralılar Gündüz vasıtasile yaptıkları bir hücumda bir gol fırsatı kaçırdılar. İstanbulun üstüste yaptığı akınlar ve frikik atışları netice vermedi. 28 inci dakikada Gündüzün mükemmel bir volisini kalecinin göğsü kurtardı. Ankara müdafaaaya çekilmiş vaziyette... Santraf Haşan yerinde müdahaleler yapıyor. Kâh topu yere indirip pas vererek, kâh havadan uzun vuruşlarla tehlikeleri uzaklaştırıyor...

Ankara muhteliti kalecisi bir kurtarıcı yaparken

İkinci devredeki değişik İstanbul takımını fırtınaya karşı oynadığı halde iyi bir anlaşma gösterdi. Fakat forvetin fazla kombinezon yapma hevesi ve şütsüzlük sayı yapmalarına mâni oldu. Sepeliyen tolu arasında maç bittiği vakit Ankara 2-1 galibdi.

Dün de yazdığımız gibi bilhassa birinci devrede anlaşmıyan İstanbul takımı, iyi hazırlanmış ve ahenkli Ankara takımına az farkla mağlûb oldu. Ankaralılar fırsatlarından istifade ederek maçı kazanmağa muvaffak oldular.

İstanbul muhteliti: Hüsameddin - Lütfi, Hüsnü - Musa, Ali Rıza, Esad - Naci, Buduri, Melih, Basri, Diran.

Ankara muhteliti: Necdet - Ali Rıza, Nuri (Demirspor) - Nusret, Hasan Keşiş - Hamdi, Arif, Orhan, Haşim, Zeki...

Hakem: İstanbul bölgesinden Tarık (Söleymaniye).

M. T. Ö.

Ankara muhteliti dünki maçın revansını İstanbulla gene bugün Taksim stadında oynayacaktır. Dün de gördüğümüz gibi Ankaralılar anlaşmış ve kıymetli oyuncularından müteşekkül bir takımdır. Bilhassa haf hatları arasındaki ahenk mükemmeldir. Forvedde de iki açık ve Haşim güzel futbol oynuyorlar.

İstanbul muhteliti dünki mağlûbiyetin acısını bugün çok gayretli oynuyarak çikarmak istiyecektir. Bu bakımdan müsabaka dünkünden heyecanlı olacaktır. Ankaranın dünki kadrosunu muhafaza edeceğine zannediyoruz. Eğer İstanbul forvedî gol çıkarabilecek ve az çok anlaşabilecek oyunculardan teşekkül ederse bu

(Devamı 15 inci sayfada)

Bugünkü spor hareketleri

Taksim stadında:

Matbuat takımı - Pera tekaüleri S. 12
Tamsvar takımı - İstanbul B. muhteliti S. 13,15
Ankara muhteliti - İstanbul muhteliti (revanş) S. 15

İhissarlar U. Müdürlüğünden :

- I — Şartnamesi mucibince maaş teferrüat bir adet buhar kazanı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
 II — Muhammen bedeli sıf İstanbul 12500 lira ve muvakkat teminatı 937.50 liradır.
 III — Eksiltme 14/3/939 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
 IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.
 V — Eksiltmeye girmek isteyen firmalar münakasa tarihinden nihayet bir hafta evveline kadar fiatsız tekliflerini İhissarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın bir vesikayı eksiltme gününden bir gün evveline kadar almaları lâzımdır.
 VI — Eksiltmeye girmek isteyenlerin teklif mektubunu, kanunî vesaik % 7.5 güvenme parası veya banka teminat mektubunu ve münakasaya iştirak vesikasını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur. «591»

Cinsi	Miktarı	Vahl.	Beheri Mu. B. Tutarı		% 7.5 temina.	Eksiltme şekli	Sa.
			Lira Kur,	Lira K,			
Gazyağı	16000	Kg.	147 60	2360	177	—	Açık Ek. 14
Göztaşı	18200	"	16,5	3003	225	22	" 15
Göztaşı serpm makinesi							
«Vermeral marka	110	aded	15	1650	123	75	" 15,30
Kükürt için serpm makinesi «Superba veya Veziv marka»	104	"	15	1560	117	—	" 16

- I — Şartnameleri mucibince yukarıda yazılı 4 kalem malzeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.
 II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
 III — Eksiltme 13/3/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta kâin Şubemizin Alım Komisyonunda yapılacaktır.
 IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabilir.
 V — İsteklilerin eksiltme işi tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. «1081»

Cinsi	Adet	Muhammen		Teminatı
		Fiatı Kr.	Bedell Lira	
Beyaz çul (başı bağı)	115'00	70	33033	2477.48

(Kilosu) (Takriben)

- I — Yukarıda yazılı çullar için 27/II/939 tarihinde kapalı zarfla yapılan münakasa teklif olunan fiyat haddi lâyük görülmediğinden pazarlıkla mübayaası kararlaştırılmıştır.
 II — Pazarlık 7/III/939 tarihinde saat 16.30 da Kabataşta Levazım Müdüriyet binası alım komisyonunda yapılacaktır.
 III — Taliblerin teminat akçeleriyle birlikte belli günde komisyona gelmeleri ilân olunur. (1405)

- I — Şartnamesi mucibince (60) adet altın sürme, araba kapalı zarf usulile satın alınacaktır.
 II — Muhammen bedeli (6000) lira, muvakkat teminatı (450) liradır.
 III — Eksiltme 20/IV/939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
 IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabilir.
 V — Eksiltmeye iştirak edecekler münakasa gününden bir hafta evveline kadar fiatsız teklifleri teklif edilmek üzere İhissarlar Umum Müdürlüğü bütün fabrikalar şubesine verilmesi ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.
 VI — Kanunî vesaikle mühürlü teklif mektubunu % 7.5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 e kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1419)

Talibi zuhur etmemesine binaen tediyе şartları ve inşaat müddeti tâdil edilen İzmir T. Ristik yolları inşaatına aid eksiltme ilânı.

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden :

Eksiltmeye konulan iş: 26+000 kilometrelik Tepeköy - Selçuk yolunun tesviye türabiye, sınaî imalât ve makadem şose 5+800 kilometrelik Güzelyalı - İnçiraltı ve Ilıca branşmanı yollarının asfalt kaplamalı şose 11+975 kilometrelik Karşıyaka - İzmir yolunun asfalt kaplamalı şose ve kısmen parke, 1+293 kilometrelik Alsancak Şehidlik karakolu kısmının parke kaldırım, 4+850 kilometrelik Mersinli - Bornova yolunun asfalt kaplamalı şose inşaatı.

- Keşif bedeli: «1194090» lira «76» kuruştur.
 Bu işe aid eksiltme evrakı aşağıda yazılıdır.
 A — Kapalı eksiltme şartnamesi.
 B — Mukavele projesi.
 C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
 D — Şose ve sınaî imalât yapısına aid umumî fennî şartname, asfalt beton şartnamesi.
 E — Hususî şartnameler.
 G — Hülâsai keşif, mesaha, silsileli fiat cetvelleri ile malzeme grafikleri ve projeleri.

İstekliler: Bu eksiltme evrakını İzmir - Ankara - İstanbul Nafia Müdürlüklerinden 50 lira mukabilinde tedarik edilebilir.

Eksiltmenin yapılacağı tarih gün ve saat ve yeri: 16/Mart/939 Perşembe günü saat 11 de İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninde kapalı zarf usulile yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için: İsteklilerin bu gibi inşaatı hüsnü suretle ifa ve ikmal ettiklerini tevsik edecek evrak ile İzmir Valliliğine müracaatla alacakları ehliyet vesikası ve 939 yılına mahsus Ticaret Odası vesikası.

Muvakkat teminat: «48423» liradır.

İnşaat: 1 Ağustos 941 tarihine kadar bitirilecektir.

Tediyе şartları: Müteahhide mali 938 yılı içinde 100 bin, 939, 940, 941 seneleri içinde dörder yüz bin lira ödenecektir. İnşaatın hitamından sonraya kalan istihkaklar için % 6.5 faizli bono verilecektir.

Teklif mektupları: İsteklilerin 2490 sayılı yasanın 31, 32, 33 ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını yukarıda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evvel İzmir Vilâyeti Daimî Encümeni Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecek ve postada vaki gecikmeler kabul edilmeyecektir. «1253»

Spor: Ankara muhteliti İstanbul muhtelitini 2-1 yendi

(Baştarafı 14 üncü sayfada)

müsabakayı az farkla kazanabilir. Sağ tarafta Naci ve Esadı, ortaya Şehabi, solda Şeref ve Eşrefi koyarak buna muvafak olabirler... Ankarada yenilen Tamsvar ikinci İstanbul muhtelitine karşı alacağı netice de meraka değer bir mahiyettedir.

Askeri liseler güreş müsabakaları

Dün Maltepe lisesi salonlarında ve büyük bir kalabalık önünde Askeri liseler güreş müsabakalarına başlanmıştır. Tanınmış güreşçilerimizden Saim, Yusuf Aslan ve Küçük Hüseyin'in hakemliği altında oynanan müsabakalarda şu neticeler alınmıştır:

56 kiloda: Kuleliden Fehmi Maltepeden Necdete tuşla, Bursadan Halid Denizden hükmen galib.

61 kiloda: Maltepeden Ahmed Kuleliden Esada tuşla, Denizden Sungur Bursadan Hal'de tuşla galib.

66 kiloda: Kuleliden Kemal Maltepeden Nezihe sayı hesabı ile, Bursadan Faik Denizden Tariğa tuşla galib.

72 kiloda: Kuleliden İhsan Denizden Ercümede, Bursadan Mustafa da Maltepeden Ziyaya tuşla galib.

79 kiloda: Kuleliden Hasan Maltepeden Necdete, Denizden Necmi Bursadan Ahmed'e tuşla galib.

87 kiloda: Kuleliden Osman Bursadan Mustafaya, Maltepeden Abdürrahman Denizden Cafere tuşla galib gelmişlerdir.

Bugün de gene Maltepe salonlarında boks müsabakalarına başlanacaktır.

Ga'atasarayın kongresi

Galatasaray klübü mürakabe heyeti toplantısı ekseriyet olmadığı için önümüzdeki Cumartesiye bırakılmıştır.

Galatasaray - Boğaziçi lise eri maçı

İki lise takımı arasında yapılan futbol maçı sıfır sıfıra berabere bitmiştir.

Mizah: Perdelerin arkası

(Baştarafı 7 inci sayfada)

okuyorum, ve onların iki yabancı devletin ileri gelen iki diplomatı olduklarını öğreniyorum. Gene bir perde... Gene perdenin arkasını merak ediyorum. Birbirlerinin yüzlerine gülen bu iki diplomatın içlerinden neler geçmiyordu? Bilinmez ki!... İmkân yok ki.. perdeyi aralamak perdenin arkasında olanları, bitenleri görmek lâzım. Bu da mümkün değil!

Bir muharririn bir methiyesini okuyorum. Filânı göklere çıkarıyor, filânı yerine dibine batırıyor. Yazıyı bir kere bir kere daha okuyorum.
 — Acaba ne maksadı var?
 Diyorum ve maksadını bir türlü anlamıyorum. Çünkü perdenin arkası görünmüyor.

İsmet Hulusi

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
 Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	100
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmeyiz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
 Telgraf : Son Posta
 Telefon : 20203

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşler ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kitap Resmi Hazırlama müsabakası

Maarif Vekillîğince hazırlatılan Fransızca ders kitapları için 36 tane renkli levha yapılacaktır. Bu levhaların her biri için malzeme Ressam tarafından temin edilmek üzere on lira telif hakkı verilecektir. Bu işe talib olanların yapılacak resimlerin, plân ve şartnamelerini görmek üzere 6-10 Mart 1939 tarihleri arasında Galatasaray lisesi müdürlüğüne müracaatları lâzımdır. Taliblerin alacakları izahata ve tesbit edilen şartnameye göre hazırlayacakları ikişer örneği 15 Mart 1939 tarihine kadar Galatasaray lisesi Müdürlüğüne teslim etmeleri icab eder.

Kitapları hazırlayan komisyonca yapıldığı resim maksada uygun görülen ressam diğer tabloları da yapmağa memur edilecektir. Beğenilmeyen resimler sahiblerine geri verilecektir. (686) (1335)

Antalya Vakıflar Müdürlüğünden

(Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı)

- Eksiltmeye konulan iş: Antalyada Demirciler çarşısı olarak yapılacak 48 dükkân.
- Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.
 A — Eksiltme şartnamesi.
 B — Mukavele projesi.
 C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
 D — Fennî hususî şartname.
 E — Keşif cetveli.
 G — Proje.
 Keşif bedeli 21472 lira 39 kuruştur.
 Evrakı keşfiye Antalya vakıflar müdürlüğünde görülebilir.
 İstiyenler bu şartnamelerle evrakı 4 lira mukabilinde Antalya vakıflar müdürlüğünden alabilirler.
- Eksiltme 22/3/939 tarihinde (Çarşamba) günü saat (16) da Antalya vakıflar müdürlüğündeki eksiltme komisyonunca yapılacaktır.
- Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.
- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (1610 lira 43) kuruluş muvakkat teminat vermeleri, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmeleri lâzımdır.
 Ticaret odası vesikası ve ihalede en az sekiz gün evvel bu iş için Nafia müdürlüğünden alınmış müteahhitlik vesikası ve yaptığı işlere aid bono servisler. (1294)

Belediye Sular İdaresinden :

Kapalı zarfla münakasa ilânı

- İdaremizin Kâtane terşih havuzlarında yapıracığı inşaat için satın alınacak 175 metre mikâb kalın Sultan çiftliği kumu.
 300 metre mikâb ince Sultan çiftliği kumu.
 650 metre mikâb inşaat çakılı.
 Kapalı zarfla münakasaya konmuştur.
 1 — Bu iş için tanzim edilen şartname idaremiz levazım servisinden parasız olarak alınabilir.
 2 — Talibler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını bu gün olan 27/Mart/939 Pazartesi günü saat on beşe kadar Taksim Sıraservi caddesindeki idare merkezinde müdüriyete vermiş olmalıdırlar. Bu saatten sonra gelecek kapalı zarflar kabul edilmez. (1402)

Herkesin Üzerinde İttifak
Ettiği Bir Hakikat:
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
KULLANMAK

şartile

RADYOLİN

Diş'erinizi tertemiz,
bembeyaz ve sapsağ-
lam yapar. Ona yir-
minci asır kimyasının
harikalarından biridir,
denilebilir. Kokusu gü-
zel, lezzeti hoş, mik-
roplara karşı tesiri
yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra muntazamam

RADYOLİN

Kullanıcılar dişlerini en ucuz şekilde
sigorta ettirmiş sayılırlar.

Belediye Sular İdaresinden :

Kapalı zarfla münakaşa ilanı

İdareміzce Kâğıthane terşih havuzları için satın alınacak 1100 metre mikâb kum kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu iş için tanzim edilen şartname idareміz Levazım servisinde parasız olarak alınabilir.

2 — Talibler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarfları ihale günü olan 29/Mart/939 Çarşamba günü saat on beşe kadar Taksim Sıraserviler caddesindeki idareміz merkezinde Müdüriyete vermiş olmalıdırlar. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (1401)

Herkes bilmeli

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hâsil olan solucan dediğimiz barsak kurduları en muzır hayvanlardır. Bunlar ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

Halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın ağrıları, karın şişmeleri, bu run, makat kaşınması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sarıya benzer sinir halleri, gece korkuları, görmede, işitmede bozukluk hep bu kurtların tesiridir.

İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ

Bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere emniyet ve itimadla verilir. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarınıza senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Aile doktorunuza danışınız.

DİKKAT : Kullandıktan yirmi dört saat sonra solucanlar düşmezse çocuğunuzda solucan olmadığına itimad ediniz. Sıhhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Kullanış tarzı: Bir bisküvit çizgi ile beş müsavi kısma ayrılmıştır. Bükükler: Gece yatarken iki kutu bisküvit, çocuklar: 10-15 yaşına kadar bir kutu, 10 yaşından aşağı çocuklara her yaş için gece yatarken bir çizgi bisküvit verilir.

Fiatı her eczanede 20 kuruştur. (İSMET) ismine dikkat.

İstanbul Maarif Müdürlüğünden :

Yeniden inşa ettirilen Aksaray 45 ci il k okulda açılacak çocuk bahçesi için Keçihaton mahallesi'nin Hacıbayram Mekteb sokağında 3 numaralı ve H. Hüseyine aid evin tamamının 1500 ve aynı mahallede Asıma aid evin tamamının 1200 lira bedelle umumî menfaat namına istimlakine karar verilmiş ve bu evlere aid haritalarla takdiri kıymet raporunun mahalline ve Belediye dairesine talik edilmiş olduğu 1295 tarihli istimlak kararına tevfiқан ilân olunur. (1473)

Mikroplar üzerinde öldürücü tesiri haiz

VİROZA

Ergenlikler

2-3 günde geçirecektir, bir defa tecrübe ediniz ve yüzünüzdeki sivilcelerden kurtulunuz.

VİROZA, bir güzellik kremi değildir, müteahhıs kimyagerler tarafından fenni ve sıhhi bir surette imal edilen bir merhemdir.

Her Eczanede bulunur.

SÜMER BANK

Sellüloz Sanayii Müessesesinden:

Kâğıd ve Karton Satışı

Müessesemiz 1939 Haziranının sonuna kadar teslim edilmek üzere sipariş kabul etmektedir. Bu müddet için, gımdilik, tesbit olunan cinslerle bunlara aid fiatlar aşağıya kaydolunmuştur. Hazırandan sonraki devreye aid olarak kabul edilecek siparişler için ayrıca ilân verilecektir.

Srenz kâğıdları (Bakkal kâğıdı)

M2 Sikleti	70 ve 110 Gr. beher tonu	T.L. 231
M2 "	130 ve 140 Gr. " "	T.L. 221
M2 "	170 Gr. " "	T.L. 216

Srenz sergi kâğıdları

M2 Sikleti	110 Gr. 220 Sm. genişliğinde beher tonu	T.L. 206
M2 "	140 Gr. 220 Sm. genişliğinde beher tonu	T.L. 201
M2 "	170 Gr. 220 Sm. genişliğinde beher tonu	T.L. 197

Kartonlar

Gri karton 50 - 140 numara beher tonu T.L. 226

Beyaz mukavva (kaba) 45 - 140 numara beher tonu T.L. 246

1. — Mezkûr fiatlar beher 1000 kilo malın Fob İzmit veya Franko Vagon İzmit, (Fabrika) teslimi için muteberdir.
2. — Çif İstanbul teslimatta ton başına dört lira ilâve olunur.
3. — Her cinsten asgari sipariş miktarı 10 tondur. 10 tonda 3 Gramaj ve 3 eb'addan fazla kabul edilmez.
4. — Derhal yapılacak teslimat için siparişin kabulünü ve malın ihzarını müteakib gönderilecek ihbarname üzerine mal bedelinin bildirilecek bankaya hemen tediyesi lâzımdır. Malın sevki, bedelinin ödenmesine mütevakıftır.
5. — Muayyen bir müddet hıtamında teslim şartile kabul olunan siparişlerde mal bedelinin % 10 u peşinen ödenir.
6. — İhbar tarihinden itibaren 15 gün zarfında mal bedeli ödenmediği takdirde 15 günden sonra geçecek beher gün için T. L. 5 (Beş) Türk lirası gecikme tazminatı alınır. Ancak bu müddet hiç bir suretle yeniden 15 gün tecavüz edemez. Tesbit olunan teslim tarihinden itibaren bir ay zarfında mal bedeli ödenmediği takdirde sipariş feshedilir ve peşin olarak alınan % 10 irad kaybolunur.
7. — Muayyen bir müddet hitamında yapılacak teslimat için, sipariş mektubu üzerine ve imalat vaziyetimize nazaran gerek siparişin kabul edilebilecek miktarı ve gerekse teslim tarihleri, müşterinin arzusunun kabul olduğu kadar tatmin edilmeye üzere, müessesemiz tarafından tesbit edilir.
8. — Müessesemize verilecek siparişler ancak yukarıda yazılı şart tahtında kabul edilir.
9. — Her türü müracaatın İzmitte Müessese Müdüriyetine yapılması rica olunur.

Bir kiralık kasa her türlü kıymetlerinizi korur!

**HOLANTSE BANK
ÜNİ N.V.**

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci Keşide: 11 /Mart / 939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Bunları başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiye-lerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

**SAĞLIĞINIZI
KORUYUNUZ:**

**KANZUK
MEYVA TUZU**

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır.

Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

İNGLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: Ekrem UŞAKLIGİL

Öksürük

için en müessir ilaç

Pektorin

Komprimeleri

Kutusu 35 Kuruş

Beşir Kemal - Mahmud Cevad

ECZANESİ

Sirkeci - İstanbul

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi